

ЖИВОТ И ОТНОШЕНИЯ

ЛЕКЦИИ ОТ УЧИТЕЛЯ

на

МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕН КЛАС

ГОДИНА XI (1931 — 1932).

ТОМ I

СОФИЯ
1947

Печатница „Житно зърно“ — Изгрев, София.

Живот и отношения

Размишление.

Да излезе един от учениците, който рисува добре, да нарисува свещ, нож и чешма, от типа на българските селски чешми. Между свещта, ножа и чешмата има известно отношение. Закон е: отношение съществува само между разумни същества. Кога се дава свещ на човека: през деня, или вечер? Може ли да се наречеш разумен човек, ако палиш свещта през деня? Друг е въпросът, ако я запалиш вечер. Значи, запалената свещ има отношение към тъмнината. Ножът е символ на сила. Той е необходим при големите препятствия. Следователно, ако употребиш ножа на място, ти си разумен човек, ако го употребиш, дето не трябва, ти си неразумен. Какво е отношението на чешмата към човека? Кога отиваш на чешмата? — Когато си жаден. Ако не си жаден, не търсиш вода. Всяко нещо има смисъл, когато се използва на време.

На какво може да се уподобят свещта, ножа и водата в човека? Мисълта в човека е неговата свещ. Докато свещта му гори и свети, той мисли. Щом изгасне свещта, и мисълта се прекъсва. Кога мисли човек? — Когато е в не-

щастие. Щастливият не мисли. — Кой човек мисли? — Бедният, страдащият. Здравият, богатият не мисли. Неговият светилник е красив, сребърен или златен, но свещта му не е запалена. Щом влезеш в къщата на бедния, виждаш, че вътре свети, дими нещо. Казваш: Има нещо лошо в тая свещ, развалила се е. — Как няма да се развали? Условията на тоя човек са тежки. За богатия казваш, че е разумен, добре мисли, точен е. Как мислите, може ли свещта да изгори? Като изгори, де отива тя? Ако водата се прелива от едно шише в друго, губи ли се? Шишето се изпразва, но водата не се губи. Ако човек изпие водата, губи ли се тя? Той е шише, в което водата се налива. Значи, водата не е изгубена, но с нея е станала известна промяна. Ако преливате водата от един съд в друг, тя може да се измени, но може и да запази първичната си чистота — зависи от съда. Ако съдът е нечист, и водата ще стане нечиста; ако съдът е чист, водата ще запази чистотата си.

На какво може да се уподоби ножа в човека? — На езика. Езикът има отношение към словото и към волята. Когато волята, т. е. ножът се употребява на място, неговото предназначение е използвано разумно. Какво ще стане с ножа, ако с него режете дърва? — Ще се изхаби. — Кой е причина за изхабяване на ножа: дървата, или самият човек?

На какво може да се уподоби чешмата? — На човешкото сърце. Значи, отношението между свещта, ножа и чешмата е такова, как-

вото е между ума, сърцето и волята. Това отношение може да се изрази с числата $1:2 = 2:3$. — Как се е образувало числото две? — От сливането на две противоположни единици. — А тройката? — От сливането на една противоположна единица с числото две. Значи, числата се образуват от смесването на няколко противоположни единици в едно. Като съберем числата $1 + 2 + 3$, получаваме числото 6. Като турим нула, получаваме 60. Шесторката се увеличава десет пъти. Количеството на единиците увеличава ли се? Ако сянката на едно дърво се увеличава или намалява, какво става с дървото? — То нито се увеличава, нито се намалява. Следователно, и числата са сенки на реалността на количеството. Външно едно число може да се увеличи или намали, без да се измени неговата същина. Казваш, че си 60 годишен човек. Всъщност, ти си въобразяваш, че си на 60 години. За да бъдеш 60 годишен, в тебе трябва да стане такава промяна, която да отговаря на годините ти. Една година представлява едно обръщане на земята около слънцето. В продължение на една година стават милиони обръщания; с тях е свързано и обръщането на земята около слънцето. Човек знае само за въртенето на земята около слънцето — нищо друго не вижда и не знае. Обаче, великият мъдрец знае за всички обръщания и движения около слънцето. Който вижда движението само на едното колело на колата, а на другите не вижда, той знае само една четвърт от истината.

Какво е придобил оня, който вижда движението на четирите колела, както и движението на конете, а не вижда, кой кара колата.

И тъй, вие знаете, че в 365 дена, земята е обиколила един път слънцето. Знаете, че в това време слънцето е осветило северното и южното полушария на земята; знаете, че през това време, ако сте в умерения пояс, ще минете през четири годишни времена. Питам: Какво сте придобили от това знание? Знаете ли, че, заедно с въртенето на земята около слънцето, и вие се въртите около един свой център? В това време и с вас са станали същите промени, каквито и със земята при въртенето ѝ около слънцето. Ако вие разбирате само външните промени, а не разбирате ония, които стават във вас, вие не разбирате вътрешните процеси на природата. За да разберете същината на нещата, вие трябва да познавате едновременно и външните, и вътрешните процеси на природата. Знаете ли, по колко пъти всеки от вас се обърнал около своето слънце? Ще ви задам следния философски въпрос: Съзнава ли земята, че се върти около слънцето? Отговорът на този въпрос може да бъде колкото положителен, толкова и отрицателен. Може да твърдите, че земята съзнава движението си около слънцето, може и да го отричате. Важно е, че земята се върти.

Ще ви задам още един въпрос: Коя е причината за въртенето на земята? Защо земята се наклонява към слънцето, без да падне? Ако

слънцето седеше на едно място, без да се движи, можеше ли земята да падне върху него? Ако слънцето не се движи, един ден земята ще стигне до него. Много естествено, щом предметът, към който се движиш, стои на едно място, ти ще го стигнеш. Ако предметът се движи и отдалечава от тебе, с бързина, равна на твоето движение, ти никога няма да го стигнеш. Следователно, с каквато бързина се приближава земята към слънцето, с такава бързина то се отдалечава от нея. Ето защо, земята никога няма да стигне слънцето. Разстоянието между слънцето и земята ще остане всякога едно и също. Какво казват учените за орбитата на земята: стеснява ли се, или се разширява? Щом орбитата на земята се стеснява, предполагаме, че движението ѝ се увеличава. Значи, движението на слънцето се намалява. Ако предположим, че орбитата на земята се разширява, излиза, че и орбитата на слънцето се разширява. Какво заключение можем да извадим от тия предположения? В първия случай казваме, че желанието на земята да се приближи към слънцето е голямо. И желанието на слънцето да се запознае с жителите на земята, е голямо. Във втория случай, когато и земята, и слънцето увеличават бързината на движението си, земята запазва желанието си, да види отблизо слънцето, а то няма това желание.

Питам: Какво ще стане с нас, ако слънцето се доближи до земята? — Ще се стопим. — Съгласни ли сте всички с това? Какво раз-

бирате под „топене“? Какво става в долините, когато снеговете по планинските върхове се топят? — Явяват се буйни извори и реки, живот блика навсякъде. Дето има топене, там е животът. При топенето всякога става известна промяна. Друг е въпросът, дали промяната е правилна, или не. Ако свещта гори спокойно и не дими, тя издава светлина. Това горение е правилно. Ако гори бавно и пуши, горението е неправилно. Тя ще изгори, без да даде нужната светлина. Количеството на светлината отговаря на количеството материя, която е изгоряла. Между топенето и горението, както и между смъртта и живота има известно отношение. Смъртта е резултат на неправилен живот. Като не знае, как да живее, човек умира. Смъртта е резултат на неправилните прояви на човека.

На какво се дължи грехопадането? — На отдалечаването на човека от Бога. Понеже бързината на движението, с което човек отива към Бога, се е намалила, той постепенно се отдалечава от Бога, поради което светлината, топлината и силата на човек се намаляват. Намаляването на тия елементи в човека причинява неговата смърт. Човек умира не само физически, но и духовно. Някои негови мисли, чувства и постъпки постепенно умират от недоимък на храна. Днес имаш желание да станеш музикант или художник, стремиш се да реализираш желанието си, но след четири — пет години желанието ти заглъхва. Казваш: Няма за-

що да ставам музикант, нито художник. Какво ще стане с тебе, щом заглъхнат всичките ти красиви мисли и желания? Ще дойде смъртта да те вземе. В тоя смисъл, смъртта не е нищо друго, освен ограничаване на човешката дейност. Със смъртта човек изчезва като форма, обаче силата, която му е дадена първоначално, се връща в корена на Битието. След време същият човек се явява отново на земята в друга форма. Като слиза на земята и се връща в Битието, човек запазва отношението си към цялото, т. е. към Първата Причина на нещата, а загубва отношението си към частите.

И тъй, под „съществуване“, в философски смисъл, разбираме отношение на индивида или на душата към частите и към Цялото, т. е. към Битието. Щом изчезне отношението към частите, иде смъртта. Значи, при смъртта душата има отношение само към Цялото. Смъртта подразбира еднообразие в отношенията, а животът — разнообразие в отношенията. Бог е вечен живот, защото е вечно разнообразие. Следователно, всяко живо същество, което се стреми към еднообразието, търси смъртта; всяко живо същество, което се стреми към разнообразието, търси живота. Да пиеш една чаша вино, че втора, трета, четвърта, това не е разнообразие. Това е крайно еднообразие. Ако търсиш разнообразие, ще го намериш в хилядите плодове, които природата е създала, в различните отношения между съществата. В това разнообразие, именно, се крие животът.

И тъй, да живееш, това значи да се движиш между различните мисли, чувства и постъпки на Битието. Обаче, ако умът ти се занимава само с една мисъл, ти си в еднообразието на живота. Казваш: Искam да бъда щастлив и мисля само за щастието си. Добре е да бъдеш щастлив и трябва да бъдеш щастлив, но как? Няма по-лесно нещо от това, да бъдеш щастлив, но трябва да знаеш, как се постига щастието. Ти си гладен, търсиш хляб да удовлетвориш глада си. Давам ти един сомун хляб. Щастието ти е в хляба — от тебе зависи да бъдеш щастлив. Ще седнеш и ще започнеш да дъвчеш. Аз няма да те уча, как да ядеш. Дай храна на едно живо същество, и то веднага ще започне да яде — не е нужно да го учиш, как да яде. Друг е въпросът, ако дадеш хляба си на кучетата и стоиш гладен, чакаш някой да те нахрани. Ти си изпуснал щастието от ръцете си. Кучетата ще се нахранят и ще лаят, а ти ще мълчиш и ще гладуваш. Кучетата ще затлъстят, а ти ще отслабнеш, ще изгубиш теглото си. Каква е тая философия? Какво си придобил с нея? Ще кажеш, че кучетата лаят, а ти мълчиш. Това е криво разбиране. Кучетата трябва да престанат да лаят, а ти ще говориш малко, ще мислиш много. — Как ще се оправи светът? — Когато кучетата престанат да лаят, а хората започнат да мислят. Днес всички кучета лаят, а хората или малко мислят, или никак не мислят.

Сега ще ви дам един съвет: Не измътвайте змийски яйца! За да бъдеш господар на положението, тури змийските яйца в шише, при неблагоприятни условия, и далеч от себе си. Ти туряш тия яйца при благоприятни условия и, като се измътят, започваш да ги храниш. После се чудиш, защо змиите са станали толкова големи. — Как да се освободя от тях? — Няма да ги туряш при благоприятни условия за мътене. Докато змийските яйца са под твоя контрол, ти си техен господар. Щом ги измътиш, те са въвн от твоята воля. Лесно можеш да измътиш яйцата на змията, но мъчно ще убиеш самата змия. В гръцката митология четете, че всички рязали главите на змиите и минавали за герои. Обаче, кой от тия герои спаси Гърция? Както едно време хората разбирали живота, както и днес го разбират, това е частично разбиране. С това разбиране светът не може да се оправи.

Ще ви дам един пример, с който ще изясня, какво представя сегашното разбиране на живота. Вървят хора по един гладък, павиран път. Един камък от паважа излязъл навън, спъва минувачите. Кой как мине, удари се в камъка, ритне го и продължава пътя си, недоволен от камъка. Тоя ритне камъка, заболи го крака; оня ритне камъка, заболи го крака. Всеки казва: Да се хвърли тоя камък настрана! Казвам: Да се гури тоя камък на място! Умният ще се наведе, ще вземе камъка и ще го тури на мястото му. Ако хвърлиш камъка настрана, ще

хлътнеш в празното място и ще навехнеш крака си. По същия начин някой иска да махне една мисъл от ума си, да не го безпокои. Тая мисъл е била в паважа, излязла навън и те спъва. Тури я на мястото ѝ. Щом се тури в паважа, ти ще вървиш безопасно по него. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка трябва да се поставят на местата си. Такъв е законът. Като знаете този закон, ще разберете, защо идат противоречията. Много от вашите мисли, чувства и постъпки не са на местата си. Те са изкочили от паважа, по който вървите, затова се спъвате. Турете ги на местата им. Само така ще се освободите от противоречията и неразбирането на живота.

Да оставим този въпрос настрана. Мислете върху свещта, ножа и чешмата, за отношението, което съществува между тях. Водата изгасва свещта. Ножът, поставен във водата, ръждясва. Обаче, нито ножът може да се наточи без вода, нито свещта гори без вода. Значи, това, което в един случай гаси, а в друг случай поддържа горенето и живота, е водата. Водата стимулира живота. Без вода не става никаква реакция. Но количеството на водата трябва да бъде точно определено: нито повече, нито по-малко. Като разберете отношението между свещта, ножа и чешмата, ще разберете отношението между живота, науката и изкуството. Науката подразбира онова знание, което носи светлина. Ако не разбирате знанието като светлина, то ще бъде товар за вас. Всеки трябва да носи толкова то-

вар, колкото гърбът му издържа. Това е неговата собственост. Ако туриш на гърба си сто килограма злато, можеш да го носиш най-много десетина километра. След това ще започнеш да даваш на този десет килограма, на оня десет килограма, докато ти останат само десет килограма, които сам можеш да носиш на гърба си.

Днес богатите товарят животните си със своето богатство, а те ходят с празни ръце и казват: Какво да правим с богатството си? — Турете го на гърба си и вижте, колко може да носите, без да се уморите. Това богатство е ваше собствено, което носите без мъка и неразположение. Твоя собственост е това, което сам носиш в съзнанието си. Остане ли други да го носят в съзнанието си, това богатство не е ваше. То няма никаква цена за вас. Престъпление е да мислиш, че това, което другите носят в съзнанието си, е твое. Ти можеш да се ползуваш само от това, което сам носиш на плещите си. Това, което можеш да даваш, ще оставиш други да го носят. Такъв е законът на щедростта. Той гласи: Давай, докато ти тежи. Щом не ти тежи, не давай. Ако си щедър, давай на този, който не носи нищо на гърба си. Даваши на този, който пъшка под своя товар, ти не си умен. И ти, който носиш голям товар, трябва да бъдеш умен, да не приемаш нищо повече от това, което ти е дадено. Следователно, ако природата ти е дала достатъчно блага, ще се откажеш да приемаш повече. Това е формула, с която се разрешават социалните въпроси. Ка-

то прилагаш тая формула, ще знаеш, колко товар да носиш и как да го носиш. — Какво ще стане с мене? — Не мисли за това. — Искам да стана учен. — И за това не мисли. Ти и сега си учен, но не съзнаваш това. — Ще отидат ли на небето? — Ти и сега си на небето, но не го съзнаваш. — Искам да бъда красив. — Ти и сега си красив, но не знаеш, как да проявиш красотата си. Искам да бъда добър. — И сега си добър, но не знаеш, как да проявиш своята доброта.

Човек проявява това, което е вложено в него. Нищо не може да се предаде към неговия характер, нито да му се отнеме. Разумният човек съзнателно проявява това, което е вложено в него. Той може да помогне на всеки да прояви също вложеното в себе си. Едно се иска от човека: всеки момент да проявява Божественото в своите мисли и чувства. В това се заключава истинското възпитание. Божественото в човека е извор, на който трябва да се даде ход. Ако не му дадеш път, ти се намиращ под известно напрежение и казваш: Тежко ми е, не зная, какво да правя. — Отвори крана, да потече водата навън. Ако не можеш сам, ще дойде някой да ти помогне. След това казваш: Благодаря на Бога, олекна ми. Щом дадеш път на своите красиви мисли и чувства, на своите идеали, ти си отворил път на водата в тебе. Не се страхувай, нека тече, не бързай да затваряш крана. Щом съм ваш приятел, ще отворя крана ви и ще кажа: Прояви

се! Или ще драсна клечка кибрит и ще запаля свещта. Или ще взема ножа ви и ще ви науча, как да си служите с него.

Сега вие сте завъртели крана, запушили сте извора си и току пъшкате и казвате: Защо Бог създаде човека така, а не иначе? Обърни посоката на своето движение. Не казвай, че хората са лоши. Това е празна философия. Отвори крана! Ако не можеш сам, помоли някой отвън, да отпусне пътя ти. Какво означава кранът? Направете превод на тая дума, според езика на природата. Колкото по-правилен е преводът, толкова човек е по-добър. Всеки човек с преводач на реалността. Ще дойде комисия да прегледа вашите преводи. Колкото по-верен и точен е преводът, толкова повече ще го търсят хората да го четат.

Казвам: Помагайте си едни на други. — Как ще помогнеш на човека? — Реално, не по магичен начин, както е в приказките „1001 нощ“. Като минеш край човека и видиш, че свещта му не е запалена, драсни клечка кибрит и я запали. Ако ножът му е ръждясъл, потопа го в киселина да се очисти. Ако кранът на чешмата или на извора му е затворен, отвори го, нека потече от него вода.

Само светлият път на мъдростта води към истината.

В истината е скрит животът.

✽

1. Лекция от Учителя, държана на
2 октомври, 1931 г. София.—Изгрев.

Опитност и знание

Размишление.

Тема за следния път: „Произход на правите и кривите линии и отношението между тях.“

Всички хора носят опитности и знание, придобити от вековете. Обаче, мнозина са изгубили основните положения, върху които почива това знание. И в него има наслоявания, които причиняват малки или големи препятствия, но човек използва от знанието само онова, което, в даден случай, може да реализира. Природата не обича нещата да бъдат в застой. Веднъж дава капитал, тя иска да се вложи той в обръщение. Яденето, храната, например, е капитал, който всеки момент трябва да се влага в обръщение. Де се внася тоя капитал? — В банката, в ръцете на касиера. Той е вратата, през която минава храната, разпределя се и се впряга на работа. Както парите се внасят в банката и се турят на работа, така и храната влиза в организма, дето извършва своята работа. Ако касиерът получи една торба с пари, няма ли да ги тури в касата? Касиерът се интересува да знае, какви са парите — сребърни, или златни, български, или чужди. Днес английската лира пада. Всички треперят, страхуват се. Как-

во страшно има и това? Ще падне и пак ще се повдигне. Като падне, ще се изцапа малко и после ще се очисти. — Защо хората се страхуват от падането на лирата? — С лирата са свързани техните интереси. Те са внесли в английските банки парите си и, като пада лирата, губят. Някой казва: Изгубих десет милиона лева. — Той страда, че изгубил десет милиона лева — материална загуба. Ако изгуби сто милиона в духовния или в моралния свят, не страда и не се страхува. Казва: Това е празна работа. Един фабрикант на сапун в България изгубил един милион лева и, като не могъл да ги посрещне, се самоубил. — Защо се самоубил? — Защото английската лира, т. е. сапунът спаднал и не може да посрещне задълженията си. Той носи в ума си загубата от един милион лева, а не подозира, че за едно престъпление може да изгуби сто пъти повече от спадането на сапуна. Обаче, за тая загуба той не мисли. Какво е разрешил със самоубийството си?

В една стара легенда се говори за създаването на лисицата и кокошката. Първоначално лисицата била в форма на богат, виден banker, който се занимавал с големи гешефти, а кокошката — в форма на млада красива мома. Един ден кокошката отишла при лисицата — banker, с молба да ѝ даде на заем царевича или жито. Лисицата отговорила: Ще ти услужа с удоволствие, но в замена на това, ще ми дадеш нещо от себе си. — Ще ти дам едно от своите красиви перца. — Не ми трябват твоите пера.

Аз се интересувам от капитала, който е под перата ти. Казвам: Ако вложиш своя вътрешен капитал в земната банка, нищо няма да остане от тебе.

И тъй, всеки от вас трябва да знае, как да си служи със знанието, както и с моралните принципи, върху които гради своя живот. Например, ти носиш чук в джоба си, но трябва да знаеш, как и кога да го употребяваш; ти носиш пари, но не знаеш, за какво да ги употребиш; носиш нож в ръката си, без да знаеш, защо го носиш. Всяко нещо, което притежаваш, трябва да го употребяваш на място. Това изисква природата от човека. Ако пишеш, трябва да знаеш, де да поставиш всяка буква, на какво разстояние да бъдат буквите една от друга и т. н. Какво ще напишеш, ако буквите не се поставят на място?

Какво означават тия линии $\times \wedge \vee$? Като линии, те не струват нищо, но ако всички линия бяха от злато, щяха да имат голяма цена. Колко щяха да струват, ако всяка чъртичка тежи десет грама? Понеже са осем чъртички по десет грама, тежат 80 грама. Днес един грам злато струва 80 лева, а 80 грама ще струват 6,400 лв. Някога енергията, която употребяваш за изказването на една дума, струва сто хиляди лева. Например, думите „мъчно ми е“ струват толкова енергия, колкото загубата на сто хиляди лева. За тази енергия не съжаляваш, а жалиш за загубата на някакви 8—10 хиляди лева. Какво печелиш, ако изкажеш ду-

мите „много се измъчих“? Не само че нищо няма да придобиеш, но ще загубиш много повече от това, което фабрикантът на сапун е изгубил. Въпреки това, трябва ли, като него, да се самоубиваш? Кое е по-добре: да кажеш, че ти е много зле, или да кажеш, че ти е много добре? За предпочитане е да кажеш, че ти е много добре, отколкото, че ти е много зле.

Казвам: Говорете добри, положителни думи, за да подобрите живота си, както един беден, живял в старо време, в царуването на цар Тептил. Един ден царят решил да посети инкогнито някои от своите граждани. В това число влизал и тоя беден човек. Като го посетил, царят му казал: Защо мълчиш? Какво мислиш? Бедният отговорил: Мисля, че имам голяма чест да ме посети такова лице, като тебе. Това ми се случва пръв път в живота. Какво е станало с тоя бедняк от момента, когато казал тия думи на царя? Замръзналите води в неговия живот се разтопили, нивите му се обработили, разрушената му къща се поправила, дрипелите от телото му паднали, всичко старо се подновило. Какво щеше да стане с бедния, ако беше казал на царя, че срещата му с него е нещастие?

Питам: Ако великото Провидение мине край вас и ви попита, какво мислите, какъв отговор ще дадете? Ако животът ви се подобри, това показва, че сте отговорили добре; ако се влоши, отговорът ви не е бил добър. И вие някога казвате на арахангел Михаил, че не ви се жи-

вее. — Има ли право човек да казва, че не иска да живее? Има ли право колелото, като дойде до половината път, да каже на господаря си, че не иска повече да се върти и желае да бъде свободно? Даже и да не иска да се движи повече, господарят му няма да го слуша, няма да задоволи желанието му. Ако господарят пусне колелото на свобода, положението му няма да се подобри. Друг човек ще намери това колело и ще го тури в огъня. На мястото на това колело ще дойде друго. Ще кажете, че колелото скърца и не иска да се движи. Щом започне да скърца, коларят взима едно перо и катран и намазва колелото. Като го намаже няколко пъти, ще не ще, колелото започва да се движи — нахранило се е вече.

Сега, пренасям примера с колелото във вашия живот. Ако някой от вас, като колелото, каже, че не му се живее, че иска да напусне живота, мислите ли, че Господарят ще ви послуша? Господарят ще каже: Ти ще вървиш, ще стигнеш до определеното място и, ако видя, че си изпълнил предназначението си, както трябва, ще те пусна на свобода. Ако не си решил задачата си правилно, ще те държа, докато я решиш. Щом си здрав, ще работиш. Господарят ще те погледне оттук-оттам и ще каже: Здраво е това колело; още може да работи. Не се позволява да напуснеш службата си преждевременно. Искаш, или не искаш, ще работиш — законът е такъв. Докато не си изработил пенсия, няма да те пенсионират. И вие

сте още млади, годни за работа. Едва сте турени на оста на колелото на живота — ще се въртите. Казваш: Свободен съм, ще правя, каквото искам. — Свободен си, но оста те управлява. Отпред има клечка, и отзад има клечка, не можеш да мърдаш. Ти си свободен, докато си в колата, но нямаш право да се движиш наляво и надясно. Оста на живота дава правилно разрешаване на задачата.

И тъй, който иска да разреши правилно кардиналния въпрос за живота, трябва да има вяра в Бога. Само живата вяра може да разреши съществените въпроси на живота. Не е нужно да се разрешават въпросите на миналото, нито въпросите на бъдещето. Важно е да се разрешат сегашните въпроси на живота — те са съществените. За да разреши правилно въпросите, човек трябва да бъде здрав, с добре организирано физическо тело. Същевременно той трябва да има отличен, светъл ум, благородно сърце и мощна воля. Вие сте млади, дадено ви е здраво тело, добре организиран ум и сърце, но се впускате в предприятия, които не са по силите ви, поради което се натъквате на големи мъчности. За да излезете от тия положения, вие залагате телото, ума, сърцето и волята си — всичко, което ви е дадено. След това се чудите, какво да правите. Де остава човекът? Какъв човек е тоя, който няма тело, ум, сърце и воля? Има ли право кокошката да дава на лисицата перца от дрехата си? Тя мисли, че като ѝ даде едно перце, работата ще се на-

реди. Лъже се тя, лисицата не се интересува от перцата на кокошката. Тя иска от капитала, който е под перцата ѝ. Кокошката иска да плати малко и леко да мине, но лисицата казва: Аз искам да ми дадеш основния капитал на живота си, с него да се занимавам. — Ще върне ли лисицата този капитал обратно на кокошката? — Влезе ли веднъж в банката, никакво връщане назад. — Какво ще остане от кокошката? — Разхвърлените ѝ перца — нищо друго. Кой не е виждал, как се скубе кокошка и какво става с перата ѝ? Ти седиш, гледаш, как скубят кокошката и казваш: Кокошка е това! Ще дойде ден, когато и тебе ще хванат, като кокошката, и ще те оскубят на общо основание.

Казвам: Човек трябва да проникне в процесите на живота и да разбере техния вътрешен смисъл. Както сега живеете, какво ново очаквате? Ще кажете, че сте млади, но младостта е преходен капитал. — Какво ви очаква след това? — Да уредим живота си. — Как ще го уредите? Покажете ми един млад и един стар капиталист, както и един млад и един стар банкиер, които са уредили живота си. Старият казва на младия: Едно време и аз бях като тебе, очаквах много от живота, но, ето, всичко загубих. — Какво загубил? Лирата му спаднала не с 15 на сто, а сто на сто. Тая загуба има отношение към старостта. Какво представя старостта? Соломон, един от старите царе на миналото, имал всичко на разположение. Той бил голям банкиер: ял, пил, живял,

както разбирал и, в края на краищата, казва: „Суета на суетите, всичко е суета.“

Сега, ще напиша това изречение на дъската, защото ме интересува неговото съдържание. Ако някой графолог види написаното от мене, ще спре вниманието си на всяка буква и ще се произнесе за характера ми. Аз не проповядвам на хората: „Суета на суетите, всичко е суета!“ А графологът гледа от написаното да извади нещо за себе си. Той гледа да извади масло и от най-малкото камъче. Оттам, дето хората нищо не виждат и не подозират, той все ще намери нещо скрито. Какво се разбира под „суета на суетите, всичко е суета“? Представи си, че спиш и сънуваш: богата къща, добре наредена; ти седиш и на масага пред тебе отлично ядене. Ядеш, пиеш, доволен си от положението си. Пипаш джоба си и там намиращ много пари — два-три милиона. Казваш: Благодаря на Провидението, осигурен съм докрай. Ще ям и ще пия, за нищо няма да мисля. В това време дойде някой отвън и те събуди. Ти се стреснеш, огледаш се и виждаш, че богатството, парите, облеклото, хубавото ядене ги няма — всичко е изчезнало. Казваш си: Какъв вслик съм беше това! Но сега трябва да се работи! Иначе, ще дойде господарят и ще се сърди. — Прав е господарят, ти си колело, трябва да се движиш. Цял ден ще работиш и ще се върнеш вечерта да си починеш. Питам: Има ли нужда господарят от това колело? Не е въпрос да станете песимисти. Песимизмът е

неразбиране на живота, оптимизмът е друго неразбиране. Светът не е нито много добър, нито много лош. Истината не се изразява чрез твърдение на нещата, нито чрез тяхното отричане. Мога да кажа, че животът е много добър; мога да кажа, че животът е много лош. Това са твърдения, които трябва да се докажат. За живота никой нищо не може да каже.

Следователно, ако човешкият живот е част от целокупния живот, не може да се каже, дали той е добър, или лош. Човек може да се произнесе само за това, което сам преживява. Вън от своите преживявания, каквото и да каже, това е общо казано. Да казваш, че животът е лош, това подразбира, че твоите работи не се нареждат, както мислиш. Как мислиш да наредиш работите си? Като станеш щастлив ли? От гледището на сегашния живот, какъв проект ще дадеш, чрез който може да станеш щастлив?

Ще продължа легендата за създаването на кокошката и лисицата — големият банкер. Кокошката посещавала често лисицата, да иска от нея пари на заем, за да се ожени. Понеже тя не се съгласявала да даде на лисицата капитала, който се намира под перата ѝ, намерила по друг начин пари и се оженила. Родили ѝ се десет дечица, за изхранването на които много задлъжняла. Като нямало отде да взима пари, пак отишла при лисицата. Срещу всеки нов заем, кокошката залагала по едно от своите дечица, докато заложила и последното — десе-

тото. Лисицата ѝ казвала: Аз ще изпратя децата ти на училище, да се възпитат, и след това ще ти ги върна. — Изпълнила ли обещанието си? Има ли случай, когато лисицата дала обещание на кокошката, да възпита децата ѝ, и да изпълнила обещанието си?

Сега, направете превод на тази окултна легенда, да видите, кой е тоя голям банкер, в чиято банка залагате най-съкровениите си неща. Колко красиви мисли, чувства и постъпки сте заложили в банката на тоя лихвар! Как е могла кокошката да повярва, че лисицата може да възпита децата ѝ? Факт е, че ѝ повярвала. Кокошката е много страхлива, но и много вярваща. Де е нейната грешка? Има нещо криво в разсъжденията на кокошката, за което тя е отговорна. Същото се отнася и до човека. Човек отчасти е отговорен за погрешките си, но той не носи отговорност за съдбата на цялото човечество. Ако е въпрос за отговорност, всички същества, всички поколения на миналото носят колективна отговорност за съдбата на света. Тази е причината, поради която всички имат дял, както в благата и радостите, така и в страданията на човечеството.

Какво представя страданието и какво — радостта? — Страданието е пасив, а радостта — актив. — Какво се разбира в търговията под „пасив и актив“? — Това, което дължим е пасив; което притежаваме и придобиваме, това е актив. Активът е обръщение на пасива, т. е. плащане. От придобитото човек всякога туря

известен капитал в обръщение. Това зависи особено от правото разбиране на нещата. За да бъде добър търговец, човек трябва да разбира нещата; само така, той може да превръща пасива в актив. Така постъпва ученик, който учи добре уроците си. Казвате за някого, че е пасивен човек. Питам: Можеш ли всякога да бъдеш активен? В природата актив и пасив са полюси, които се сменят. Така се сменят и мислите: от възходяща в низходяща и от положителна в отрицателна. В мисълта равновесието се сменя с колебание, а колебанието — с равновесие. — От какво зависи активът и пасивът в човешкия живот? — От умението или неумението на човека да се справи със своя капитал. Срадание, разумно използвано, увеличава кредита на човека. Той вади от пасива и го превръща в актив. И обратно: ако радостта не се използва разумно, тя се превръща в пасив. Тогава радостта не се пуска в обръщение и се превръща в пасив. И науката върви по крива линия, по каквато върви и змията, и светлината. Когато тази линия се повдига нагоре, явява се една светлина. При слизането на тази линия се забелязва едно ограничаване, намаляване светлината на вашите мисли, докато изпаднете в тъмнина. Това състояние продължава секунда — две, докато отново започне подем на мисълта. Започвате една работа и казвате: Ще имам успех, няма да имам; ще имам, няма да имам, докато най-после линията престава да се колебае. Щом спре колебанието, иде ста-

ростта; тогава банкерът прибира богатството си и ликвидира със своето предприятие. Старостта означава още ликвидиране със загубите в живота.

И тъй, щом кажете, че известна работа няма да я бъде, това означава ликвидация с вашата банка. Тогава членовете на банката, които са внесли известен капитал, започват да ви убеждават да не ликвидирате. Ако вие ликвидирате, и те ще изгубят. Те обещават да ви помагат, само да не ликвидирате. Вие се насърчавате от това и продължавате предприятието си. Кой човек не се е разправял със своите кредитори? Те са членове на дружеството, а вие техен председател. Те казват: Ние ти дадохме известни права, които трябва да защитавааш, за да не фалира дружеството. Казват: Има ли смисъл да бъдеш банкер? — Според мене, в банкерството няма никакъв смисъл. То представя една верига, едно предприятие или известно движение. Ражда се дете — това е едно предприятие. Детето расте, учи се — това е друго предприятие; ожени се, работи, има деца и най-после умира — това е трето предприятие. — Де отива банкерът, като ликвидира предприятието? — Там, дето е бил първоначално. Ще кажете, че и там човек живее. — Да, банкерът живее и в духовния свят със същото си име, но за него се знае, че е ликвидирал вече със своята банка. Така е писано в книгата на живота. Кредиторите, които са го пратили на земята, започват да се съветват,

да го изпратят ли отново на земята, като банкер, или да не го изпращат.

Сега аз говоря за вътрешните процеси, които стават във вас. Казвате: Всичко става така, както Бог го е наредил. — Вие не знаете, как Бог е наредил нещата. Ако ги знаехте, щяхте да вървите по Божия път. Вие щяхте да свирите като добрия музикант, който взима правилно такта и дава точно изпълнение на това, което свири. Вие само предполагате, че Бог е наредил нещата по начин, по който стават. В това отношение, мнозина са като оня новак цигулар, който тегли лъка, тропя с крака си, но нищо не излиза. Това не е свирене. Добрият музикант, без тропане, свири чисто, точно и верно. Много ще свириш, много ще учиш и работиш, докато придобиеш щастие. Истинското щастие се крие в разбирането на живота, тъй както Бог го е наредил: в разбирането и съгласуването със законите на живота. Да разбираш живота и да живееш според неговите закони, това значи, да владееш магическата пръчица. Това значи, да бъдеш маг, виртуоз, да владееш слушателите си. Достатъчно е веднъж да потеглиш лъка, за да приковеш вниманието на слушателите. Те ръкопляскат, искат още да им свири. Казват: Маг е тоя цигулар! Има учени хора, професори, които са като тоя цигулар. И за тях се казва, че са виртуози. Те знаят, как да направят нещата. Ако и вие разбирате великите Божии закони и ги следвате, ще бъдете като великия музикант.

Питам: Какво разбрахте от моите думи досега? Все сте разбрали нещо. Като цитирам стиха, казан от Соломона, че всичко е суета, правя корекция. Има нещо, което е суета, но не всичко. Суета е, когато старият банкер ликвидира със старото, но за новия банкер това не е суета. Суетата се отнася до старите банкери, които ликвидират с живота. Младите банкери, обаче, трябва да кажат: „Всичко в живота е пълнота над пълнотата.“

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

4

2. Лекция от Учителя, държана на
9 октомври, 1931 г. София.—Изгрев.

Прави и криви линии

Размишление.

Чете се темата: „Произход на правите и кривите линии и отношението между тях.“

Колко категории криви линии знаете? — Две категории: отворени и затворени. — За да се говори за произход на правите и кривите линии, преди всичко, те трябва да имат основа. А като се говори за произхода на някоя река, тя трябва да има начало, т. е. глава, от която изтича. Не може да се говори за река, ако тя няма начало, глава; също не може да се говори за светлината, ако и тя няма източник, от който да произлиза. Сама по себе си, светлината не съществува. Напр., слънчевата светлина произтича от слънцето. Значи, извор на тази светлина е слънцето.

В геометрията се говори за права и крива линия, но вън от разумния живот те не съществуват. — Защо? — Защото са прояви, явления на разумния живот. Ако нямаше светлина, правата и кривата линии не биха съществували. — Какво представя правата линия? — Граница на плоскостта. — Кой поставил тая граница? — Едно разумно същество. — Защо това същество е поставило правата линия за граница,

а не кривата? — По известни съображения. — За какво служат правите и кривите линии в геометрията? Какъв е техният произход? Какво ще остане от геометрията, ако извадите от нея точката, правата и кривата линия? Ако две прави се срещнат в един общ връх, те образуват ъгъл, който затваря една дъга — крива линия. Като изучавате правите линии, които представят рамене на ъгъла, вие правите ред разсъждения за отношенията между тях, както и за отношението им към кривата. Какво е отношението на тая крива към раменете на ъгъла? Вие не разбирате още отношението на правите и кривите линии една към друга, а говорите за духовния свят, като че сте били там. Кой може да опише духовния свят? Говорите и за живота, като че го познавате. Какво представя животът? Може ли да го доведете при мене? Животът е нещо невидимо, неосезаемо. Казваш, че животът се проявява чрез ръката, чрез окото. Обаче, животът не е нито в окото, нито в ръката. Казваш: Аз познавам живота. — Ако го познаваше, нямаше да грешиш. Човек познава и разбира живота отчасти. Казваш, че животът ти налага да направиш нещо. — Кой живот ти налага това? — Не зная. — Не знаеш, защото животът е невидим, както и човешкият ум. Говориш за ума, но не го виждаш. Ние виждаме само проявите на ума.

Сега, като ви говоря за живота, зная, че не го разбирате напълно, както оня, който не-

довижда добре. Виждането е нещо относително. Докато един предмет е близо до тебе, ти го виждаш добре; щом се отдалечи, не го виждаш ясно, не различаваш, какъв е: камък, дърво, животно или човек. Да виждаш нещата ясно, това значи, да знаеш точно определено, какви са: мъж или жена, стар или млад. Така, да предпологаш, че е човек или дърво, това не е никакво виждане. Щом виждаш човека, да можеш точно да определиш: офицер ли е, или не; поп, или жена. Лесно е да кажеш, че виждаш нещо да се движи. Лесно е да кажеш, че това е права линия, а това — крива. Ако разглеждаш линиите хиромантически, не е все едно, дали дадена линия е права, или крива. При това, от значение е още и дължината на линиите. Като изучаваш физиогномията, и там не е безразлично, дали една линия се скъсява, или удължава; дали една линия се изправя, или изкривява. Казваш: Носът ми се изкриви. — Изкривяването на носа е от голямо значение за човека. Следователно, ако не разбираш отношението между правите и кривите линии, никакъв физиогномист не можеш да бъдеш.

Физиогномията изучава кривите линии на лицето, носа, устата, и ги дели на затворени, във вид на кръгове, и отворени — спирали. Каква е линията на ноздрите, на устата? А на очите? — Затворени линии. — Клепачите? — Отворена линия. — Веждите? — Също отворена. Устата? — Затворена. Какво заключение може да извадите от това? Някои линии из-

глеждат отворени, а всъщност, са затворени; и обратно: някои линии изглеждат затворени, а всъщност, са отворени. Защо е така? Колкото и да се говори за правите и кривите линии, те не ви интересуват въвн от живота, или въвн от вашето съзнание. — Как определя геометрията понятието права линия? — Най-късото разстояние между две точки. — Как определяте понятието крива линия? — Движение около един разумен център. Не можеш да се движиш около разумен център и да не образуваш крива линия. Така и радиусът, като се движи около един център, непременно ще опише окръжност. Кривата линия може да бъде вълнообразна, както се движи змията. — Защо змията се движи по пътя на кривата линия? — Защото е най-практичен и удобен за нея. Тя не може да се движи по права линия.

Като ученици, вие трябва да изучавате правилните линии, независимо от това, дали са прави или криви, защото те образуват красивите форми. От правилната форма на човешкото око се съди за характера на човека. Щом формата и линиите на окото са правилни, казват, че тоя човек е характерен. Физиогномистът и хиромантикът четат характера на човека по линиите на лицето и ръцете. Те познават не само линиите на мъртвата геометрия, но и тия на живата геометрия. Ония хора, които имат продълговато лице, се отличават от тия с валчестите, кръгли лица. Първите са крайно активни и лесно схващат нещата. Вторите не са мно-

го активни, обичат лесните работи и по-мъчно схващат нещата. Който има кръгло лице, прилича на пеперуда. Той хвърчи от един цвят на друг. В един ден може да обиколи хиляди цветове. Който има продълговато лице, прилича на работните червеи. Като влезе в земята, започва да копае, да си прави дупки. Хората, които пробиват тунели, имат продълговато лице.

До какво заключение можем да дойдем за енергиите на правите и кривите линии? Енергиите на правата линия заставят човека да се движи в кръг, а енергиите на кривата линия — в посока, обратна на енергиите, които изтичат от правата линия. Правата линия е мярка за морала. Ако човекът на правата линия дължи 50 хиляди лева, няма да излъже кредитора си, но, като мине край него, ще се огъне, ще изкривява посоката на своето движение. — Защо изкривява движението си? — Защото дългът му е препятствие на неговия път. И да иска да се движи по права линия, не може — препятствието му е голямо. Щом дойде до дълга си, или ще прескочи, или ще закриви — не може да мине по правия път. Как ще накарате човека, който обича да обикаля, да върви по криви линии, да тръгне направо? — Като го държите три деня гладен. Щом излезе на пътя и дойде до една гостилница, той веднага ще влезе вътре, без да обикаля. За да задоволи глада си, той тръгва по права линия, няма време да обикаля. Бедният, и да е гладен, пак ще обикаля, ще търси евтини гостилници. Друг е въпросът,

ако получи отнякъде пари. Щом има пари, веднага влиза в първата гостилница, която среща на пътя си. Той казва: Колкото и да е скъпо тук, ще влезе да се нахраня добре.

Това са изводи, които се нуждаят от доказателство. Въпрос е, дали крайните гостилници всякога са евтини. Има крайни квартали, които минават за курортни. Там е много скъпо. Изобщо, в центъра на града всичко е по-скъпо, отколкото в крайните квартали.

В заключение на всичко това, казвам: Няма човек на земята, който да не знае, по права линия ли да върви, или по крива. Как се движи той: по права, или по крива линия? От какви линии са лостовите на ръцете му: от прави, или от криви? Ако под някаква тежест поставите един лост, по каква линия ще става налягането? — По крива линия. — Постъпките на човека — морални или неморални, представят известна динамика. Както техникът и инженерът разбират от своето изкуство, така и моралният човек знае изкуството да живее добре. Добър инженер е оня, който не прави грешки в работата си; морален човек е оня, който не прави грешки и престъпления. Той не лъже, не краде. За моралния човек кражбата е нещо невъзможно. — Защо? — Защото не може да носи тежести. Чуждите пари са товар, който не може да носи със себе си. Той не прави даже опит да ги вземе. Който краде, взима чуждите пари и, като изпита тежестта им, оставя ги някъде: или ги скрива у дома си, или ги внася в

банка. С това той иска да се осигури, но се мъчи от мисълта, че не може да ги носи със себе си. Тежка е мисълта, че си взел чуждите пари.

Някой открадне сто - двеста хиляди лева от един богат човек и ги скрие. Той чака дълго време, докато богатият замине някъде, или умре, и тогава да стане господар на парите му. До това време той се мъчи, не е свободен. И животните се мъчат, когато крадат. Ако една лисица докосне кокошката на друга лисица, веднага ще се спре. Тя ще почувствува, че кокошката е чужда и няма да я изяде. И в животните има известен закон, който те спазват. Ако хората бяха чисти и честни, никога не биха се докосвали до чуждите пари. Чуждото носи нещастие за човека. Каквото носи прокаженият или сифилистичният за здравия, това носи и чуждата вещ или чуждата пара. Не пипай чуждото! Не се обличай с дреха, шита от прокажен или сифилистик! Не пий от чаша, с която си е служил прокажен! Това е закон, който важи и в морално отношение. Има постъпки, които носят проказа в себе си. Добрият живот е истинската хигиена за човека. Ако искаш да бъдеш здрав, пази хигиената на твоя ум, на гвоето сърце и на твоята воля.

— Кои линии правят нещата красиви: правите, или кривите? — Красотата в природата се дължи на кривите линии. Представете си едно лице, нарисувано само от прави линии. Как щеше да изглежда то? Красиво лице ли е то? Лесно се рисува такова лице, но в него няма

никаква красота. Ако лицата на всички хора бяха образувани само от прави линии, те щяха да имат само един морал. В морално отношение, всички хора щяха да бъдат еднакви. Един образ придобива цена, ако е направен от злато. Ако извая човешкото лице в прави линии, от злато, пак няма да бъде красиво, но ще бъде скъпо — зависи, какво сте вложили в него.

И тъй, правата линия представя вложениия капитал, а кривата линия — развития капитал, т. е. капиталът в обръщение. Кривата линия е крайният резултат на известна работа. Правата линия има свойството да се удължава, но това не е безкрайно. Все ще дойде момент, да се изкриви. Когато енергиите на правата линия се изменят и вземат друга посока на движение, тя става крива. Значи, крайният резултат на правата линия е кривата. Това виждаме и в природата: правите линии на цветовете постепенно се огъват, завръзват плод, и плодът се закръглява, облича се в криви линии. Значи, началото на всяка работа е правата линия. Край на всяка работа е кривата линия. Когато работата започва с прави линии, добре е започнала; когато свършва с криви линии, добре е свършена. Правите линии се влагат в началото на работата. Без прави линии не може да има криви. Как ще турите дъга на един ъгъл, ако той няма рамене, т. е. две прави линии? Дъгата на ъгъла е резултат от пресичането на две прави в една обща точка. Ако долната част на носа е широка, това показва, че

дробовете са добре развити. Значи, широчината на носа има отношение към дихателната система, а дължината на носа — към интелигентността. Както архитектът, при строежа на къщите, си служи с материалната геометрия, с правите и кривите линии, така и природата, при създаването на формите, си е служила с живата геометрия и математика. Всичко е построено на изчисления. Кой човек, като работи, не взима пред вид ония методи, които се прилагат с най-малки съпротивления? И природата работи с най-малките съпротивления.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

*

3. Лекция от Учителя, държана на
16 октомври, 1931 г. София.—Изгrev.

Методи за усилване на паметта

Т. м.

Тема за следния път: „Ролята на четните и нечетните числа“.

Като пишете темата, трябва да мислите, тя не е лесна. Ако не мислите, лесно ще напишете темата, за една минута. Когато и да питате днес, даже и малките деца, как се пали огън, как се запалват кибритените клечки, в един момент могат да ви отговорят. Как би се отговорило на този въпрос в миналото, когато не е имало кибритени клечки? Всички хора имат въпроси за разрешаване, като кибритените клечки. Едни от тях се палят лесно, а други — мъчно. Ако под „кибритена клечка“ се разбира клечка, в буквален смисъл, работата е проста: драсни и запали клечката. Обаче, имаш една клечка, която те интересува много — как да усилиш паметта си. Ако ви накарам да прочетете един псалом, клечката се пали лесно. Ако ви кажа след това, да го възпроизведете наизуст, клечката не се пали лесно. На какво се дължи лесното и мъчното запалване на клечката? Могат да се дадат много обяснения, но те не разрешават въпроса. Важно е, да се намери метод за усилване на паметта. Какъв начин знаете за усилване на паметта?

Питам: — Коя е причината за отслабване на паметта? — Неправилното разпределяне на енергиите. — Кой разпределя енергиите? Ако кажеш на някого, че причината за отслабване на паметта му се крие в неправилното разпределяне на енергиите, той ще каже: Чудно нещо, ям добре, спя спокойно, чета, работя, ходя, като всички хора, при това, моята памет отслабва. Казвате: И паметта отслабва, както воденицата. — Между воденицата и паметта не може да се прави сравнение. Паметта събира в себе си енергия, а воденицата произвежда енергия, т. е. работа. За воденицата се казва, че, като се намали енергията ѝ, намалява се и работата, която произвежда. При паметта процесът е друг. Колкото повече яде човек, толкова по-малко помни. Стомахът мели много, но паметта се обременява и отслабва. Причината за отслабване на паметта се дължи на стълкновението, което произлиза между ума и сърцето, т. е. между мислите и чувствата. Например, когато богатият изгуби богатството си, на което е разчитал, между ума и сърцето му става известно стълкновение. Той не мисли вече право, обърква се и казва: Нещастие ме сполетя! Изгубих всичко! Цял 30—40 годишен труд пропада! Какво ще правя сега? Умът на този човек потъмнява, чувствата му се разколебават и паметта му постепенно отслабва. Когато майката изгуби детето си, изпада в отчаяние и започва да забравя всичко, което е знаела. Между ума и сърцето ѝ се явява стълкновение, както при богатия. Значи,

енергиите в тях не се разпределят правилно. По-рано е минавала повече светлина през тяхните прозорци. Сега светлината се намалява, а топлината се увеличава.

Кога човек помни добре? — Когато обича това, с което се занимава. Обичаш един предмет, лесно го изучаваш и запомняш; ако не го обичаш, не го запомняш; много четеш, малко помниш. Обичаш един човек, интересува те и го помниш: не те интересува, не го помниш. Обичаш една храна, ядеш я с приятност и помниш, кога си ял; не я обичаш, не помниш, кога си ял от нея. Ако си амбициозен, лесно запомняш нещата; не си амбициозен, не запомняш лесно. Казват за някого, че е амбициозен човек. — Амбициозен е, наистина, но е паметлив. Умът му е концентриран. Той учи и запомня това, което учи. Който не е амбициозен, чете, учи, но не запомня — умът му е разсеян. Едно се иска от вас: да усилите паметта си. И млади, и стари искате да цитирате някой стих, но не можете — не си го спомняте. Цитирате стиха приблизително, но не точно, както е в книгата. Едно нещо е да цитираш нещата буквално, а друго — да ги предаваш по смисъл.

— Какво представя паметта? — Склад на човешкия ум. Някои хора по естество са паметливи, а други — имат слаба памет. Паметта е способност на човека, която има точно определено място на главата. Паметта се дели на няколко категории: историческа, музикална памет и др. Паметта е в най-добро състояние, когато

между подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието съществува известна връзка. Ако в съзнанието на човека се вмъкне една чужда мисъл, която постоянно го безпокои, паметта му постепенно отслабва. Например, когато човек се уплаши, всичко забравя. Това сте опитали всички, като ученици. Някой ученик знае добре урока си, но като го накарат да го разкаже, той се стресне и всичко забравя. Щом седне на мястото си и се успокои, отново си спомня всичко, което учил. Френологически, мястото на страха е в задната част на главата, а на паметта — в предната част. При страха, светлината на свещта, която е отпред на главата, се дръпва назад. В този случай, предната част на главата, дето е паметта, остава на тъмно, а светлината отива назад. Тогава човек вижда опасността, а не вижда средствата, чрез които може да си помогне. Ти виждаш, че някой се готви да те убие, а не се сещаш, как да си помогнеш. Заекът е страхлив, но същевременно мисли, търси начин да се спаси. Когато хрътката го гони, той бяга, крие се, но мисли. Най-после, той кляка на земята, знае, че хрътката, като се е засилила, не може веднага да се спре — ще го прескочи. В този момент той става и започва да бяга, но в друга посока. Това е стратегия. Докато хрътката се върне по следите му, той е на стотина метра далеч от нея.

Казват за някого, че е страхлив като заек. Не е лошо, че е страхлив, но да мисли като заека. Учен човек си, правиш наблюдения в

планината. Виждаш, че една голяма канара ще падне. Знаеш опасността, страхуваш се, но не се сещаш да се отместиш малко настрана. Казваш: Голяма опасност иде! Канара пада! — Отмести се малко настрана, като заека.

Един голям турист разправяше своята опитност. Вървял по планината и видял, че отгоре се търкаля един голям камък. Ако падне върху него, ще го смаже. Какво да прави? Веднага съобразил, да скочи в близкия трап и там да се сгуши, докато мине камъкът. Така се спасил от голямата опасност. Човек трябва да бъде съобразителен, да решава бързо. Няма защо да мисли много. От две опасности ще избереш по-малката. Ще скочиш в трапа и ще чакаш да мине канарата. Ако мислиш, без да действуваш, канарата ще те смаже.

Помнете: При всички опасности в живота Божият Промисъл бди и помага. — Кога се явява страхът? — Когато човек нарушава законите на природата. Щом престъпиш един закон в природата, страхът се явява като естествено последствие на нарушението. Когато първият човек наруши Божията заповед, веднага се скри от лицето на Бога. До това време той беше чист, не знаеше, какво нещо е страх и срам. Щом сгреши, яви се страхът и срамът. Когато Бог го търсеше из рая, той каза: Господи, убоях се от Тебе, затова се скрих. Първото чувство след греха е страхът. — Защо при дълбокото дишане страхът изчезва? — При дълбокото дишане става разширяване на капиля-

рите, които при страха се свиват. При страха човек се свива, а при безстрашието се разширява. Някой иска да мине незабелязано, да не бутне никого и се свива. Това е страх. Мини свободно, не се свивай. Изпъди страха навън! И най-големият герой, като се уплаши, свива се — кръвообръщението му се нарушава, става неправилно. За да бъде кръвообръщението ти правилно, трябва да живееш добре. Добрият живот подразбира разширяване на капилярите. Лошият живот произвежда свиване на капилярите и неправилно кръвообръщение.

И тъй, свиването има отношение към студа, а разширяването — към топлината. И водата, като замръзва, трябва да се свие, но тя прави изключение. При 0° , когато замръзне, тя се разширява, заема най-голям обем. При 4° , обаче, има най-голяма гъстота. От 4° нагоре тя се разширява правилно. И на заека, като водата, при страха, т. е. при студа, стъпките му стават по-големи, той се разширява. Ако напълня една гумена топка с вода и започна да я стискам, водата ще намери отвор и ще започне да изтича навън. Топката се свива, а водата се разширява. Изобщо, при изстудяване телата се свиват и губят нещо; при стопляне те се разширяват и придобиват нещо. Значи, като грешиш, ти истиваш, свиваш се, губиш. Като живееш добре, ти се стопляш, разширяваш и придобиваш нещо. Ако мислиш право, придобиваш нещо; ако мислиш криво, губиш. Това са процеси, които не трябва да смесвате.

Всеки момент трябва да знаеш, придобиваш ли, или губиш. Ако придобиваш, ще знаеш, какви процеси стават в тебе; ако губиш, също ще знаеш, какви процеси се извършват в тебе.

— Какъв процес е запаметяването? — Процес на събиране. Учиш в гимназия, в университет, събираш знания. В един ден преживяваш нещо силно и изгубваш всичкото знание. Преди това си бил виден математик, решавал си трудни задачи. Щом изгубиш паметта си, всичко забравяш, не можеш да смяташ, не знаеш да решаваш и най-простите задачи. Едно силно душевно сътресение или един мозъчен удар е в състояние да обърка човека. Той губи паметта си, губи всичкото си знание. — Какво се иска от човека? — Да живее правилно, за да запази онова знание, ония опитности, които е придобил по наследство от майка си и баща си, от деди и прадеди. Изгуби ли това знание, мъчно може да го придобие. Той може да работи върху придобитото, като прилага всеки ден по нещо ново към своите сили и способности.

Един от методите за усилване на паметта е дружба с паметливи хора. От всеки паметлив излиза особена енергия, която подхранва паметта на оня със слабата памет. Както мисълта се предава от един човек на друг, така се предава и енергията на паметта. Един виден музикант разправяше следната своя опитност: Когато дохождаше някой виртуоз - музикант в България аз свирех много добре. Щом си заминаваше артистът, аз свирех по-лошо. Значи, арти-

стът предаваше част от енергията на своето музикално чувство на ония музиканти, които се отличават с добре организирано музикално чувство и с голяма чувствителност. Така се подхранват всички дарби и способности в човека. Моят познат музикант казваше: Когато свирех много хубаво, аз знаех, че е дошъл голям артист в България. Без да четех вестниците, по трептенията му аз го познавах. Това е закон, който се изявява навсякъде в живота. Едни хора са по-съвестни, по-разсъдливи, по-добри математици, художници или музиканти от други. Първите влияят на ония с по-слаби способности. Обаче, за това е нужно време. Енергиите не се предават изведнъж. Като знаете това, дружете с паметливи хора. Така ще усилите и вашата памет. Ако попаднете между хора, които обичат да спорят и да се карат, и вие ще се настроите като тях.

Един наш приятел разправяше една своя опитност, как, като попаднал в една тълпа на спореци, се настроил и проявил такива чувства, каквито никога по-рано не проявявал. Това се случило на площада, пред двореца. Като видял, че хората се карат и бият, той влязъл между тях с добро намерение, да ги помири, но не усетил, как се поддад на желанието да се кара — взел страната на воюващите, навел се, вдигнал камък да удари един от стражарите. Вместо него, ударил една стара жена. Това го опомнило, и той започнал да се чуди, как станало, че се настроил толкова войнствено. По

щество, той е миролюбив човек, но се поддава на отрицателното настроение на тълпата. Той изпаднал в аномално състояние. Ето защо, още при ставане от сън, човек трябва да се наблюдава, дали е в нормално състояние, или не. Ако се е поддавал на чуждо влияние, той трябва да регулира чувствата си и тогава да започне работа. Когато е в нормално състояние, човек работи с разположение и, каквато работа започне, има успех. Аномалното състояние е студът в живота. Станеш сутрин, свиеш се, студено ти е. Температурата вън е 20° под нулата. Как ще работиш и учиш? Дойде един твой приятел и ти донесе дебела, топла дреха, вълнени чорапи, долни вълнени дрехи. Ти облечеш дебелия дрехи и се усещаш разположен, готов за работа и учене. Това е нормалното състояние на човека.

И тъй, докато не дойдете до едно вътрешно нормално състояние на душата, вие не можете да мислите право, не може да разбирате законите на природата. Знание е нужно на човека. Ако искаш да преместиш нещо от едно място на друго, и тук трябва да имаш разбиране. Например, носиш вода от чешмата до нивата, да задоволиш жаждата на жътварите. Пренасяш яденето от дома до нивата, да нахраниш жътварите. И едното, и другото имат свой смисъл. Обаче, носиш една торба пясък и я оставиш наред пътя. И това има смисъл.

Сега, да се върнем към въпроса за засилване на паметта. Като дойдете до този въпрос,

друзете с хора, които запаметяват лесно. Те имат ясен, бистър ум. За да усилиш паметта си, съзнанието ти трябва да бъде свободно от тревожни мисли. Станеш сутрин от сън. Освободи ума си от вътрешното беспокойство. Най-малката тревога и беспокойство събуждат у човека вътрешен страх. Някога страхът е спасително средство, но някога е безсмислен, няма никакъв обект. Например, ставаш сутрин и се безпокоиш да не се разболееш. Страхуваш се, че дрехите ти са тънки, чорапите също — страхуваш се от простуда. От страха капилярите се свиват, и част от енергията на телото изтича. Ако не се страхуваш, и с тънки дрехи и чорапи да си, няма да се простудиш. При бестрашието телото запазва енергията си, и човек се справя лесно с окръжаващата среда и условия, с всички противоречия.

— Коя е причината за болестите и противоречията в сегашния живот? — Аномалиите в живота и лошите отношения на човека към природата. Сегашният човек е в постоянно стълкновение и война с природата, поради което тя безпощадно го глобява. Както ти постъпваш с природата, така и тя постъпва с тебе. С каквато мярка мериш, с такава и тебе мерят. Ти престъпваш законите на природата, а изискваш от нея снизхождение. Боли те крак и се чудиш, защо те заболял. Природата те възмитава. Трябва да работиш, но не можеш — кракът те боли. Ученик си, имаш изпит, но те боли глава — не можеш да учиш. Отиваш на

и нит и пропадаш. Природата не иска да знае, че имаш изпит. Казваш: Аз реших вече да изправя живота си. — Решил си, но още не си го изправил. Решил си да станеш учен човек, но докато станеш учен, време и работа се изкаляват, изведнъж не се постигат желанията. Кои човек е учен? Според мене, истински учен е оня, който е определил най-напред отношенията си към Първата Причина и природата. После ще определи отношенията си към хората. Това значи да бъдеш учен. Това е качество на всички велики хора. Това са нормалните хора в света. И ти, като ученик на великата школа, ще се стремиш да нормализираш своя живот.

Как се постига това? — Ще се свързваш с учени хора, с хора, на които паметта е всякога силна.

Умът на учения е чист, светъл, никога не се помрачава. Не е учен оня, на когото паметта отслабва. Не е знание онова, което се придобива и губи. Истинско знание е онова, което никаква сила, никаква болест не е в състояние да заличи. Всяко знание, което се заличава, е временно, както плодовете в природата. Поиеш нещо и после го заличиш — това е упражнение. Ако и вие само пишете и заличавате, какво ще придобисте? Вземате една полица и заличавате написаното на нея. Какво печелите? Няма да платите дълга си, но и урока си няма да научите. Полицата ви ще бъде чиста, но природата ще ви наложи глоба. За предпочитане е, полицата да бъде написана, от-

колкото да плащате глоба на природата. Казвам: Разумно написаните и оцапани работи струват повече, отколкото глупавата и неразумна чистота на хората. Ако разумната природа те е поставила при условие да сгрешиш, приеми тази погрешка. За предпочитане е да грешиш под надзора на природата, отколкото да не грешиш и да не зачиташ тази разумност.

Казвате: Човек не трябва да греши. — И това е възможно. — Как? — Като отнемат ума и сърцето на човека. Той ще бъде праведен, но без ум и сърце. Кое е по-добре? За предпочитане е човек да има ум и сърце, макар и някога да греши, отколкото да не греши, и да няма ум и сърце. — Защо греши човек? — Защото има ум и сърце. Като има сърце, мрази и обича. Като има ум, прави грешки в смятането, но ги изправя. По-добре е да мразиш и да обичаш, да грешиш и да изправяш грешките в смятането, но да имаш ум, сърце и воля, отколкото да си свободен от греха и лишен от ум, сърце и воля. Като знаете това, приемерте противоречията с любов, за да приемерте и дарбите, които са свързани с тях. На всяко противоречие отговаря известна дарба. Приемерте противоречията с любов, за да се ползвате от енергията, свързана с тях. — Защо е така? — Така е, не митай. Не казвай, защо си се родил в тия неблагоприятни времена, да отиваш на война. Не казвай, защо си се родил по-рано. Не се занимавай с тоя въпрос. Радвай се, че сега си роден. Не се оплаквай, че стоят ти е малка, про-

зорците малки, нямаш много светлина. Благодариме и за тази стая. Ти си временно в нея. Като поживееш две-три години в нея, ще я напуснеш, но ще придобиеш нещо. Някои отричат еволюцията, но са минали през нея. Някога сте живели в толкова малки стаички, че едва с микроскоп са ви виждали. Днес аз се чудя на големите стаи, в които живеете — не мога да ви позная. Когато ви посещавах в малките стаички, и за мене имаше място. Днес имате големи стаи, но за мене няма място. И да искам да ви посетя, не мога, няма място.

Казвам: Ако човек не може да намери връзка между миналото и сегашното, както и между сегашното и бъдещето, той никога не може да схване същественото в живота и природата. Въпросът за миналото, сегашното и бъдещето на живите същества е относителен. Днес човек живее или в миналото, или в сегашното, или в бъдещето, а животното не разбира и не съзнава нищо. За него е идеал, да бъде като човека. Идеалът на човека е да бъде като ангелите; идеалът на малкото дете е да порасне, да стане ученик; идеалът на млекопитаещото е да стане човек. Следователно, това, което за учения е настояще, за обикновения човек е бъдеще. Затова казвам, че миналото, настоящето и бъдещето са относителни неща. Обаче, в Бога всичко е настояще. В Бога всичко съществува в настоящия момент. В Него миналото и бъдещето се сливат в едно — в настоящето.

Сега, да дойдем до извода на всичко казано. Колкото и да ви е тежка съдбата, каквито противоречия и да имате, ще знаете, че всичко това е неизбежно. В противоречията се крие дълбок смисъл. С какво число може да изразите противоречието? — С верижна дроб. Например, дробта $\frac{12}{24} = \frac{6}{12} = \frac{3}{4}$ е верижна. Тая дроб се дели до едно място, по-нататък не може. Значи, дробта $\frac{3}{4}$ е вече неделима. За обикновените хора тая дроб е неделима, обаче, за математиците може да се дели още, но ще се получат дробни числа. На същото основание, казвам: Има мисли, които не могат да се делят, т. е. не могат да се разрешат. Както и да се делят, все ще остане едно неделимо число. Като дойдеш до такава мисъл, остави други да я решават. И в живота има такива верижни дроби, които не могат да се разрешат. Турете точка на тия дроби и вървете напред. Влизаш в училище и се чудиш, защо учителят е неразположен към тебе. Виждаш го за пръв път, не си казал нещо лошо за него, не си го обидил, а защо той е неразположен към тебе, не знаеш. Това е верижна дроб. Имаш приятел, обичаш го, правиш му услуги, а той е затворен към тебе. — Защо? — И това е верижна дроб. Казвам: Колкото и добре да е организиран един град, все ще има коли за изхвърляне на боклука. Не е приятна тая работа, но без нея не може. Тя освобождава хората от техните нечистотии. Ще благодариш на боклучийските коли. Така постъпва всеки културен човек. — Не може ли без боклу-

чийски коли? — Докато сте на земята, в гъстата материя, всякога ще има излишъци. Друг е въпросът, ако живеете в ангелския свят. Там най-нечистата кола е по-чиста от нашите най-луксозни коли.

В заключение на всичко, казвам: Пазете ума и сърцето си от противоречия. Пазете своя вътрешен мир. За да запазите мира си, търсете причината за всяка несполука в себе си. Никога не обвинявайте другите хора, преди да се вгледате в себе си, в своите постъпки. Причината за всички нещастия се крие във вас, в самия човек. Той е господар на положението, в което се намира. Щом намерите причината в себе си, лесно ще изправите последствията. Казваш: Без причина страдам. — Лъжеш се, причината е в тебе. Неблагоприятните условия са въвн от тебе, но причината за всичко си ти сам.

Ще приведа един пример за изяснение на горната мисъл. Един студент се явява втори път на последния си изпит, но и тоя път пропаднал. Чуди се, какво да прави. Професорът му не го обича и по никой начин няма да допусне да свърши университета. Студентът мисли да убие професора си, но вижда, че тая работа е затворена. Да убие себе си, пак затворено. Най-после му дохожда на ум да се домогне до дъщерята на професора, да отвори сърцето му, но как? Случайно разбрал, че дъщерята на професора обичала много да плува. Затова той наредил с другарите си следното: когато дъщерята отиде да плува, един от тях да се приближи до нея

и леко да я бутне, да изгуби равновесие и да падне във водата. Пропадналият студент веднага ще се хвърли да я спасява. След това професорът ще се разположи към него и ще го прекара. Както намислил, така станало.

Сега и на вас казвам: Когато се натъкнете на верижна дроб, намерете професорската дъщеря и я бутнете във водата. Щом видите, че потъва, веднага се спуснете да я извадите от водата. Така ще разрешите противоречието си. Наистина, това не се случва всякога. Веднъж в стоте години ще се случи, но все ще стане някъде. Не може да говориш за неща, които никога не се случват. Все ще се случи някога, професорската дъщеря да падне във водата, и на помощ да ѝ се яви пропадналият студент. Този е изходният път за разрешаване на противоречията. Той е свързан с най-малките разходи. Да убиеш професора си, не може. Да се хвърлиш от канара, пак не може. Не ти остава нищо друго, освен да бутнеш дъщерята на професора във водата и веднага да я извадиш. Но трябва да бъдеш сигурен, че можеш да я спасиш. Само така ще се смекчи сърцето на професора. — Защо професорът къса тоя студент? — За да си послужи с него за пример. Ако никой не се ползуваше от тоя пример, никога професорът не би късал студентите си. Природата допуска противоречията в живота, защото има пред вид разумните хора, разумните общества, на които тя иска да помогне. Това е закон. Значи, противоречията се

допускат в човешкия живот като блага за ония, които ги преживявяват. Който разбере това, ще се ползува от тия блага. Който не го разбере, ще се мъчи и страда. Казвате: Когато професорът има дъщеря, работата е лесна. Ако няма дъщеря, друг път ще ви кажа, какво ще правите.

Т. м.

4. Лекция от Учителя, държана на
23 октомври, 1931 г. София.—Изгрев.

Силови центрове

Размишление.

Сега ще ви кажа, докъде сте стигнали, т. е. какво е положението на вашия клас. Първо, вие не сте точни, не знаете цената на времето. Мнозина от вас отсъствуват, не посещават редовно класа. Те гледат на него като на обикновен клас. Казвате: Ние сме свободни, можем да правим, каквото искаме. — Това е заблуждение. Свободата не се заключава в това, да правиш, каквото искаш. Ако влакът се движи по-бързо, отколкото трябва, може да излезе от релсите; ако се движи по-бавно, ще закъснее. При какви условия може да се ускори движението и при какви да се намали? Кога кръвообръщението се намалява и кога се ускорява? Вие се занимавате с науката, но не познавате себе си, не познавате своя организъм. Само лекарите се занимават с него. Те взимат термометъра и следят, дали температурата ви се е увеличила, или намалила.

Коя е нормалната температура? — За възрастния е 36.6° . От тази температура се следи, дали се качва и с колко градуса. Ако дойде до 37° , станало е повишаване на температурата с четири десети от градуса. Коя е

причината за повдигане на температурата? Според мене, причината се крие в присъствието на четири дейни единици. Добре е да проверявате температурата при радостно или скръбно състояние. Интересно е да видите, изменя ли се температурата, или остава пак 36.6° . Съзнанието ви влияе ли се от температурата? Казват, че полето на зрението на човека се увеличава и намалява. Всъщност, става ли някаква промена със зрението? — Плоскостта на зрението се увеличава и намалява. Отговорете научно, при какви условия стават промените на това поле?

Изобщо, при какви условия стават промените? Ако професорът ви е разположен или неразположен към вас, коя е причината за това? Не е безразлично, какво е разположението на професора ви към вас. Вие не сте дете в първоначалното училище, да сгрешите нещо, и учителят ви да ви потупа по гърба и да каже: Дете е това, не разбира. Вие сте студент, професорът не може да ви потупа по гърба. Ако постъпи така, вие ще се обидите. Щом професорът е неразположен към студента, три причини има за това: първо, причината може да е в професора; второ — в студента и трето — в двамата. Професорът е неразположен към студента, ако последният, без да съзнава, го дразни с нещо: или няма добра обхода към професора, или няма обхода, изобщо, към хората. Като върви, той тропа, вдига голям шум. — Защо тропа толкова силно? — Защото обувките му са подковани с гвоздеи. Професорът

му прави бележка, да смени обувките, да не тропа. — Не мога, аз съм турист, такива обувки ми са нужни. Професорът, който не е турист и не ходи по планините, казва: Тези обувки са за планината, там ги носи. За университета са нужни леки обувки. — Това са традиции, които развалят отношенията между хората. Как забелязва професорът, че студентът е с подковани обувки? Как забелязва лекарят, че температурата на болния минава нормалната? Ще кажете, че той си служи с термометър. Значи, и професорът има някакъв инструмент, с който познава, какви обувки има студентът. Опасно е, когато температурата на болния се качва. Като дойде до 41° , болният свършва вече. Той не може да издържи по-висока температура от 42° . Обаче, има микроби, които минават 42° , те живеят и над 120° ; някои микроби живеят и над 200° , даже и над 300° . — Защо човек не може да издържи температура 42° ? — Защото тогава стават известни реакции в организма, при които се образуват отрови.

Сега, да съберем цифрите, които образуват числото $36^{\circ}6'$. Значи, $3 + 6 = 9 + 6 = 15$; $1 + 5 = 6$. Какво означава числото шест? Ще кажете, че това е работа на математиката. Тогава, какво е отношението между правата и кривата линия? Как се образува правата линия? — От движението на точката в известна посока. Най-късото разстояние, което точката може да извърви от един център към друг, е правата линия. Ако точката минава през няколко

центъра, които не са в една посока, тя образува крива линия. Значи, отношението между две разумни същества образува права линия. Ако между тях се вмъкне едно или повече същества, образува се крива линия. Отношението

А

В

фиг. 1.

АО е отношение по права линия, отношението на точката О към С е пак по права линия, радиуси на кръга. Обаче, отношението на А:В и на В:С е по крива линия; те са точки на окръжността. Ако точката А иска да има отношение със С, тя трябва да мине през точката О. Тогава се образуват две прави, пресечени в точка О. Така се образува ъгъл АОС. Всеки ъгъл се образува от три точки. Да вземем ъгъла АОС (фиг. 1.). При какви условия се намалява или увеличава един ъгъл? Ако ъгълът е обърнат с отвора си към вас, кога се увеличава и кога се намалява? Колкото по-далеч сте

от него, толкова е по-тесен; колкото повече се приближавате към него, толкова повече се увеличава. Всъщност, тгълът нито се намалява, нито се увеличава, но вие се приближавате и отдалечавате от него. Увеличаването и намаляването на тгъла зависи и от гъстотата на материята; колкото по-гъста е материята, толкова по-малък става тгълът; колкото по-рядка е материята, толкова по-голям става тгълът.

Когато говорим за отношението на две същества по права линия, дохождаме до понятието морал. Казвам: Морален човек е оня, който има отношение само към две точки. Следователно, той говори само истината, никога не лъже. — Какво представя лъжата? — Неверни факти. Например, отиваш за вода, но не туряш стомните на място. Господарят те пита: Тури ли стомните на място? — Турих ги. Той проверява и не ги намира на мястото. — Де са стомните? — Не зная, аз ги турих на място. Господарят дава пари да купиш нови стомни. Купуваш нови стомни, отиваш за вода, но пак ги няма на мястото. Значи, един купува стомните, а друг ги продава. Де е вината? Един от двамата лъже: или който купува, или който продава. Като купи няколко нови стомни, и всички се губят, най-после господарят започва да се интересува, де отиват стомните. Един ден той отива на пазара и там намира стомните с белезите, които сам е поставил. Стомните може да са от глина, това не е важно. Господарят иска да знае, кой ги е донесъл тук. Той влиза в дюкяна и пита

търговеца: Кой донесе тия стомни при вас? — Един млад човек ги продаде. По описанието, дадено от търговеца, господарят разбира, че това е неговият слуга, който ходеше за вода със същите стомни.

Питам: Кое накара слугата да продаде стомните и да каже на господаря си, че не знае, де са? Той казва: Аз ги оставих на мястото. Кой ги е взел, не зная. С това той иска да изнесе нова научна теория, че едно тело може да бъде едновременно на две места. Понеже всички тела са в движение, и стомните се движат. Господарят доказва на слугата си, че теорията му е крива. Слугата твърди, че щом стомната излезе от пеща, работата ѝ е свършена, не може да остане на едно място. Кой от двамата е прав?

Какво ще стане с вас, ако и вие, като стомната, се движите от едно място на друго? Вие живеете на земята, дето сте в постоянно движение. Представете си, че друго тело от небесното пространство, което се движи с по-голяма бързина от вашата и с по-голяма притегателна сила от земната, се приближи към земята. Това тело ще привлече всичките хора от земята. И вие, заедно с тях, ще се привлечете от него, както стомните се привлякоха от слугата. Вашата работа ще остане недовършена. Такава притегателна сила се крие в златото. Даже професори, свършили няколко факултета, се привличат от златото. Голяма динамична сила се крие в него. И вие, като ученици, всеки момент мо-

же да се привлечете от златото. Като дойде до гимнастическите упражнения, обленявате се, не ви се ще да ги правите. Обаче, накарат ли ви да копаете земята, да намерите злато, готови сте по цели дни да вдигате и слагате мотиката. С това вдигане и слагане на мотиката може да намерите толкова злато, че да се осигурите за цял живот. С него може да учите, да станете музикант, художник. То ви открива широк път в живота. Ако наследите десет милиона лири стерлинги, каква професия ще си изберете? Ще кажете: Богат човек съм, не ми трябва никаква професия. Ще си купя един голям чифлик, два автомобила, няколко коня арабска порода, ще си пазаря десетина слуги и ще се разхождам, добре облечен, с автомобил. После ще си наредите една ботаническа градина, с най-редки растения; една зоологическа градина, с особени екземпляри животни. Ще имате на разположение доктори, които да се грижат за животните; също ще имате доктори и за хората. Може ли да имаш на разположение десет милиона лири стерлинги и да станеш зидар или слуга? Каква е вероятността за това? — Кога богатият може да стане слуга? — Когато е болен. Като дойде лекарят и предпише лекарство, богатият го изпълнява точно по заповедите му. Лекарят заповядва, а той изпълнява. — Докога богатият ще слугува? — Докато е болен. Щом оздравее, той отново става господар с десет милиона лири стерлинги. Ще казва: Аз се научих да слугувам. Искам и вие, моите слуги, да бъдете като мене.

Какви са слугите: болни, или здрави? Болният не е истински слуга. Той е само послушник, учи се да слугува. Той е кандидат за слуга, още не е станал слуга.

Какво, всъщност, представят богатият и бедният? Богатият с човек, турен в пещта, да мине през ред химически опити. Богатството е пещ, в която пекат богатия. Бедният е вън от пещта, турен на работа. Богатият не е годен за работа, други му помагат, други работят за него. Слуги го обличат, разхождат го. Щом обеднее, той е готов за работа. Според мене, богатият трябва да работи, а бедният да почива. Как е започнала природата: с богатството, или с бедността? Природата е започнала с най-голямото богатство, а свършва с най-голямата беднотия. Преведете тия мисли, да видите, какво знание се крие в тях.

Сега, да се спрем на един научен въпрос. Какво е отношението на телата, които се движат с неизмерима бързина към вас? Отношението им е такова, каквото е на молекулите на едно тело, които се движат с неизмерима бързина. Ако в това тело има, например, един милиард молекули, може да си представите, какво стълкновение става между тях, като знаете, че те се движат с неимоверна скорост. Ако човек направи един скандал през седмицата, веднага ще пишат във вестниците. А една молекула прави милиарди стълкновения, без да се забележи това. Какво ще бъде състоянието на тия молекули, ако срещу всяка от тях се заведе дело за тия

скандали? Питам: Може ли да считате нормален живота във вашия организъм при това състезание и стълкновение между частиците му? Ето защо, задачата на човека е да доведе частиците на твърдата материя на своя организъм и силовите центрове в него в пълна хармония. Това значи, да възпита всички скандаждии в себе си. Колко време ще ти отнеме, да възпиташ един атом кислород в организма си? Знаете ли, колко скандали произвежда един атом в секунда? Той пише по няколко милиона любовни писма в секунда, с които скарва хората.

Питате: Какво представя любовта? Според някои, любовта е привличане между душите. Момата казва: Тоя момък ме привлича. Момъкът казва: Тази мома ме привлича. — Каква любов е тая, която привлича? Аз говоря за любовта в широк смисъл, а не за тази любов, която днес те привлича, а утре те отблъсква.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че малцина от вас имате нещо определено в себе си. Повечето си мислят, че, като се родили веднъж, ще живеят между хората, ще учат, ще се образоват, ще работят, докато един ден заминат за другия свят. Вие си представяте онзи свят такъв, какъвто не е. Мислите, че, като отидете между разумните същества, ще ви приемат с почести. Отношенията ви с тях ще бъдат такива, каквито и с хората на земята. Какво представя оня свят? — Свят на свободата. На земята чо-

век е в затвор. Знаете, какво е положението на затворника. Той прекарва там десетки години, и отвреме-навреме го пускат на свобода, да види слънцето. Щом влезе в другия свят, той е вече свободен, вън от затвора. За богатия онзи свят е по-добър, а за бедния — този свят. — Защо? — Студено е вън. Ако си беден и нямаш дебели дрехи, обувки, по-добре стой в затвора, да не трепериш вън. Ако си богат, имаш пари, дрехи, обувки, по-добре излез вън, на свобода. — Какво да правим ние? — Понеже сте богати, излезте от затвора. Хвърлете затворническия халат, свалегае оковите и излезте вън. После идете на баня да се окъпете, да се освободите от паразитите. След това, влезте в свободния свят, при благоприятни условия.

И тъй, това, което досега ви мъчи, са неблагоприятните условия. Като се натъквате на лошите условия, четете разни философски книги, дето се казва: Живей добре, постъпвай добре! — Лесно се казва да живееш добре, но ако си между два центъра. Там отношенията са правилни, лесно се постига всичко. Но ти имаш отношения с хиляди центрове. Как ще се справиш с тях? Тук ще се движиш не само по права линия, но и по крива. Налага ти се да опиташ кривата линия и във взимането, и в даването. За да се справиш с кривите линии, ще изучаваш окултните науки. Например, искаш да вдигнеш един стол. Няма да го хванеш с цялата си ръка, но само с един пръст, с показалеца на дясната си ръка. Ти ще му заповядваш, а той

ще те слуша. Докога ще ме слуша? — Докато му заповядваш. Ще кажеш, че това е лесна работа. Ще се опиташ, да видиш, колко е лесна.

Представи си, че аз съм професор, а ти — студент. Аз вдигна стола с показалеца си, и ти го вдигаш. Вдигам стола със средния си пръст, и ти го вдигаш. Без да си служи с пръста, казвам на стола да се вдигне, и той се вдига. И ти казваш на стола да се вдигне, но той не се вдига. Коя е причината за това? Столът е свързан с невидими нишки, едновременно и с центъра на слънцето, и с центъра на земята. Когато двете сили действуват едновременно, столът стои неподвижен. Понеже аз зная законите, които управляват тия сили, отслабвам силата, която държи стола с центъра на земята, и той постепенно се издига нагоре. После, отслабвам силата, която го държи нагоре, и той започва да слиза. Който може да намалява и увеличава силите на тия два центъра, той може да заповядва на предметите да се вдигат нагоре и да слизат надолу. Освен нагоре и надолу, ти можеш да движиш предметите надясно и наляво — според желанието си. Същото става и с човека, поради което, всички постъпки, свързани с енергиите на земята, считаме за нормални. Ония, които са свързани с енергиите на слънцето, считаме морални и добри. Какво е разстоянието до центъра на земята, ако се върви по права линия? — Шест хиляди километра. — За колко време се взима това разстояние? Като знаете, че един километър се взима за 15—20 м., може да из-

числите, за колко време ще се измине разстоянието от шест хиляди километра.

Сега пак повтарям: от вас се иска точност. Така, както следват класа, вашата наука ще бъде разтегната. Такава наука не дава добри резултати. Какво става с кацата, ако обръчите ѝ се разтегнат? — Постепенно тя ще се разглоби. Съдържанието на такава каца лесно изтича. Обръчите ѝ не трябва да се разтеглят, но и кацата не трябва да пресъхва. Такива каци се нуждаят от нови обръчи. Обръчът е закон, който трябва да се прилага на място. На същото основание, казвам: Всяка наука е ценна, когато може да се приложи.

Класът на младежите, наречен специален клас, е определен да става в петък. В колко часа се събирате? — В шест часа сутринта. Числото шест обича точността. И животът има отношение към точността. Следния път искам всички да бъдете точни, да дойдете точно в шест часа. Който дойде след шест часа, ще го считаме, че е болен, с температура 37° — 38° — 39° . Може ли да учи човек, който има температура? Какво може да се направи с такъв човек? Ако температурата се повдигне до 42° , човек обеднява. Богат е, докато температурата му е 37° . Започне ли да се повишава, равновесието му се губи, и той се намира пред слаба криза. Ако температурата спада и дойде до 36° или 35° , пак не е добре. С каква бързина се движи светлината? — С 300 хиляди километра в секунда. Еднаква ли е бързината на светлината, която

излиза от слънцето и на тази, която отива към него? Трябва да бъде еднаква, но при условие, че и при слизване, и при качване светлината минава през еднакво гъста среда. Може ли светлинага да се спре за малко в пътя си, да си направи среща? — Не може. И Бог, когато пожелае да се спре някъде, едва ли ще спре за повече от една тристахилядна част от секундата.

Сега, ще направим един опит за точност. Следния път всички ще гледате да дойдете точно в шест часа. Не се позволява абсолютно никакво закъснение! Нито десет секунди! Порано може да дойдете, но не и по-късно. Всеки да си послужи с верен часовник, да не се излъже. Може да си нагласите часовниците с тукашния, да има единство в проверката. Опитът ще бъде идния петък. Всеки да бъде искрен към себе си, ще си отбележи, с колко минути е подранил. Който закъснее, ще стои във прав. Кой трябва да седи, и кой да стои? — Който е дошъл по-рано и на време, ще седи; който е закъснял, ще стои. При това, всеки трябва да си даде отчет за причината, поради която е закъснял. Той трябва да си отговори, оправдава ли го тая причина, или не. Всеки носи отговорност пред себе си. — Какво правят в сегашните училища с учениците, които закъсняват? — Ако ученикът закъснее 15 м., считат го за едно неизвинено отсъствие. Щом се съберат няколко неизвинени отсъствия, ученикът се изключва. Един от учениците в класа ще се задължи да напише на лист, кой кога е дошъл, с колко

минути по-рано, или с колко минути е закъснял. Също така ще напише и причините за закъснението.

За следния път, като направите упражнението за точността, ще пишете върху темата: — В колко часа влязох в класа — точно в шест часа, или преди шест. Какво беше времето: ясно, облачно, топло или студено. Сега аз искам да ви помогна, да разберете, де е стомната и как е отишла на пазара. Това е научно изследване. Когато стомните отиват на пазара, разходите на господаря се увеличават; щом престанат да ходят на пазара, разходите на господаря се намаляват. Същото се отнася и до вас. Не оставяйте стомните ви да отиват на пазара, за да се увеличи вашият бюджет. В касата ви има вече криза. Ако продължавате така, ще фалирате. Грешката може да е ваша, може и да е чужда, но отговорността е ваша. Вие сте играли на карти, знаете добре, че като ги наредите на фигурки и бутнете една от тях, цялата фигура се разваля. Така са свързани всички хора. Като бутнеш един, всички падат. Като отивате на бойното поле, достатъчно е един войник да извика „ура“, за да го последват всички. Като се нахвърлят на неприятеля, един след друг падат ранени и убити. След това ги занасят в болницата, дето забравят болките си и, вместо да се опомнят, казват, че те са победили.

Помнете: Никой човек не е свободен. Докато си в известна редица, ще носиш последствията на общия живот. Постъпките на хо

рата представят такава редица. Каквото направиш ти, и другите го правят; каквото правят другите, и ти ще го направиш — не може да не ти се отрази. Хората са свързани едни с други, преплетени са. За да не се спъват взаимно, от всички се иска чист, морален живот. Ако не живеете така, ще увиснете на примката и ще платите с живота си. Моралният живот освобождава човека от примките, в които се е оплел. Много примки има в живота, но човек трябва да знае, как да се освобождава от тях. Съществува наука, която освобождава човека от примките и изкушенията. За момата примката е красивият момък, добре облечен, сладкодумен. Щом постигне желанието си, той ще тури примката на врата ѝ и ще я оберے. Имаш една идея, искаш да постигнеш нещо велико — и това е примка. Тази идея ще те отнесе в един свят, вън от реалността.

Две реалности има в света: реалност на глупавите хора и реалност на умните. Докато си на земята, ще се движиш между двете реалности, ще бъдеш и между глупавите, и между умните. Ако попаднеш между пияници, искаш, или не искаш, ще те накарат да им играеш. Ако не се съгласиш, ще те бият. Ако можеш да се справиш с пияниците, умен си; ако не можеш да се справиш, не си умен. И вие трябва да се справите с пияниците в себе си. Ако не се справите, ще ви бият. Всяка грешка в живота ви се дължи на факта, че не можете да се справите с пияниците. Казваш: Не исках

да сгреща, но какво да правя? Хванаха ме пияниците и ме накараха да правя това, което не искам. Такива са условията на живота. Ако не правя, както те искат, ще ме бият. Според мене, това е забава. Има един свят на забави, свят на децата. Майката казва на децата си: Няма да бутате тия гърнета! Обаче, щом останат сами, те бъркат в гърнетата. Като се върне майката, прилага закона, след което се чува плач и вик. — Докога се налага този закон? — Докато децата са малки. Щом пораснат децата, станат студенти, законът не ги лови. Те са извън престъпленията. Те имат право да бъркат в гърнетата и да ядат, каквото искат. Майката се радва, че те са свободни, самостоятелни. В света на децата законът е възпитателно средство, а не че там се вършат големи престъпления. Има ли нещо лошо в това, че си взел част от богатството на банкера? — Облекчил си товара му. Де е престъплението? Златото негово ли е? То е взето от земята. Крадецът казва: Аз ще взема златото на богатия и ще го занеса там, отдето е извадено. Хората обичат златото, но не знаят, как да го обичат. Ако го обикнат, както трябва и научат езика му, никой няма да го краде.

Миналия път темата беше: „Отношение между правите и кривите линии.“ На кривата линия съответствува една права. Правата линия има два центъра, а кривата — няколко. Трябва да се определят центровете на кривите линии. Когато се казва, че на кривата линия съответ-

ствува права, подразбираме правилно отношение. Следователно, линията е крива дотогава, докато се намери съответната права. — Как се образува кривата линия? От колко точки е съставена тя? — От много точки, от милиони точки. Те представят капитал, даден от разумния свят. От всички се иска точност. Само така можете да бъдете силни хора. Силен човек е оня, който може да побеждава мъчните условия на живота си. — Кой ученик е способен? — Който решава правилно задачите си. Ако на десет задачи решава само една, какъв ученик е той? Ако знаеш само действието събиране, какъв ученик си ти? Казваш: Зная добре делението. — Можеш ли да делиш с точност? Как ще разделиш 57 на 5? Сега аз искам да ви наведа към общите закони, да разберете, че физическите резултати имат отношение към умствените, а умствените — към духовните. Значи, всеки физически резултат крие в себе си известно количество мисли и чувства. Например, във всяка кост се крие известно количество умствена енергия; по нея може да познаеш, колко интелигентен е бил даден човек, както и неговият духовен багаж. Значи, от теглото на костта ще познаеш, какви мисли и чувства са движили човека. Всичко е написано на костта: характерът на човека, успехите и неуспехите в живота му. Това може да се изрази и чрез числа.

В математиката се работи с арабски и римски числа. Арабските числа са взети от кабалата. От числата зависи, дали ученикът ще

пропадне на изпита, или ще го издържи. Европейците се страхуват много от числото 13. На 13 число малцина отиват на работа. В материалния свят на това число не му върви. То има особен характер, огнен тип. То изгаря всичко.

Сега аз искам да внеса една нова мисъл в ума ви, която да внесе ново разбиране. Нова мисъл е оная, която носи светлина за човешкия ум. Новата мисъл насърчава обезсърчения. Да бъдеш точен, това е нова мисъл, която повдига човека. Малко ще говориш, повече ще работиш. Ако учиш много и знаеш много, без да прилагаш, това са упражнения. Вие имате много упражнения, повече отколкото трябва. За вас са нужни по-малко упражнения, а повече работа.

Т. м.

z

5. Лекция от Учителя, държана на
30 октомври, 1931 г. София.—Изгрев.

Везните на природата

Т. м.

Прочетете у дома си 3 гл. от II. Послание към Тимотея.

Изпейте песента „Аинфаси“. Как мислите, точно ли изпяхте песента? И в живота, в постъпките на хората има неверни положения. Ако ви заставят да определите нормалната точка, отдето животът изхожда, как ще я определите? Коя ще бъде тази точка? Казвате, че животът не е добър, не е нормален. Според вас, кой живот е нормален? Животът е златна мина или поле със скъпоценни камъни за обработване. Хората обработват тази мина или това поле, но мнозина от тях пропадат. — Защо? — Златото ги поглъща. Златото, както и скъпоценните камъни поглъщат човека, както вълкът поглъща агнето. Всъщност, човек изяжда златото. В златните мини има чувствителни везни, с които мерят, да не липсва нито един грам злато. Ако някой работник си позволи да глътне един грам злато или един скъпоценен камък, веднага го подлагат на везните. Преди да е започнал работата, теглят го; на излизане от мината, пак го теглят. Щом се докаже, че

тежи повече, веднага му дават очистително, да олекне.

И природата, като хората, си служи с точни математически везни. Преди да изпрати човека на земята, като работник, тя го тегли и следи, как се проявява той в своите мисли, чувства и постъпки. Дали прави добро, или зло, тя следи, и по теглото му вади заключение за неговия характер. Помни, че природата те тегли на везните си и по теглото те познава. Лошите мисли, чувства и постъпки тежат повече от добрите. Даже най-светлите и добри мисли имат тегло. Добрите мисли са приятни, защото са леки. Казват за някого, че е лек човек. Това се разбира в буквален и в преносен смисъл. „Лек човек“ има двояко значение: лек, добър характер и лек по поведение. За мислите казваме, че биват прави и криви. Права мисъл е оная, която намира точно своето място в дадена система мисли. Право желание е онова, което намира точно своето място в дадена система от желания. Права постъпка е оная, която намира точно своето място в дадена система от постъпки. Тия системи се създават в съзнанието. Щом една мисъл, едно чувство, една постъпка не намират мястото си в съзнанието на човека, те не са прави. Всяка мисъл крие в себе си динамическа сила.

Какво се разбира под думата „динамика“? Коренът на тази дума е „дин“ — на гръцки тя означава сила. Значи, всяка мисъл крие в себе си известна сила. Тя е проводник на сили.

Добрите мисли и желания са проводници на творчески сили. Затова казват, че човек трябва да храни добри и прави мисли. Добрите мисли и чувства придават енергия на човека, а лошите — отнемат. Казано е, че при доброто човек печели енергия, а при злото я изразходва.

Казвам: В човека се проявяват положителни и отрицателни мисли, не статически, но за даден момент. При това, положителната мисъл може да мине в отрицателна, и отрицателната — в положителна. Това зависи от момента. Определено е, колко време трае дадена мисъл. Щом една мисъл изгуби активността си, тя се замества с нова. Кой кон е важен за вас? — Който работи. — Значи, ако конят се умори, вие го разпрягате и, вместо него, туряте друг кон. Освободеният от работа кон не е без значение, но за момента той не ви е нужен. Следователно, за даден момент е важна оная мисъл, която може да работи. С една мисъл човек не може да работи цял ден. Два-три часа може да работи, но после ще я смени с друга. И с машина да работиш, пак трябва да я смениш, или да я оставиш да си почине. Всяко нещо, с което работиш, се нуждае от почивка.

Сега, за да изясня мисълта си, ще си послужи с един контраст. Например, влюбиш се в един човек, радваш му се, доволен си от него. След време ти го разлюбваш. Казваш: Свърши се с моята любов, разлюбих тоя човек. — Не, разлюбването не е прекъсване на любовта. Ти даваш на тоя човек почивка; вместо него, друг

ще дойде да оре нивата. Той отива у дома на почивка, дето го очаква хубава храна. След време, като си почине, пак ще го залюбиш, т. е. ще го туриш на работа. Това значи влюбване и разлюбване. Който не разбира това, казва: Разлюбиха ме. Използуваха силите и парите ми и ме напуснаха. Ти се оплакваш, защото не разбираш закона. Радвай се, и когато те любят, и когато те разлюбят. В първия случай работиш, а във втория — почиваш.

И тъй, когато природата ви люби, тя ви впряга на работа. Когато ви разлюби, дава ви почивка. Такъв е нейният метод. Ако разбирате метода ѝ, животът ви ще се осмисли; ако не го разбирате, животът ви ще се обезсмисли. Тогава ще дойдете до философията на Шопенхауера, според която всичко в живота е празнота, безсмислие. Ще кажеш: Дотегна ми да живея. Дотегнаха ми тези страдания. Според мене, това е празна философия — философията на обрания поп, който се пита, защо светът е толкова лош. — Светът е добър. За да се създаде тоя свят, природата е работила и мислила през цялата вечност. И да е допуснала някакви грешки, това е метод. Най-малката грешка на природата стои по-високо от най-съвършеното човешко дело. Тя постоянно мени методите си, и сама се корегира. Хората грешат, защото не познават законите и методите на природата. Например, една майка има две деца: първото е по-грубичко, по-здраво от второто. Като не познава естеството им, тя отглежда и двете по

един и същ начин. Първото дете се нуждае от повече храна, а второто — деликатното, нежното, яде по-малко и по-изискана храна. Обаче, майката го заставя да яде много, като първото. Понеже не може да яде толкова много, то заболява. Тази майка е невежа, не знае, че за всяко дете е нужна специална храна. Същото се отнася и до мислите. Всяка мисъл е живо същество. По естество тя може да бъде като коня, като кравата, като козата, като птичка, като обикновен човек или като някое съвършено същество — някой адент. Човек трябва да познава естеството на своите мисли и на всяка мисъл да даде съответна храна. Това е педагогия, т. е. възпитание на мисълта.

Често се говори за педагогични методи при възпитанието. Покажете ми един от вашите методи, който е дал добри резултати. Какво означава думата „педагогия“? Сричката „пед“ означава дете; „аго“ — води. Значи, педагогията води детето. Водиш детето, но не като коня и вола. Както водиш детето, така ще водиш и мислите си. Какво ще правиш, ако в даден момент имаш една положителна мисъл, впрегната на работа, и десет отрицателни, които почиват. Какво е отношението на тия мисли? Казваш: Отношението им е 1:10. Ако десет мисли са положителни и активни, а една отрицателна и в почивка, отношението ще бъде 10:1. Значи, $1:10 = 10:1$. Какво ще разберете, ако дам следното отношение: Синът се отнася към баща си така, както дъщерята към майка си. Какво

означава това отношение? Понеже синът има отношение към баща си, той ще се допитва за всичко от него. Дъщерята ще се допитва за всичко от майка си. И обратното се случва: синът има отношение към майка си, а дъщерята към баща си. Обаче, закон е: подобното се отнася към подобното. Синът се отнася към бащата, а дъщерята — към майката. Жената подобна ли е на мъжа? Под „жена“ аз не разбирам това, което вие знаете. Не е хлебар оня, който само пече хляба. Истински хлебар е оня, който познава качеството на брашното; знае, колко вода да туря в брашното; познава свойствата на маята; знае добре да меси и да пече, добре да пали пещта. Ако хлебарят знае само да пече хляба, а нищо друго не знае, той е слуга. Може ли бабата, която бабува, да се нарече майка? Майка е оная, която ражда, както земята.

Какво представя земята? Под „земя“ разбираме онова, върху което всичко расте и се развива. Затова земята се нарича майка на всичко, което расте върху нея. Казвате, че и човек ражда своите мисли и чувства. Не, мислите, чувствата и постъпките растат върху човека, но той не ги ражда. Те идат от друг, по-висок свят от тоя, в който той живее. Следователно, човек е същество, което мисли, чувства и действа. Ако съзнанието му не взима участие в неговите мисли и действия, той е автомат. Какъв човек си, ако възприемаш чужди мисли и желания? Някой свършил по медицина, станал виден доктор, и ти желаеш същото. Учиш една

година и после казваш: Тази работа не е за мене. Слушаш виден музикант да свири и казваш: И аз ще уча музика. Учиш една година и казваш: И тази работа не е за мене. Така учиш инженерство, художество, но след една година и тях напускаш. Следваш богословие, но и него напускаш. Най-после казваш: Всичко опитах, но нищо не върви. Какво заключение ще извадите от това?

Питам: Вие установили ли сте се, в кой университет да следвате? Два велики университета съществуват в света: на доброто и на злото. Първият университет се занимава с положителните сили, с доброто и влиянието му в света. Вторият университет се занимава с отрицателните сили, със злото и влиянието му в света. Едновременно, и двата университета изучават законите и методите, с които си служат и доброто, и злото. Когато иска да те обере, лошият чорек постъпва като добрия; ще те покани на гости, ще те нагости добре, ще ти говори меко и благо. Щом те обере, ще те напусне. Един ден, при един от нашите приятели в Търново се явил един млад момък, който се препоръчал за негов пръв братовчед. — Как да не зная, че имам такъв пръв братовчед! За да докаже своето родство, момъкът започнал да изброява целия му род, до деди и прадеди. Нашият брат най-после се убедил, че момъкът му е роднина и казал на жена си да го покани за няколко деня у тях, да го приеме добре. Той им гостувал три деня и разказвал за своята голяма

търговия. На тръгване, той се обърнал към брата, своя братовчед, с молба, да му услужи с 1500 лв. Така използвал той своя роднина, с когото повече не се срещнал. Някой се обърнал към Бога, отива при един добър човек и му казва: Обърнах се към Бога, по три пъти на ден се моля. — Това е братовчедът, който е дошъл в твоя дом. Влезе в ума ти една религиозна мисъл. Ти се настройваш религиозно и отвориш сърцето си за всички. След един час мисълта те напуска. Ти оставаш празен, недоволен. Казваш: Обраха ме. — Обра те твоята мисъл, твоят пръв братовчед. Ще убеждаваш някого, че си негов пръв братовчед, докато го обереш. Щом вземеш от него, каквото ти е нужно, напускаш го. После той разбира, че не си му бил никакъв братовчед.

И тъй, от научно гледище, всички неустойчиви мисли и чувства, които ви посещават, са резултат на вашите първи братовчеди. Вие имате много братовчеди, които угощавате добре и, като ви оберат, започват да гледате на живота практически. За да не се разочаровате, първата ви задача е да отделите положителните мисли от отрицателните. Положителна, добра мисъл е тази, която има отношение към твоя живот. Щом една мисъл няма отношение към тебе, към твоя живот, тя е лоша, отрицателна мисъл. Всяко чувство, всяка постъпка, които имат отношение към Цялото, са добри, положителни. — Как се различават добрите от лошите мисли, желания и постъпки? — По тех-

ните резултати, Ако мисълта внася радост в тебе, тя има отношение към Цялото, тя е добра мисъл. Същото се отнася до чувствата и постъпките на хората. Не е добро едно чувство, ако не носи радост. То няма отношение към Цялото. Не можеш да работиш върху себе си, да съграждаш своето бъдеще, ако и ти нямаш отношение към Цялото. Значи, мислите имат отношение към чувствата, — чувствата към постъпките, а всички заедно — към Цялото. Висшето начало в човека е неговият дух. Духът и умът в човека са прогресивни, безформени, защото са в постоянно движение. То се изразява не чрез права линия, а чрез лъч. Отсечката, правата линия няма условия да расте, когато лъчът постоянно се удължава и расте. Щом видите един лъч, казвате: Човек е това! Той постоянно прогресира. Кажете ли за някого, че е мъж или жена, подразбирате отсечки, които имат отношение една към друга, като разумни същества.

А ————— В Мъжът представя отсечката АВ, а жената
 В ————— А — отсечката ВА. Отсечката АВ показва, че ти, мъжът си в параход, който пътува по океана В. Ти слушаш надолу въже, да измериш дълбочината на океана. След това тръгваш от точка В — дълбочината на океана, и навиваш въжето. Значи, отсечката АВ показва отвиване на въжето, а ВА — навиване. Под „мъж“ разбирам развиване на въжето, с което се измерва дълбочината на океана. Под „жена“ разбирам навиване на въжето. Мъ-

жът подразбира активно състояние, а жената — пасивно състояние. Това е превод на отсечките АВ и ВА.

Като ученици, вие трябва да разбирате законите, чрез които може да превръщате пасивната енергия в активна, или неподвижното тело в движение. Ако един камък е в покой, може да го докарате в движение. Щом се движи, той върши някаква работа. — Как става превръщането на енергиите? Ако можеш да превърнеш една пасивна мисъл в активна, тя ще приеме две посоки, с два различни резултата: добър и лош. Ако можеш навреме да превърнеш тази мисъл и да я обикнеш, тя ще даде добър резултат. Ако не я превърнеш навреме и не я обикнеш, тя ще произведе лош резултат. Следователно, при развиване на човешкия живот, нужно е разбиране на целокупния живот и познаване на неговите закони. Например, като не разбират законите на времето, хората са определили 12 часа през деня за обяд. Те не подозират, че тоя час, именно, им причинява страдания. Щом дойде 12 часа, те трябва да ядат, независимо това, дали са гладни, или не. Числото 12 разваля живота на хората. В природата 12 часа е времето, когато си гладен. Не трябва да прегладнееш, но да огладнееш. — Кога е 12 часа в природата? — Когато дойдеш до най-високата точка на глада. Тоя момент внася импулс в човека, да възприема храната. Тогава слънцето е точно на зенита. Тоя момент е най-добър за хранене. Тогава храносмилането

става правилно. Ако ядеш, когато не си гладен, храносмилането се затруднява.

Какво представя гладът? — Сила, която има отношение главно към стомаха. Когато гладът е най-голям, стомахът мисли най-много, той е на върха на своя зенит. Стомахът казва: Хляб! И дробовете имат определен час, когато дишат усилено и правилно възприемат въздуха. Какво е отношението на глада към стомаха? — Каквото е отношението на храната към стомаха, когато се приеме навреме. Следователно, каквото е отношението на храната към стомаха, такова е отношението на въздуха към белия дроб. Такова е и отношението на мислите към ума. Значи, между храната, въздуха, мислите се образува верижна пропорция. Една мисъл е права, когато приеме нещо от съзнанието и когато му остави нещо. Не стане ли правилна обмяна между мисълта и съзнанието, мисълта не е права.

Мнозина питат: Кой живот е нормален, естествен или Божествен? — Божествен живот е оня, в който мислите, чувствата и постъпките на човека така се хармонизират, че от тях не остава никакъв излишък. В Божествения живот няма противоречия, няма болести и сиромашия. Дойдеш ли до този живот, ти ще виждаш страданията на хората, но ще можеш да помагаш. Нормалният живот пък е живот на равновесие. Ти ходиш по въжето с върлина в ръка, но умът ти е съсредоточен. Ако само за момент се раздвоиш в мисълта си, веднага ще

паднеш. Знаете ли, по колко пъти на ден падате от въжето! Опасно е, ако паднете отвисоко. На физическия свят падането е по-леко от това в духовния свят. Страшно е да паднеш от въжето на духовния свят! Последствията от това падане са лоши. Като знаете това, пазете отношението на своите мисли към съзнанието си. Мисълта ви трябва да бъде всякога будна и права, да не нарушавате това отношение. Не можеш да предадеш една мисъл на някого, ако не си я предал на своето съзнание. Всички посветени хора, всички адепти знаят законите за предаване на мислите, поради което се притичат на помощ на човечеството. Те живеят правилно и никога не се изкушават. Те знаят причините и последствията на нещата. Какво прави детето, което се изгаряло няколко пъти със свещ? — То се пази, отдалеч духа. Каквото и да му обещава, то не се докосва до свещта. То се е горило няколко пъти, и белезите на ръцете всякога му напомнят за неговото геройство. Опитност е това.

Днес, както и в миналото, хората се учат от своите опитности. Ако последствията от живота на някого не са хармонични, това показва, че той не е живял добре. Живей хармонично, живей нормално и естествено, за да се радваш на добри последствия.

Коя мисъл от днешната лекция остана в ума ви? — За везните на природата. Природата разполага с точни, чувствителни везни, с които измерва човешките мисли, чувства и по-

стъпки. Като знаеш това, трябва да бъдеш внимателен, да не грешиш. Още като слизаш на земята, ще те претеглят. И като напушаш земята, пак ще те теглят. В книгата на пророк Данаила, 5 гл., 25 стих, е казано: „Мене, Мене, Текел, у Фарсин.“ — Премери Бог царството ти и го свърши. Претеглен си на везните и си намерен недостатъчен.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

6. Лекция от Учителя, държана на
6 ноември, 1931 г. София.—Изгрев.

Първият предвестник

Т. м.

Някои хора изпитват често чувство на срам. На какво се дължи срамът? При какви условия се явява той? Кои се срамуват повече: децата, или възрастните? Според някои, младите се срамуват повече от старите. Срамът на младата мома считат за целомъдрие. Това е благородният срам. Отде е дошъл срамът в целомъдрената мома? Срамът се явява при различни случаи. Ако кажеш на някого, че е невежа, той се срамува. Ти си казваш: Как тъй, аз, който се мисля за нещо, да съм невежа! Бръкнеш в джоба си, искаш да извадиш пари, но се оказва, че нямаш стотинка и се засрамиш. Искаш да помогнеш на някого, да вдигнеш товара му, но не можеш — пак се засрамиш. Явява се въпрос: Отде е дошъл срамът в тази чиста, целомъдрена мома? Ангелът срамува ли се? — Не се срамува. Кое чувство е равносилно на срама? Една от причините за срама на момата се дължи на страха ѝ да не изгуби ценното, което има в себе си. Ако кажат на момата, че се е влюбила в някого, тя веднага се засрамява. Ако момата е влюбчива и гледа на любовта като на забава, тя не само че не се срамува, но се смее, не се смуцава от нищо. Как познавате, че някой

се засрамил? — Лицето му се зачервява. Червеният цвят се дължи на прилив на кръв в сърцето. Има ли нещо лошо в срама? Трябва ли да съществува той? — Без срам не може. Някога срамът е резултат на неразбиране на нещата. Когато не разбира себе си, човек се срамува. Когато не разбира външния свят, пак се срамува. Защо, когато момата види младия момък, се засрамява, а като види детето, се засмива? Тоя срам се дължи на неразбиране на нещата! Според мене, срамът предшества най-малкия грях.

Питам: Защо чистата, целомъдрена мома се срамува? Отде е дошъл срамът в нея? — От съзнанието, че в нея се явява една користолюбива мисъл. До тоя момент тя не е предполагала, че ще пожелае момъка за себе си, като предмет. Щом се яви в нея това користолюбиво чувство, тя веднага се засрамява. Тя се бори в себе си; в нея се явяват две противоположни чувства. Приливът на кръв в сърцето ѝ показва, че тя се бори, воюва със себе си. Между момата и момъка става сражение. Той удря с юмрук съзнанието ѝ, тя се зачервява и казва: Съжалявам, че се бих с тоя момък! Срамът е първото сражение с греха. Когато душата е чиста, никога не се срамува. За чистотата няма срам. Чистата душа никога не греши, следователно, никога не се срамува. Значи, срамът, който се изразява на лицето, показва, че някъде е станало сражение. Приливът на кръв в сърцето показва, че на това сражение

са паднали убити няколко войника. — Кои са войниците? — Клетките на организма. Те стават жертва при сражението. Съгласни ли сте с това обяснение на срама? Не е важно, дали сте съгласни, или не. Аз не се нуждая от вашето съгласие. Това са разсъждения, които ще ви са полезни в бъдеще.

Казвам: Изучавайте естеството на срама. Като го изучавате от гледището, което ви изнасям, вие ще се облагородите, ще се самовъзпитате. Да бъдеш благороден, това значи, да стъпиш на здрава основа. Искаш да станеш велик човек, да влияеш на хората, да им бъдеш полезен. Добре е това, но ако ти сееш, и семето изникне, а не даде плод, какво ще кажеш тогава? Ако учиш, а учението ти не даде плод, какъв смисъл има твоят труд? Ако си добър, а доброто ти не даде плод? Това е безполезен труд, безполезни усилия! Човек не трябва само да се роди и да израсте, но в съзнанието му трябва да остане нещо за самия него. Щом се е родил, човек трябва да придобие нещо за себе си и да принесе нещо за другите.

Питам: Какво придобива младата мома със своя срам? Прониква ли в съзнанието ѝ поне една възвишена мисъл? Какво ще кажете вие? Според мене, при срама момата е прекарала едно сражение с най-малкия грях. Чрез срама момата е оценила, какво представя чистотата и целомъдрието. Тя започва да разсъждава, да мисли върху различни въпроси и минава за умен човек. Аз не говоря за изкуствения срам,

когато момата си наведе очите надолу, изкриви главата си. Това не е срам. Ще кажете, че срамът се изразява с навеждане очите надолу, с зачервяване на лицето. Бих желал някой да представи срама, но естествено, без никакво актьорство. Изнесете срама като изкуство.

Сега, в ума ви може да се яви мисълта: Защо трябва да се говори за срама? Има толкова важни въпроси, върху които може да се говори, че дойде до срама! Срамът е необходим. — Кога? — Когато човек се натъкне на една добродетел, колкото и да е малка тя. Ако не се засрами, той не е разбрал тая добродетел. Когато младата мома срещне един чист, благороден момък, тя чувства срам. Тя казва: Колко по-високо стои тоя момък от мене, по чистота и благородство. Тя го оценява вече, и той става за нея идеал, който се стреми да постигне. Тя започва да говори на себе си: Слушай, ти трябва да бъдеш по-умна, да знаеш, че има хора по-благородни и добри и да се стремиш към тях, а не само да гледаш през прозореца. Момата прави психологически анализ на себе си. Който не може да се срамува, не може да цени нещата. Ще се засрамиш, защото срещаш човек по-добър, по-учен от тебе. Да се срамуваш пред една добродетел, това значи, да благоговееш пред нея, като пред един ангел, опитността на когото не може да се сравни с тая на цялото човечество. Представете си, че един такъв ангел мине пред вашия прозорец! Вие ще се засрамите пред него и ще си кажете:

Велики неща съществуват в света, за които нищо не съм подозирал. На същото основание и момата, като види младия момък, се засрами. — Защо? — Защото е пожелала да притежава неговата външна форма. Това е първият момент. После тя започва да мисли и разбира, че външната дреха на момъка не е самият момък.

Кога момата изпита първия срам? — Когато се намери пред дървото за познаване на доброто и злото. Тя яде от неговия плод и, като съзна погрешката си, засрами се и каза: Свърши се всичко! Покрай срама, в нея се яви чувството на безочливост. Тя пожела да скрие престъплението си и излъга, като каза, че е намерила елексира на живота, т. е. това, което и Бог носи в себе си. Адам беше първият момък, който се увлече след Ева — първата мома. И той яде от забранения плод и сгреши. След това и двамата видяха, че са голи и се засрамираха. Понеже се страхуваха от Господа, скриха се от лицето Му, да не ги намери. Те съзнаха грешката си и помислиха, че всичко е свършено с тях. Но Оня, Който ги е създал, започна да ги търси из градината: — Кога ги викаше Бог? — Надвечер, след залязване на слънцето. Така е писано в Битието. „Надвечер“ разбира старините на живота. Докато са били млади, първите човеци яли и пили, за нищо не мислили. Щом дошли старини, те се огледали в огледалото и се засрамили; косите им побелели и окапали, оголели, остарели. С горчевина те съзнават положението си и казват: Отидоха свет-

лите дни на нашия живот! Това е анализ, който душата си прави.

И вие, като млади, имате мечти. Добре е човек да мечтае, но като се изправиш пред дървото за познаване на доброто и злото, погледни към него и кажи: Цял свят да ми дават, не хапвам от тия плодове! Ако за един плод ти изгубиш своето достойнство, своята свобода, своята светла мисъл, своето здраве и своята сила, защо ти е тоя плод? По-добре не яж, отколкото да ядеш и да пропаднеш. Не е въпрос да гладуваш. В рая имаше две дървета: едното беше дървото за познаване на доброто и злото, а другото — дървото на живота. Яж от дървото на живота. Ще ядеш от оня плод, който запазва твоето достойнство.

Казвам: Като млади, вие трябва да имате възвишен идеал. Как ще намерите тоя идеал? Ще кажете, че го имате. Как сте го намерили? Кой е тоя идеал? Да кажете, че сте намерили своя идеал, това значи, да сте намерили оня извор, от чиято вода постоянно черпите и придобивате сила. Вашият идеал да бъде оная банка, от която постоянно черпите своите средства за живот: онова слънце, на което постоянно се греете и придобивате живот; оная светла мисъл, която определя посоката на вашето движение. Идеалът, това е отворената врата, това е прицелната точка, към която душата се стреми. Като знаете това, не туряйте преграда на пътя на вашия идеал, да не изгубите своя път. Идеалът на човешката душа трябва да стои на

най-високото място. Този идеал води към безсмъртието. Вън от този идеал, всичко остава настрана. — Кой е този идеал? Де се намира той? — Във вечността, в света на неизвестното.

Представете си, че имате отношението между три неизвестни X, Y, Z ; $X:Y = Y:Z$. Какво представя неизвестното? Душата известна ли е за вас? Духът известен ли е? Ами умът? Кой от вас е виждал душата, духа и ума? Кога нещата стават неизвестни за човека? Когато са вън от неговото съзнание. Значи, неизвестното X е реалност, но вън от съзнанието на човека. В съзнанието има нещо, което напомня неизвестното, но има нещо неясно. Даден човек е X за тебе — не го познаваш. Той е скрит за твоето съзнание. Ако между твоето и неговото съзнание се създаде известно отношение, той става вече известен, познат за тебе. Представете си, че се записвате като ученик в едно училище. Учителят влиза в класа, но вие не го познавате. Той е неизвестен за вас. Като започне да преподава, вие постепенно го опознавате. Ден след ден, той ви става познат. Вие разбирате вече не само колко знае, но и неговия характер. Казвате: Ние познаваме нашия учител. Той е известна величина за нас.

И срамът, като проява, е неизвестна величина. Щом го изучите, разберете неговото естество и неговия произход, той става за вас известна величина. Коя е подбудителната причина да се яви срамът в съзнанието на човека? Какъв отпечатък оставя срамът на човешкото ли-

це? Трябва ли човек да се срамува, когато любовта проникне в сърцето му? Трябва ли той да се срамува, когато светлината проникне в ума му? Трябва ли да се срамува, когато силата влезе в телото му? Тогава, положително, или отрицателно чувство е срамът? Според мене, срамът е известно отношение. Ти правиш връзка с човек, когото не познаваш. Момата няма право, като види красивия момък, да го пожелае. Тя не го познава още! Срамът произтича от факта, че тя пожелава момъка, прави връзка с него, без да го познава. Затова, именно, срамът е негативно, отрицателно чувство. Момата започва да се колебае и смущава, какви ще бъдат последствията на тази връзка. И бедният се срамува, когато се намери пред отворената каса. Той се нуждае от пари, но не смее да иска от приятелите си. Най-после, Провидението го изправя пред отворената каса на някой добър човек. Той поглежда към касата, обикаля я, мисли, бори се, докато простре ръката си към нея и бръкне вътре. Вземе малко пари, но наведе главата си надолу; срамува се, бори се със съвестта си. Върви по пътя с пламнало от срам лице. Който го срещне, поглежда го и се пита: Какво става с тоя човек? — Нищо особено. Не, касата, парите в джоба му произвеждат в него цяла пертурбация. Той е минал през голямо сражение. Мислел си, че, като вземе пари от касата, ще уреди работите си. С пари от чужда каса работите не се нареждат. Беднякът е създал не-

правилно отношение с господаря на касата, а не със самата каса.

Днес всеки се пита: Как мога да се освободя от срама? — По два начина. Първо, като се откажеш от възможността да правиш престъпление; второ, като приложиш любовта. Значи, срамът се замества с любовта. Срамът е отрицателно качество, но то помага на човека. Докато придобие любовта, то е необходимо. Срамът е първото условие за развиване на съвестта. Когато съвестта мъчи човека, че не помогнал някъде, че не направил известна услуга, той започва да се срамува. След срама иде съжалението и други чувства. Срамът е проява на ума, на интелекта, а не на сърцето. Като направиш някаква погрешка, ти се засрамяваш и започваш да мислиш, как ще погледнеш в лицето майка си и баща си, как ще погледнеш приятелите си, познатите си. Срамът предпазва човека от хиляди опасности, които могат да го сполетят. Срамът е най-малката болка, която човек изпитва. Засрамиш се, значи, боли те, че си направил нещо, което не е в реда на нещата. Ако пренебрегнеш срама, като най-малкото предупреждение пред някакво зло, ти ще се натъкнеш на най-големите противоречия и страдания. Срамът дрънне на звънеца, предупреждава човека да се спре пред престъплението, което е намислил да прави. Ако обърнеш внимание на това дрънкане, на това предупреждение, ще се освободиш от страдания; ако не му

обърнеш внимание, ще се натъкнеш на страдания и изпитания.

Говорих за неизвестните величини X , Y , Z . Тия величини могат да се заместят с числа, а числата — с други величини. Например, неизвестното X означава числото две, а то — понятието учител. Ти си ученик, мислиш за учителя си, за неговите качества. Какъв е твоят учител? — Добър и умен. — Как познаваш това? — По неговите прояви. Ти си обезсърчен, недоволен, уроците ти не вървят. Учителят те спира и ти казва: Не се обезсърчавай, работата ще се оправи. Ти започваш да учиш, и учителят ти пише тройка. Недоволен от тая бележка, ти си готов да измениш мнението си за своя учител. Той разбира това, среща те, потупва те по рамото и казва: Тази работа ще се оправи. Това те подтиква към работа, и бележката ти се повишава на четворка, а четворката — на петорка. Тройката, четворката, петорката са етапи, през които минава ученикът. Четворката е квадратът, в центъра на който е човекът. Четирите ъгли, това е полесражението, в което действа човекът. Четворката казва на ученика: Ти ще се сражаваш. Трябва да бъдеш готов да издържиш сражението. Ще усилиш крепостите си. Числото пет е число на работа. Ще се впрегнеш да работиш. Работата не се заключава в пране — това е забава; тя не се заключава и в оране и жътва — това е упражнение. Да чукаш с чук и да събаряш, и това не е работа. Да градиш, да създаваш, това е работа. Ще

работиш върху сърцето си, ще чистиш, докато го направиш чисто като кристал. Когато учителят пише на ученика си тройка, той казва: Ще бъдеш в съгласие с Бога. Единство с Бога!

— Не разбирам, какво означава това единство.

— Щом не разбираш тройката, ще ти туря четворка, да ореш нивата, земята. — Това разбирам. Ще ора и ще жъна. Това е реалност за мене. Щом дойде до четворката, ученикът учи, труди се, докато получи петорка — известно обществено положение. Той става професор, владика, министър. Слабият ученик се радва най-много на тройката. Той казва: Щом се минава с тройка, доволен съм и на нея. Съжалявам, че не мога да заема високо обществено положение.

Какво трябва да направи ученикът с трите бележки? — Да ги събере. Тройката, четворката и петорката, събрани заедно, дават числото 12 зодияте. Значи, той трябва да стане астролог. Тройката е третата зодия — близнаци. Четворката — рак, а петорката — лъв. Българинът обича числото пет — лъвът. Той има лъвско сърце, смел и решителен е. Опитай се да определиш вход за някоя сказка 3 или 5 лева, да видиш, кога ще дойдат повече хора. Българинът предпочита да плати пет лева за вход, отколкото 3 или 30 лева. Той има слабост към петорката.

Като ученици, вие трябва да изучавате числата, да разбирате техния вътрешен смисъл. Когато учителят пише на ученика единица, той иска да му каже, че трябва да изучава космоса.

Ако му пише двойка, трябва да изучава, как се е създал светът — еволюцията на света. Тройката е производителната сила в природата. Човек мисли само при тройката. Ти мислиш, докато имаш светъл ум, добро сърце и здраво тело. Щом нямаш тия три неща, не можеш да мислиш. И вие, като ученици на живота, ще минавате през всички перипетии: и ще пропадате на изпитите си, и ще минавате в по-горни класове. Ще ви пишат единица, за да ви покажат, че трябва да изучавате създаването и развитието на козмоса. От това число нататък започва растенето на козмоса. Според един учен, козмосът постоянно расте и се развива. Сега е три пъти по-голям, отколкото е бил първоначално. Той е подобен на мехур, който увеличава обема си. Ще расте и в бъдеще. — Докога ще расте козмоса? — До известно време. — След това? — Ще започне постепенно да се свива. — След това? Питам: Какво става след изгряването на слънцето? — Ден. — А след залязването? — Нощ. Като изгрява слънцето, губи ли нещо? — Нищо не губи. Като залязва, пак нищо не губи. Когато слънцето залязва на едно място, на друго изгрява. Значи, когато едни хора спят, други работят. Може ли да се каже тогава, че животът е нощ? Денят и нощта в природата се сменят така, както доброто и злото в живота. Те съществуват по причина на въртенето на земята около слънцето, както и поради гъстата материя, която обикаля земята. Колкото по-гъста е материята, толкова по-

мъчно проникват слънчевите лъчи през нея.

И тъй, когато попаднеш в нощта на своя живот, когато се натъкнеш на най-големите противоречия, знай, че на противоположния полюс на твоето битие живеят същества, които са в деня на своя живот, в радостта на живота. Следователно, ако си умен, ти знаеш, де е денят на живота, и можеш да се повдигнеш над обикновения живот и да влезеш в светлото полушарие. Например, ти се страхуваш от своето невежество. — Не се страхувай, но се запитай, защо си невежа. Ще кажеш, че не знаеш и не помниш, кога си станал невежа. — Защо не помниш? — Паметта ми е отслабнала. — (Отслабването на паметта е резултат на гъстата материя, която е наслоила съзнанието. Когато умът се товари с неслужни неща, с тревоги и смущения, паметта също отслабва. За да възстановиш паметта си, работи върху облагородяване на сърцето си. Очисти сърцето си от всичко отрицателно. Щом изгуби паметта и способностите си, човек вече остарява. Той казва: Свърши се моя живот. Тази мисъл се отразява вредно върху съзнанието на човека, и той умира, т. е. излиза от кръга на живите хора. Смъртта не е нищо друго, освен борба на човека с дявола. В тая борба един от двамата побеждава. Ако победи дяволът, човек умира и отива в ада; ако победи човекът, дяволът пропада. Човек казва: Победих, и отново живея! Сам извоювах свободата си. Ето защо, като умираш, извади ножа си и бъди готов за сражение. Смъртта е най-голямо-

то, най-страшното сражение. Не мисли, че умираш, но че си повикан на сражение. Ако победиш, ще влезеш в небето, като герой. Ще ти турят венец на главата. Ако не победиш, никакъв венец няма да получиш. Ще погледнеш към раните си и ще се засрамиш.

Бъдете смели! Не се страхувайте от глад, дългове, лишения. Не мислете, че сте стари и слаби хора. Ако изповядвате новото учение, не се страхувайте. Някой се отказва от това учение, страхува се от хората. Не бъди малодушен, но кажи: Аз съм учил това учение от хиляди години, не го уча сега. Аз съм бил в райската градина с Адам и Ева, там съм го учил. Може да те нарекат смахнат, обезумял. Не се смущавай. Ти си бил в райската градина, и там си учил. Значи, ако кажеш, че си вълн от рая, умен си; ако си в рая, безумен си. Кажи: Аз съм от тия, които са останали в рая, а вие, които не признавате това, сте излезли от рая. Който не вярва, че е бил в рая, това показва, че отдавна е излязъл от рая и нищо не помни. Новото учение ви е преподавано много пъти. Сега не ви остава нищо друго, освен да си го припомните. Спасението ви е само в припомнянето — да си спомните това, което в миналото ви се е преподавало. И днес Господ ви говори, както в миналото. Вие сте млади, и трябва да учите. Знайте, че сте ученици на новото учение, а не на старото. Ако сте ученици на старото учение, вие сте с дявола; ако сте ученици на новото учение, с Господа сте. Новото

учение е любов. Новото учение е мъдрост. Новото учение е истина.

Продължавам по-нататък: Новото е свободата. Новото е милосърдието. Новото е човешината. Всичко, което дава потик на човека да върви напред, това е новото. Трябва ли да се срамувате от новото? Някакво верую ли е новото? — Не, никакво верую не е. Всички вярвания са на старото учение — учението на дявола. То казва, че съществувал някакъв Бог с три лица. Той убивал и наказвал хората, Ние не вярваме в такъв Бог. Ние обичаме само оня Бог, Който не убива и не наказва. За тоя Бог казваме, че е любов. Това е истината. Бъдете смели да проповядвате тази истина. Бъдете готови да страдате за тази истина. За нея страдах всички велики хора. Когато питаха Христа, кой е, Той казваше: „Аз съм Син Божи, дошъл да изпълня волята на Отца си.“ И вие казвайте, че сте дошли да изпълните волята на Отца си. Казваш: Не мога да изпълня Божията воля. — Не говориш истината. Можеш да ядеш, да носиш пари в джоба си, а не можеш да работиш. Можеш да работиш, да бъдеш и слуга, и господар; можеш да учиш, да придобиваш знание. — Какво мога аз да направя? — Какво можеш ти сам да направиш, е едно. Какво може Бог да направи чрез тебе, е друго. Какво можеш да направиш ти сам, като отречеш Бога, това е трето.

И тъй, новото верую се заключава в това, да говориш истината и да проповядваш исти-

ната. Ако имаш пари в джоба си, не казвай, че нямаш. Ако нямаш пари, не казвай, че имаш. Ако имаш една идея, кажи я на хората. Не трябва ли изворът да каже нещо? Не казвай всичко, което знаеш; кажи нещо, най-малкото да е, но кажи нещо на хората. Кажи: Новото учение е учение на Бога, Който е създал целия свят. То носи свобода и живот на всички хора, на всички живи същества. То е учение за човешката душа, за човешкия дух, за човешкия ум и за човешкото сърце. Следователно, ако някой те пита, дали си от новото учение, кажи: Аз съм бил в рая, познавам го, там съм учил. Значи, аз съм от новото учение. Нека в умовете на всички влезе мисълта, че някога сте били в рая и сега се стремите да се върнете там.

С какво започнахме лекцията? — Със срама. — Говорих и за сражението със смъртта. Значи, който разбира срама, той може да се сражава със смъртта; който не разбира срама, не може да се сражава със смъртта. Който разбира срама, побеждава и дявола, и смъртта; който не разбира срама, не може да победи нито дявола, нито смъртта. Който не прави грешки и престъпления, никога не се срамува. Най-малката грешка и най-малкото престъпление водят към срама.

Сега, желая на всички да дойдете до оня срам, който първоначално сте имали. Това показва, че сте видели първата добродетел. Ще изпитате срам, но ще изпитате и радост. Да видиш доброто, това значи, да видиш първия

лъч, който е осветил душата ти. Тогава ще кажеш: Видях изгрева на слънцето. Мога вече да работя.

И тъй, срамът е предпазител от най-малкия грях; мярка, която определя наклона на падането. Радостта е потик към търсене смисъла на живота. Срамът да бъде крепост, а радостта — потик на човешката душа.

Сега искам да остане у вас една положителна мисъл, не да не ядете, но да ядете най-хубавия плод. Не да не пиете, но да пиете най-чистата вода. Не да се отказвате от живота, но да се стремите към най-хубавия и възвишен живот. Всичко най-хубаво, най-възвишено и благородно!

Т. м.

7

7. Лекция от Учителя, държана на
13 ноември, 1931 г. София. — Изгрев.

Човешките косми

Т. м.

Тема за следния път: „Отличителни чърти на динята и чесъна.“

Мислете върху произхода на динята и на чесъна. Как ще развиете темата? Кое е същественото качество на динята, и кое — на чесъна? Представете си, че един човек има характер, подобен на динята, а друг — на чесъна. Как ще определите тия два характера? Ако някой лесно се сърди и обича да рита, има характер на чесъна. Оня, който е благ, сладкодумен, има характер на динята. По какво се отличава добрият от лошия човек? Какъв е съставът на тяхната кръв? Ако всички лоши хора приличат на чесъна, питам: При какви условия е създаден чесънът? В кое семейство влиза? — В лилиецветните. Отличителното за това семейство е луковицата, а в цвета им играят роля числата шест и три. Прочетете нещо от ботаниката за чесъна и динята, без да философствувате.

Втора тема за следния път: „Разлика между философия и наука“.

Направете психологически разбор върху четирите главни пророци: Исайя (60 гл.), Иеремия (52 гл.), Иезекиил (48 гл.) и Данаил (12 гл.).

За следния път направете първо разбора, а двете теми ще оставите за по-нататък.

Задавали ли сте си въпроса, при какви условия се мени човешкият характер. Да вземем двама души с различни характери: единият с кротък и смирен, а другият — буен и енергичен. Ако питате френолога, коя е причината за това, той ще каже: Главата на буйния и гневливия отзад е широка, а на смирения главата отгоре е тясна. Това не е причина, а последиствие. Това е факт. — Кога се уморява човек? — Когато ходи много. — Това не е всякога така. Някой ходи много, а се уморява малко. Друг ходи малко, а се уморява много. И тук причината се крие някъде дълбоко в човешкото естество. Дали човек е добър, или лош, това се дължи на неговия далечен произход. Някога човек се гневи на хората, а някога на себе си. И това си има причина. Ако някой се самоубие, считат, че върши престъпление. Ако заколи агне, казват, че това е в реда на нещата. Да заколиш своето агне, това не е престъпление; да заколиш чуждо агне, това е престъпление. Да бъркаш в джоба си и да вадяш пари, това е в реда на нещата; да бъркаш в чуждия джоб, това е престъпление. Какъв морал има в това? Моралът е в следното: Някой няма право да убива и да коли! Дали този закон се отнася до твоето, или чуждото, не е важно. Тъй щото, не е прав изводът, че своето може да убиваш и колиш, но не и чуждото.

Кога говори човек истината? — Когато има интерес. Ако няма интерес от нещо, той няма да говори истината. Достатъчно е да обещаеш, че ще дадеш на някого сто хиляди английски лири, за да каже истината. Ако богатият знае, че, щом каже истината, ще обеднее, никога няма да я каже. Значи, хората нямат понятие от истината. В истината хората са дошли дотам, да считат, че нямат право да колят чуждото агне. Ако нещо е в твой интерес, може да кажеш истината; щом не е в твой интерес, ще скриеш истината. Ще кажете, че вие правите изключение. Наблюдавайте се, да видите, как някога сте склонни да говорите истината, а някога я скривате. Питат един ученик: Защо не дохожда на училище? — Болеше ме коремът. — Всъщност, не го е болял коремът, но уроците си не знаел.

Сега се явява въпрос: Защо човек не трябва да лъже, или защо трябва да лъже? — Лъжата всякога разрушава. Всяка лъжа, от какъвто характер и да е, всякога разрушава нещо в човека. Лъжата деформира чъртите на човешкото лице. Който лъже, е крайно страховлив. Значи, страхът е спътник на лъжата. Неверните работи не са лъжи. Когато не знае точно нещата, човек говори неверни работи. Ако те подкупят, за да излъжеш, това е едно нещо; ако не знаеш, как стои работата и изнасяш неверни факти, това е друго нещо. Ти можеш да бъдеш лъжесвидетел, че някой убил един човек. Това е лъжа. Може ли да лъжеш, без да ти

се плати? Детето лъже, без да му се плаща, понеже се бои да не го бият. Ако каже, че е направило някаква пакост, ще го бият, затова то излъгва.

Време е вече, хората да се откажат от лъжата. Доста са лъгали! Какво е създала сегашната култура с лъжата? Лъжата прави човека страхлив и несамостоятелен. Да говориш истината, това не значи, да кажеш на хората всичко. Какво ще отговориш на въпроса: Де си ходил? Ако си неразположен, ще махнеш с ръка, ще отминеш, без да кажеш нещо. Ако си разположен, ще отговориш точно на въпроса: Отивам да плащам дълговете си. Учителят пита ученика: Знаеш ли урока си? Ако го знаеш, няма да те изпитвам; ако не го знаеш, ще те изпитвам. Какво ще каже ученикът? Учителят разчита на думата на ученика, но какво ще каже той, това е друг въпрос. Ако обича истината, ще я каже; ако е страхлив, ще скрие истината.

Човек трябва да подложи живота си на вътрешна критика, да знае, кои негови мисли и чувства са прави, и кои не са. Казваш: Онеправдан съм. — Това е крива мисъл. — Защо? — Защото, като казваш така, ти мислиш, че само ти си онеправдан. Всъщност, няма човек в света, който да не е онеправдан. Всички хора — добри и лоши, са онеправдани. Например, един човек не е толкова висок, колкото трябва да бъде. Друг не е толкова широк, колкото трябва да бъде. На някого главата не е такава, каквато трябва да бъде; краката или ръцете му

не са такива, каквито трябва да бъдат. Може ли да мисли право оня, на когото главата, ръцете и краката не са такива, каквито трябва да бъдат? Той може да мисли, но и мисълта му не е такава, каквато трябва да бъде. Това е все едно, да опнете няколко струни на една дъска и да очаквате от тях да излезе хубав звук. И виртуоз да свири на тая дъска, нищо особено няма да излезе. Ще се чуят някакви звуци, но не това, което виртуозът може да даде.

Какво ще кажете за хора, които имат малко косми на главата си? Какъв е техният характер? Има нещо опасно в тях. Те са по-груби от ония, които имат много косми. Много естествено! Де стават големи пороци: дето има гори, или по голите, скалисти върхове? Пороците стават повече по голите планински върхове. Космите на главата уравновесяват силите на мозъка. Разбира се, не само космите имат отношение към изграждане на човешкия характер. Между всички удове на човешкия организъм трябва да има хармонично отношение. Най-малкото нарушаване на тази хармония внася известна дисхармония в характера. Съграждането на човешкия организъм става по известен план. С работа върху себе си човек постепенно се доближава до плана, даден от разумния свят. Човек с кръгло лице се различава по характера си от оня, който има дълго лице. От оня с кръглото лице се изисква едно, а от оня с дългото лице се изисква друго. Който има кръгло лице, е пъргав,

но не обича тежка работа. Той е всякога засмян, с добра обхода. Дипломатът е човек с кръгло лице, учтив, с добра външна обхода.

Опитайте се за следния път да нарисувате портрета на дипломата. Като рисувате и наблюдавате, вие ще изучавате различни типове хора, няма да ги взимате наготово. Днес повечето хора работят с готов материал. Обаче, от всеки се изисква, сам да изработи нещо в себе си, да прибави нещо към основния капитал. Какво отношение има знанието към човешкия характер? Изучавате ботаника, без да се спирате на влиянието ѝ върху вашия характер. Казвате: Ние използваме растенията. — Използвате ги, но не като елементи в духовния ви живот. Изучаваш астрология, но пак в материално отношение. Тази наука е далеч от вас. Кои хора се занимават с астрономия и астрология? — Ония, в които е развито наблюдението, обективният ум. Тия науки разширяват ума и сърцето, отварят път към идейния свят. Сегашните астрономи дават повече външни данни, правят изчисления, но още не са дошли до същината на предмета. Според сегашните астрономи, слънцето е горящо тело. Те казват, че на звездите няма никакъв органически живот. Значи, и те горят. Излиза, че цялата вселена е запалена. Само земята, като планета, има по-низка температура, не гори, затова на нея има живот. Обаче, окултната наука твърди, че много от планетите са населени с възвишени същества. Там животът е по-възвишен и по-орга-

низиран от тоя на земята. Земните жители не са готови за възвишените светове. Вие се нуждаете от една положителна наука, която да обобщи сегашните, за да се ползвате разумно от тях.

Казвам: Вие трябва да изучавате окултните науки, но започнете първо от себе си. Ще изучаваш физиогномия, хиромантия, ще се произнасяш за чъртите на лицето и на ръцете на другите хора, но и тебе ще изучават. Какво ще кажеш тогава? Ето защо, ще започнеш първо от себе си. Неразположен си — ще вземеш огледало и ще се огледаш. Огледалото отразява всички промени, които стават с човека. Всичко се пише на лицето. Когато човек страда, лицето му се удължава; когато е радостен, лицето му се разширява. При страха, човек се свива. Ако се измери ръката на човек, който изпитва страх, забелязва се известно свиване. Най-малката промена в състоянието на човека се отпечатва на неговото лице. Като знаете това, изучавайте себе си, за да познавате и другите. Отворените очи изразяват очудване. Това е при известно състояние. Обаче, ако очите на някого са всякога широко отворени, това показва, че тоя човек е роден вечер, при по-малко светлина. Той отваря очите си, за да възприеме повече светлина. Някога големите, широко отворените очи означават страх. Когато се уплаши, човек отваря очите си, за да се справи с условията. У безстрашния очите не са много отворени. Това са данни, придобити от наблю-

дения. Те не са абсолютни. В тях има изключения. Има случаи, когато страхливият е волев човек. Той може да се въздържа, поради което очите му не са много отворени.

Сега, да се върнем към въпроса за косата. Ако имате двама души, единият с гладки, прави косми на главата, а другият — с къдрава коса, кой от двамата бихте предпочели? Те имат различни характери. Допуснете, че и двамата дават своята кандидатура за професори. Вие сте студенти, имате право да гласувате. Кого от двамата ще изберете? — Тоя с къдравата коса. — Защо? Коя е причината за това? Вие не знаете, че той ще закъснява на лекциите си. Докато се справи с къдрите си, ще изгуби доста време. При това, той е припрян, своенравен, упорит. Живели ли сте с такъв човек? От голямо значение е, каква е къдравината на космите и каква е самата глава. Ако главата е добре оформена, къдравите косми предават нещо хубаво на човека.

Представете си, че тия двама души не са професори, но банкери. В чия банка ще вложите парите си: в банката на тоя с къдравата коса, или в банката на тоя с гладката коса? Не е без значение, де ще вложите парите си. За да не изпаднете в заблуждения, изучавайте космите и на своята глава. От себе си ще познавате и окръжаващите. Като вземете един косъм, прекарайте го между пръстите си, да видите, гладък ли е, или с грапавини. Ако косъмът е гладък, това е добър признак. Ако ко-

съмът е нагърчен, има нещо необработено в характера на човека. Коя прежда е по-добра: гладката, или нагърчената? Гладката прежда е добре изпредена, а нагърчената — не е добре изпредена. Добре изпреденият косъм показва, че майстор го е работил. Нагърченият косъм е работен от лош майстор. Негрите имат черни, къдрави коси. Човек може да накъдри косата си в продължение на една година. Това зависи от неговите мисли и чувства. Не всякога къдравата коса показва упоритост и своенравие. Тя показва, че чувствата в човека преобладават над мислите. Който има къдрава коса, слуша първо сърцето си, а после ума си; който има гладки, прави косми на главата си, слуша първо ума си, а после сърцето си. Това са два строго определени типа. И двата са добри. Ако трябва да вложи парите си в някоя банка, половината сума ще внесе в банката на тоя с къдравата коса, а другата половина — в банката на оня с гладката коса. Цялата сума няма да вложи нито в едната банка, нито в другата. И двата типа — с къдравата коса и с гладката коса, са честни хора, но не са много далновидни. Те не познават външния живот. При една криза и двамата могат да фалират. Ако ти, третият тип, който внасяш парите, се опасяваш, трябва да ги задържиш в себе си. Умен трябва да бъдеш! По-добър банкиер от тебе няма. Ще кажеш, че се налага да внесеш парите си в някоя банка. В такъв случай, внеси две трети от парите си в банките, а едната трета задръж в себе си.

Като изучавате къдравите косми, забелязвателите, че не всички косми са къдриви, а също не са такива по цялата дължина. Някога космите на главата са гладки, и колкото слизат надолу, стават къдриви. При това, на хора с кръгли лица, къдрите са едни; на хора с дълги лица, къдрите са други. Те определят характера на човека. Природата къдри космите на хората според техните желания. В това отношение, и тя има различни моди. Изобщо, зад космите се крият чувствата на човека. Ония хора, които имат повече косми, имат по-гъста коса. Това показва, че те наследили изобилие на живот в чувствата, т. е. повече жизнена енергия. Като знаете това, дръжте косата си в изправност. По колко пъти в месеца трябва да си миете главата? Някой мие главата си всяка седмица, а друг — един път в месеца. Забелязали ли сте, какво влияние оказва върху организма честото или рядкото миене на главата? Добре е често да мокрите косата си с чиста, планинска вода, но не и да я миете, особено със сапун, понеже той съдържа мазнини. Питам: Защо миете главата си? — Приятно ни е да е чиста. — Според мене, миенето на главата не причинява само приятност, но оказва известно въздействие върху вашия характер. Някои се простудяват при всяко миене на главата си, затова рядко се мият.

Помни: Като миеш главата си, рядко или често, със сапун или без сапун, имай пред вид хигиената на мислите и чувствата си. Следи промените, които стават с космите на главата.

Всяка дисхармония в мислите и чувствата се отразява върху космите. Следователно, от космите ще познаваш хода на твоите мисли и чувства. Носете в джоба си по едно малко гребенче, да можете, макар и по механичен начин, да регулирате своите мисли и чувства. И по десет пъти на ден да оправяте косата си, не е много. Това правят и модерните дами, но те си служат с гребени, на които зъбите са къдрави. Вие трябва да носите със себе си специални гребенчета с прави зъби.

Задача. Направете опит, в продължение на една седмица, да се решите по десет пъти на ден. Понеже сестрите имат плитки, ще трябва да ги разплитат. Затова те ще минават отгоре с гребена, без да разплитат косата си. Който се наема да изпълни задачата, трябва да бъде буден, да не забравя да се реше десет пъти на ден. Сутрин, като станете от сън, ще се срещете един път; преди лягане един път, а през останалото време — осем пъти. Наблюдавайте, да видите, какво влияние ще окаже това упражнение върху вас. Ако отправяте често мисълта си към корените на космите, в продължение на една година, вие ще постигнете много нещо: космите ви ще се заздравят и ще пораснат.

На какво се дължи оредяването на космите? — На вътрешно безпокойство и на отсъствие на влага в организма. Известно ви е, че растенията, дърветата задържат влагата в почвата. Щом изчезнат дърветата, почвата из-

съхва. И обратно: щом изсъхне почвата, дърветата изчезват. Дърветата са помпи, които извличат водата към повърхността на земята. Дето няма дървета, там водата потъва дълбоко в земята. Следователно, каквато е ролята на дърветата за почвата, такава е ролята на космите за човешкия организъм. Те регулират влагата в телото на човека.

Готови ли сте да направите упражнението с косата? Ако нямате гребен, може да прокарате пръстите през косата си. Така ще се ползвате от магнетизма на ръцете си. Ако сте неразположени, непременно ще се решите с гребен. Пръстите няма да ви предадат нещо добро. Като поставите космите си в изправност, магнетизмът и електричеството в организма ви ще почнат да текат правилно. Съветвам ви да имате по два джоба на дрехата си: в единия джоб да турите кърпичката си, а в другия — гребенчето. Като разбереш, че ще кажеш една лоша дума, веднага извади кърпичката си, изтрий устата си и тури кърпичката на нея, да не излезе думата навън. Ако си неразположен, объркан в мислите си, извади гребенчето и се вчеси. Така ще изправиш мисълта си. Гледайте на това като на естествена проява. И да види някой, че се решиш, кажи: Ще ме извиниш, имам обичай често да се реша. Колко оратори, сказчици, преди да говорят, изваждат гребенчето си и се вчесват пред публиката. Ще кажете, че това е неприлично. — Верно, не е добре да

се реши пред публиката, но в тоя момент почувствувал нужда да оправи мисълта си.

И тъй, ако искате да се самовъзпитавате, дръжте космите на главата си в изправност. Това е проста, дребна работа, но понякога дребните неща принасят голяма полза. Може да имате висше образование — това нищо не значи. Направете опита и после ще говорите. Колко от вас ще изпълнят задачата? Знайте, че който се заеме да изпълни задачата, на него вече се разчита. Упражнението започва от днес.

Т. м.

..

8. Лекция от Учителя, държана на
20 ноември, 1931 г. София.—Изгrev.

На своето време

Размишление.

Кое знание интересува човека? Колко категории знание съществуват? Ако някой човек е произлязъл от рибата, той се интересува от нея. Той иска да му разказваш за майка му и баща му, за братята и сестрите му. Кръчмарят се интересува от кръчмите, от виното, ракията и коняка, които те продават. Той не се интересува от културата. Ученият се интересува от ученията, какви открития са направили. Религиозният се интересува от живота на пророците и апостолите: кога са живели, какво са говорили, вършили. Днес мъчно може да се каже, точно кога е живял пророк Исая и защо е говорил по един или по друг начин на хората. Като четете книгата на пророк Иеремия, виждате, че той се очъртава като националист, като духовен партизанин. Според него, благо то на еврейския народ е благо за всички народи. Като вижда, че еврейският народ страда, той плаче за него, като за свои деца. Исая гледа другояче на страданията на евреите. Какво ще кажете за Иезекиила? Според мене, той е архитект, инженер, разбира от архитектура. Като говори за виденията си и ги описва, той ги изразява ме-

ханически. Говори за някакви колела, които се движат едновременно във всички посоки. Като дойдете до Иеремия, вие влагате в него известен идеализъм. Има някакъв идеализъм, но външен. Когато рибарят тури мрежата на гърба си, мислите ли, че той отива да държи някаква проповед или лекция на рибите? — Ни най-малко. Той хвърля мрежата във водата и казва на рибите: Ето вратата, която може да ви вкара в културния свят. Щом хване няколко риби, той знае вече, какво ще прави с тях.

Казвате: Какво общо има между нас и рибаря? — Има нещо общо. Вие сте рибари в умствения свят. Хвърляте мрежата си и хващате една мисъл: за любовта, за мъдростта или за истината. Това е една риба. Какво ще правите с нея? Какво правите с дойната крава? Доите я. Всяка мисъл за любовта, за обичта е дойна крава, от която получавате мляко. Докато вашата любов и обич дават мляко, вие ги храните, прибирате ги в обора. Щом станат ялови, вие ги продавате. Кравата ви интересува, докато има теленца и мляко. Щом престане да дава мляко, тя не ви интересува. На същото основание, вие се интересувате и от науката, докато ви храни, докато ви дава нещо. Щом престане да дава, и вие измените отношението си към нея. Оная наука, която не храни човека, която нищо не дава, хората я наричат фантазия, мечта, илюзия. Днес не може да срещнете идеалисти учени, които да обичат науката за самата нея. Срещате един идеалист, поет или

писател, но виждате, че и в него, дълбоко някъде, се крие нещо користоно. Той пише, не толкова от желание да просвети човечеството, колкото да покаже, какво знае, доде е достигнал в познанията си. Ако пророците, учителите, учените и досега не са могли да помогнат на човечеството, това показва, че някъде нещо недостига: или хората не ги разбират, или те не разбират хората. Например, колко от вас се интересуват от Исая? Религиозните се интересуват отчасти; ония, които не са религиозни, казват: Какво ще ни интересува Исая? Някога живял някой си Исая, писал нещо. Какво от това?

Сега, да се върнем към същественото, т. е. към реалността на живота, която през всички времена има една и съща стойност. Например, златото е реалност, защото, откак е известно на хората, неговата стойност нито се е увеличила, нито се е намалила. Любовта към златото увеличила ли се е? — Увеличила се е, защото днес има повече злато, отколкото в миналото. Житото също е реалност. И към него любовта на хората се е увеличила. В живота има и не-съществени неща, които се явяват и изчезват. Например, докато е млад, човек се интересува от някои неща. Щом стане възрастен или стар, тия неща не го интересуват. Той спира вниманието си на други неща. Младата мома се интересува от облеклото си. Тя се облича хубаво, вчесва се добре, туря си китка и отива на хората. По десет пъти на ден се реши. — Защо?

— Защото животът ѝ има смисъл. Щом се ожени, тя преставя да се облича хубаво, не се вчесва добре, не се кичи — животът губи смисъл за нея. Доброто ядене губи ли цената си? — Никога. Значи, и то е съществено. Съществена храна е тая, която никога не причинява отвращение. Щом се отвращаваш от една храна, тя не е съществена. Съществена храна е оная, от която организмът чувства нужда. Тя е добра храна. Има животни, които, като човека, са изпитали отвращение към известна храна и са изменили начина на храненето си. Например, някои животни се отвратили от растителната храна и са станали изключително месоядци. По този начин, те са загубили същественото в своя живот. Преди да изменят храната си, те се питали, какво да правят: да умрат гладни, или да станат месоядци. Най-после, с общо решение, те се съгласили да станат месоядци. Как е вървял процесът на преминаване от растителния режим на хранене към месоядството? Кое животно първо е станало месоядец? Ще кажете, че, за да станат животните месоядци, причината се крие в явяването на зъбите. При какви условия са изникнали зъбите на животните? — Предполага се, че това е станало при неблагоприятни условия.

По какво се отличава главата на тревопасните от главата на месоядните? — По широчината. Главата на тревопасните горе е по-тясна от тази на месоядните. По аналогия на това, питам: Кои хора имат по-широки възгледи

— тревопасните, или месоядните? — Месоядните. — Какво ще кажете тогава за тревопасните? По-тесногърди ли са те? — Не. Значи, тревопасните имат по-високи, по-възвишени възгледи, а месоядните — по-широки възгледи. Знание е потребно за всички хора — и за месоядни, и за тревопасни. То е необходимо за съграждане на човека, на неговия характер. Затова, именно, знанието има отношение към трите свята — физическия, чувствения и умствения.

И тъй, като придобива знания, човек става господар на трите вида материя — твърдата, която има отношение към физическия, т. е. материалния свят; течната материя, която има отношение към чувствения свят, към сърцето и въздухообразната, която има отношение към мислите, към ума. — Коя наука има отношение към чувствата? — Науката за морала. Тя обхваща законите, които управляват чувствата. — Коя наука се отнася към умствения свят? — Философията. При изучаване на нещата от умствено гледище, различаваме два процеса, два пътя: път на намаляване, слизане или инволюция и път на увеличаване, възлизане или еволюция. При инволюцията идеите се стесняват, а при еволюцията се разширяват. Например, любовта, като идея, при инволюцията се стеснява постепенно, като дохожда до крайния предел — любов към себе си. Казваш: Тази идея се отдалечи от мене. — Не се отдалечила, но се стеснила. При еволюцията любовта се разширява. Тя започва от любов към себе си,

към ближния и свършва с най-широкото понятие — любов към Бога. Тази идея се приближава към човешкото съзнание. Колкото повече една идея се отдалечава от човека, толкова по-малко се интересува той от нея. Същият закон се отнася и към физическия свят. Човек се интересува от ония животни, които са близо до него и от които има полза. Например, той се интересува от коня, кравата, вола, овцата, кучето. От ония животни, които са далеч от него, той не само че не се интересува, но даже се страхува от тях. Срещне ли вълк, тигър, лъв, мечка, змия, той се страхува и бяга от тях. Ще кажете, че е чудно, как може вярващият да се страхува. Защо се страхува, това е друг въпрос, но факт е, че изпитва страх. Далеч са тия животни от него.

Като ученици, вие трябва да изучавате процесите и явленията в природата и в живота, да можете сами да си обяснявате причината на тия явления. Например, виждате един голям параход, 250 м. дълъг и 40 м. широк. Той може да събере хиляди пътници. Ако тоя параход се запази за дълго време, напр. две хиляди години, хората ще се питат, защо е бил нужен той на миналите поколения. Защо им трябвало толкова голям параход? Много просто, нуждите на хората са изисквали това. По вътрешното устройство и наредба на парахода може да се определи, каква е била тогавашната култура. На същото основание, и ние днес правим своите изследвания и заключения за миналите времена

и култури. — Защо сегашната овца носи тази вълнена дреха на гърба си? — Защото е живяла в епоха, когато външните условия са били сурови — имало е голям студ.

Сега аз искам да обърна вниманието ви на въпроса, как е създадена човешката глава. Днес главата на човека е горе, отправена към центъра на слънцето. Обаче, в далечното минало, главата му е била в корените, под влияние на земните сили. Тя е била насочена към центъра на земята. Симпатичната нервна система е била нагоре към слънцето. Там са били листата и клоните на човека. В това отношение, той е бил в положението на растение. Дробовете му били във, във вид на листа, чрез които дишал. Дълго време трябвало да работи върху себе си, докаго изправи главата си нагоре. Това са фази, през които човек е минавал, докато е дошъл до сегашното развитие.

Като изучавате великите закони на Бигието, забелязвате, че причините и силите, които са действували и действуват при създаването на света, оставаат едни и същи, но се изменя само формата на знанието. Ако причините и силите се изменят, както формата, вие ще изпаднете на фалшива почва. Например, през каквато форма и да минава идеята за Бога, сам Бог, като Любов, като абсолютен Закон и Сила, остава неизменен. По същество, и старият човек, и детето имат една и съща идея за Бога, но по форма те се различават: детето си представя Бога по един начин, а възрастният — по

друг начин. Същото може да се каже и за слънцето: и старият, и детето гледат еднакво на слънцето. Обаче, старият знае, че слънцето е милион и половина пъти по-голямо от земята. Детето знае, че слънцето е толкова голямо, колкото го вижда. И просият, и ученият знаят, какво нещо е земята. Обаче, ученият знае, че земята е кълбо, а простият си я представя такава, какваго я вижда — плоскост.

Това са научни въпроси, които ни интересуват дотолкова, доколкото имат отношение към нас. Верно е, че земята е кълбо, но, ако я разглеждаме като мехур, тя може да има и друга форма. Ако надуем мехура, той има форма на кълбо; ако го изпразним, той се свива и губи кълбовидната си форма. Земята е велик организъм, съставен от милиарди частици, които са в постоянно движение. Всяка частица е свободна и самостоятелна. Всяка частица е отделен свят. Следователно, ние гледаме на земята като на една вселена. Мъчно може да разберете, какво, всъщност, е земята. Всяко нещо, което разбирате, ви задоволява; всяко нещо, което не разбирате, произвежда смях. Ще кажете, че земята е голяма, затова мъчно се разбира. Не е така. Има малки неща, които не се разбират; има и големи неща, които не се разбират. Големите неща за нашето съзнание са малки за Божественото съзнание. Учените говорят за слънца във вселената, за които ние нямаме представа. Те са милиони пъти по-големи от нашето слънце. Ако на тия слънца живеят същества, които изучават

земята, каква представа ще имат те за нея? Някога ще я виждат като надут мехур, а някога — като празен мехур. И техните заключения за земята ще бъдат огносителни.

Сега аз искам да ви наведем на мисълта, да не гледате на нещата като статични, неизменни. И в природата стават коренни промени, в зависимост от великата Разумност, която работи в нея. Светът е резултат на дейността на тази велика Разумност. Развитието на човека се ръководи от същата Разумност. Бързите промени, които стават с човека, не стават по негово желание. Ако ставаха по негово желание, той никога нямаше да остарява, щеше да бъде вечно млад. Човек боледува, остарява не по свое желание. Той даже не яде по свое желание. Стомахът го заставя да яде. Докога мели воденицата?—Докато господарят ѝ туря жито в нея. Щом се свърши житото, воденицата не работи. Питате: И човек ли е като воденицата? — Това е аналогия. Обаче, аналогията нищо не доказва.

Питате: Кое, всъщност, е реално? — Реално е само това, което не се изменя. Докато мислите, чувствата и постъпките ви не губят своята стойност, те са реални. Ако губят стойността си и постоянно се менят, те не са реални. Има неща в човешкия живот, които се менят, но има неща, които никога не се изменят. Който може да се добере до реалното и същественото в живота, само той може правилно да се развива. Казвате: Има еволюция,

всички ще минем през тоя закон. — Така е, еволюцията е общ закон, тя засяга всички. Обаче, има случаи, когато човек минава през специален път. Всички пътници се качват на влака, но един влиза в първа класа, друг — във втора класа, а трети — в трета класа. Ако се подобри положението на даден народ, това не показва, че се подобрява положението на всички хора. И обратно: ако се подобри положението на един човек, това не показва, че се е подобрило положението на целия народ. Положението на разумния човек може да се подобри, без да се подобри положението на народа. В бъдещата култура, в шестата раса, например, доброто положение на един човек може да носи подобрението на цял народ. Обаче, в сегашната култура не е така.

Казвам: Съществува едно знание в света, към което всички трябва да се стремят. Това знание се изразява в следното: Да знаеш точно времето, когато ще вършиш известна работа; да знаеш, в кое време да ставаш и в кое да лягаш, кога да ядеш и какво да ядеш, кога да се миеш и т. н. Казваш: Аз се храня на 12 часа, тогава обядвам. — Според мене, оня час е определен за ядене, когато храната се обработва и възприема правилно от организма. Както сега хората се хранят, на 12 часа, това е относително време. — Едно и също ли е времето за всички хора? — Докато е бил в рая, човек се е хранил в точно определен час. След грехопадането, той е изгубил тази норма. С познаване

на доброто и злото, в човешкия живот влезе идеята за месоядството, а с него заедно и убийството. Като ядеш месо, не може и да не убиваш. За твое благо, ти отнемаш живота на живи същества. Щом влезе този закон в рая, Бог изпъди първите човеци оттам, за да не вършат престъпления. Животните в рая бяха вече осъдени на смърт. Бог не позволява да се вършат престъпления в рая. Вън от рая човек е свободен да живее, както разбира, но докато е в рая, той трябва да спазва Божествените закони. Бог изпъди човека от рая, за да му даде възможност, свободно да реализира своята идея. Наистина, едва излезе от рая, Каин извърши убийство. Той уби брат си Авел.

Какъв беше по занаят Каин, и какъв — Авел? Каин беше земеделец, Авел — овчар. Понеже прие от баща си закона на месоядството, Авел принесе жертва животно, и жертвата му се прие. Каин, като земеделец, принесе жертва от своите плодове, но жертвата му не се прие. Той завидя на брата си и каза: И аз мога да принеса в жертва животно. Удари брата си и го уби. И донес кръвта на Авела вика към брата си. И донес вие изкупвате тоя грях. — Защо идат страданията? — За изкупване на първия грях. Вие може да не съзнавате грешките си, но страданията ви напомнят, че, в далечното или близко минало, сте сгрешили. Ти не съзнаваш погрешката си, но тя носи своето последствие. Дръпнеш един косъм от главата на някого, без да го питаш. Ти нямаш право

да късаш косми от главата на човека. Откъснеш един лист от дървото, без да питаш. Нямаш право да късаш листата на дърветата. Това е тяхната дихателна система. Ти причиняваш страдание на дървото. Чупиш клоне от дърветата, без да ги питаш. Ще кажеш, че това е дребна работа. — Тази дребна работа е причина за страданията, от които се оплакваш. Като знаеш това, не питай, защо нямаш постижения. Тъкмо си дошъл до съзнание да живееш добре, и дойде едно нещастие, което отнема живота ти. Ти се радваш, че имаш къща, да поживееш свободно, но дойдат след тебе децата ти, да живеят наготово, да ядат и пият от твоя труд. Често се явяват заминали хора, обаждат се от оня свят, за да изкажат съжалението си, дето са оставили богатството си на хора, които не го заслужават. — Богатството не е съществено нещо.

Коя е основната мисъл, която искам да ви оставя? Да се стремите към една положителна наука и философия, които внасят нещо ценно е човешкия ум и сърце. Всяка наука, която не внася нищо в ума и сърцето на човека, е упражнение. Истинската наука обновява и подмладява човека. Като знаете това, стремете се към тази наука, за да обновите своите мисли, чувства и постъпки. Ако не приемете тази наука и философия в себе си, всичко друго е загубено. Всеки човек, който не мисли, не чувства и не постъпва правилно, той е далеч от истината, той е загубил същественото в жи-

пота си. Той е изгубил мярката на своя живот.

Да изгубиш мярката в живота си, това значи, да изпаднеш в положението на оня поп, от старо време, който, като не знаел да кръщава деца, уморявал ги едно след друго. Той ги потапял в студена вода и ги простудявал. Като кръстил първото дете, още в ръцете му то се сковало от студ. Попът турил детето настрана и казал: Тази работа не стана, дайте второ. Потопил и него в студената вода, но и то се сковало. — Дайте трето! Като уморил четири деца, най-после той се обърнал към селяните с думите: Слушайте, друг път да не ми носите деца, които не могат да се кръщават.

Какво става в сегашния живот? Вие прилагате една наука, която изопачва мислите ви; прилагате една религия, която изопачава чувствата ви; прилагате един морал, който извращава постъпките ви. Това е старият поп, който казва: Тази мисъл не струва, дайте друга; това чувство не струва, дайте друго; тази постъпка не струва, дайте друга. — Кое е другото? — Това е новото, което трябва да се роди. Всяка мисъл трябва да се роди на своето време и да се приложи на своето време. Всяко чувство трябва да се роди на своето време и да се приложи на своето време. Всяка постъпка трябва да се роди на своето време и да се приложи на своето време.

Т. м.

9. Лекция, държана от Учителя на
27 ноември, 1931 г. София. — Изгрев.

Щастливи числа

Размишление.

Тема за следния път: „Мястото на прозата и поезията в живота.“

Какво разбирате под думите „произход на нещата“? Може ли да стане нещо в живота и природата, без да има за това някаква причина? Може ли да съществува причина без присъствието на някаква разумност в нея? Ще кажете, че това е философия. Не, това е закон, по който се развива живогът. Човек трябва да изучава живота така, както зидарят изучава материала и размерите на къщата, която ще строи. Не можеш да строиш, ако не знаеш височината на къщата, дебелината и височината на стените. Първо ще изчисляваш, после ще строиш. Същият закон се отнася и при съграждане на човешкото тело. То е величествена сграда, в строежа на която са взели участие множество разумни същества. И при създаването на вселената са взели участие разумни сили, възвишени същества. И те са правели своите изчисления и измервания. Съществуват много хипотези и теории за създаването на вселената, но как, всъщност, е създадена тя, това не се знае. Кой е бил там, да види, как е съз-

дадена вселената? За изучаването на тоя въпрос се иска будно съзнание.

Казвате, че дължината на земния диаметър е 12 хиляди километра. Имате ли ясна представа, какво нещо е 12 хиляди километра? Казва се, че диаметърът на слънцето е 800 хиляди километра. Ясно ли ви е това? Дохождате после и до идеята за ангела, без да имате ясна представа за него. Според някои, ангелът наподобява човека, но де е това наподобяване? Колкото човек прилича на клетката, от която е произлязъл, толкова и ангелът прилича на човека. Между първата клетка и човека има граматна разлика. Тя се изразява в придобитото. Сегашният човек е придобил нещо повече от човека на миналото. Обаче, има нещо, което човек и в миналото, и сега трябва да познава. Това е любовта. Дето е любовта, там е животът, но любовта не е живот. Любовта поддържа доброто, но не е добро. Любовта поддържа и разумността, но не е разумност. Любовта е всичко и нищо. Обаче, небитието, именно, е реалността. Това, което не е, всъщност, е; и това, което е, не е. Като разсъждавате по тоя начин, вие огъвате ума си. Ще кажете, че това е невъзможно. — Зависи, дали е възможно, или невъзможно. Има акробати, които могат да обръщат главата си назад и да я допират до петите си. Обикновеният човек не може да направи това. Има идеи, които мъчно се възприемат, но това не показва, че те не съществуват. Казвате за нещо, че е заблуждение, но и в за-

блуждението има реалност. Казвате за нещо, че е лъжа, но и в лъжата има реалност.

Мнозина казват: Вън е студено, сняг има вече, вгълица трябва. — Има ли нещо лошо в снега? Той е дошъл навреме със своята бяла премяна, а вие се страхувате от последствията. Защо се плашите от последствията? Значи, и добрият човек може да ви уплаши, както снегът. Кога се страхувате от добрия човек? — Когато имате да давате. Вие му дължите сто хиляди лева. Следователно, не се страхувате толкова от човека, колкото от парите, които му дължите. Някога вие се страхувате от лошите мисли. Ако мине през ума ви една лоша, отрицателна мисъл, вие веднага трепвате — страхувате се да не ви причини тя някаква пакост. Тази мисъл е бомба, която всеки момент може да избухне. Питам: Как е дошла тази мисъл в ума ви? Все трябва да има някаква причина, за да се вмъкне лошата мисъл в ума ви. Ако някой тури пред къщата ви бомба, това показва, че имате неприятели. Щом в ума ви влезе една лоша мисъл, това показва, че имате неприятели. — Трябва да знаете законите, да се противопоставяте на лошите мисли. Иначе, те ще ви причиняват зло и ще страдате. — Как да се справяме с лошите мисли? — Ще се качвате на планините, по високите върхове. Реката не тече по планинските върхове, но по долините. Следователно, ако кажеш, че реката щеше да те завлече, това показва, че си в долината на живота. Никой не може да помисли, че си

бил на върха на някоя планина. Казваш: Щях да падна и да се убия. Значи, ти си бил на някоя канара, а не в долината на живота.

И тъй, хората се давят, когато са в долината на живота. Те падат и се нараняват, когато са по върховете. Това са научни изследвания, които може да приложите в живота си, като обяснения на много явления. Например, губиш пари. Това отговаря на удавянето — паднал си в някоя река. Изгубиш доброто мнение на обществото. Това отговаря на падането от висок връх. Нараниш се и не смееш да се покажеш пред хората — срамуваш се. Ти мислиш, че цялото общество, цял народ знае, че си изгубил доброто мнение на обществото. Не, няколко души знаят това. Ти си мислиш, че всички знаят. Някой критик писал нещо против тебе, и ти се плашиш. Важно е, кой критик писал. Ако писал някой виден критик, имаш право да се безпокоиш, но ако един обикновен студент писал, не се смущавай. Какво представя критикът? — Запалка на бомба. Той може да подпали бомбата и да причини нещастие. От това се страхуваш ти. Каква вероятност има да попадне бомбата точно на целта? Дълго време трябва да се упражнява човек, за да постигне целта си. За да постигне една мисъл целта си, трябва да се знаят законите. На същото основание, едно оръдие може да постигне своята цел, само като се знаят законите, които го управляват. И щастieto се придобива по известни закони. Ако не спазиш един от неговите закони, губиш ща

стието. Затова се казва, че щастието е променливо. Може ли да бъде щастлив онзи, който няма нищо? Не си богат, нямаш пари, къща, нива — нещастен си. Общественото мнение е против тебе — нещастен си. За да бъдеш щастлив, трябва да имаш някакво богатство — материално, или духовно. Щастлив ли се ражда човек, или нещастен? — Нито щастлив, нито нещастен. Обаче, човек се ражда с условия да бъде щастлив, или нещастен. Моментът на раждането определя условията за неговото щастие или нещастие.

Сега, като се говори за щастието, вие трябва да дойдете до една конкретна идея. Щастливият може да стане всеки момент нещастен; и нещастният може да стане всеки момент щастлив. Нещастният човек е кандидат за щастието, а щастливият е кандидат за нещастieto. Това е закон на природата. Вие може да търсите щастието и нещастieto в числата. Говорите за числата, като за количества. Казвате: Една единица, две единици — това е количество. Същевременно, числата 1 и 2 са полюси на сили. Числото две е отрицателен полюс, в който се проявява светлината. За да се прояви вашият живот, вие трябва да имате един център, отдето да излиза мисълта. После, трябва да имате условия за проява на мисълта — числото две. Мисълта насочва човека към дадена цел, а чувствата и желанията дават условия за реализиране на целта. Значи, мисълта е силата, която тласка човека към целта, т. е.

тя е център на неговите тежнения. Например, въртенето на земята около слънцето е мисъл, т. е. резултат на известна сила, която тласка земята към слънцето. От стремежа на земята към слънцето се произвежда слънчевата светлина, която огрява земята. Ако земята престане да се интересува от слънцето, няма да имаме никаква светлина. Много естествено, и слънцето ще престане да се интересува от земята. И то ще престане да изпраща светлината си.

Казвам: Ако и вие престанете да се интересувате от Бога и не се стремите към Него, и Той ще се откаже да ви помага. Това значи да се прекъсне връзката между човека и Бога, да нямате никаква светлина. Искаш да бъдеш щастлив — ще мислиш за Бога. Щастието е резултат на мисълта на човека за Бога. Това е целта, която трябва да се реализира в далечно или близко бъдеще. Мисълта за Бога събужда скритите сили в човека. В помощ на ума трябва да дойде сърцето. Без тази помощ, сърцето ще се стреми към известна цел — малка, или голяма, но тя ще остане неразбрана. Яви ли се най-малкото смущение, страх, безпокойство, неувереност в сърцето, човек се отклонява и не постига своята цел. Това отклонение може да бъде наляво, или надясно, нагоре, или надолу. Ако отклоняването е наляво или надясно, казваме, че сърцето се отклонило; ако е нагоре или надолу, умът се отклонил. Оня, който се е отклонил наляво или надясно, държи главата си наведена на лявата или на дясната страна. В пър-

вия случай, чувствата взимат надмощие над мислите; във втория случай, мислите взимат надмощие над чувствата. Отива някой в кръчмата, яде, пие и нищо не плаща. Кръчмарят го ритне, изхвърли го навън. Той наклони главата наляво и мисли за ритника. После, кръчмарят в човека започва да мисли за щетите, които пияницата му нанесъл. Мисли, наклонява главата си надясно и казва: Като дойде друг път в кръчмата ми, ще му искам повече пари и няма да го пусна, докато не плати.

Някой извърши нещо, което не е в реда на нещата, и казва: Съжалявам, че се изложих пред другарите си. Той наклонява главата си надясно и мисли, как да изправи постъпката си. Другарите му разчитали на неговото обещание, но той не устоял на думата си и съжалява. Всеки човек може да се изложи. Някой цигулар свири. Всички очакват от него нещо хубаво, но не излиза така. Той излиза на сцената, свири, но времето не му благоприятствува; публиката остава недоволна от него. Той си казва: Сега се изложих, но ще изправа грешката си. Наистина, друг път той свири хубаво и задоволява публиката. Всички изменят мнението си за него. Това са промени, които стават в човека. Всеки трябва да се справя бързо с промените, които стават в него.

Човек се движи в света на промените, т. е. в света на своите мисли, чувства и постъпки. Това са живи числа, които говорят в човека, Числата 1, 2, 3, като количества, са живи. Има

числа, на които сборът на цифрите дава все десет. Например:

$64 = 6 + 4 = 10$. Всяко число, на което сбо-

$55 = 5 + 5 = 10$. рът на цифрите дава де-

$73 = 7 + 3 = 10$. сет, е число на хармонията.

$82 = 8 + 2 = 10$. Който работи с тия числа,

$91 = 9 + 1 = 10$. и да започне зле, всякога

$19 = 9 + 1 = 10$. свършва добре. Числото 19

мислава за щастливо число. Направете една малка табличка на числата от 1 — 100, да видите, на кои от тях сборът на цифрите дава десет. Такива са всичко 33 числа. Останалите, на които сборът на цифрите не дава 10, са 67 на брой. Числото 28 е също щастливо. Двойката е добрата майка — бабата, а осморката — истинската, строгата майка. Тя взима тояга и възпитава детето. Истинската майка възпитава, а бабата утешава. Като дойде детето при нея, тя го милва, гали, дава му орехи, и то престава да плаче. Числото 8 е образувано от $4 + 4$ — две положителни числа. Две четворки представят двамата бащи — истинският баща и дядото. Събрани заедно, те образуват осморката — отрицателно число, жената. — Възможно ли е двама мъже да образуват една жена? Ако разглеждате мъжете като числа, това е възможно. Две четворки, събрани на едно място, образуват една осморка. С други думи казано: Два воленични камъка смилат житото и го превръщат в брашно. Житото се превръща в брашно и се смекчава. От брашното можете да направите прясна, хубава пита. Строгата майка ще

набие детето, но ще му направи топла пита.

Казвате: Воденичните камъни са лошите условия на живота. Обаче, като се въртят, тия камъни образуват положителното — брашното. Ако при лошите условия човек не губи вяра, тогава иде доброто. Значи, добре разбрани и разумно използвани, лошите условия водят към добро. В лошите условия се крие нещо добро. В дисхармонията се крият условия за хармония. Важно е човек да схване това скрито условие и да го използва. И обратно: в хармонията, в добрите условия се крие нещо, което води към дисхармония и зло. Като знаете това, бъдете будни, да не се натъквате на лошото. И при най-голямото щастие, човек се безпокои да не се случи нещо лошо. Той казва: Щастлив съм, но нещо лошо ме дебне. — Бъди буден, да не попаднеш на това, което те дебне. Лошото се дължи на нещастните числа в живота.

Кои числа са щастливи? — На които крайният резултат е добър. Например, числата 10, 19, 28, 73, 64 са щастливи. Това са възходещи течения. Като върви по тия течения, човек дохожда до планински извори. Ако си жаден, върви по пътя на щастливите числа. Те непременно ще те доведат до някой извор. Ще пиеш от него и ще задоволиш жаждата си. И в умствения си живот човек се натъква на възли, които го спъват. Дойдеш ли до такъв възел, спри и започни да търсиш такова течение, което може да те доведе до щастливите числа.

Възелът е планински връх. Ще се спреш на тоя връх и ще започнеш да мислиш, докато попаднеш в ново течение на мисълта. Ти си цигулар, излизаш на сцената да свириш, но публиката те освирква. Веднага изпадаш в отчаяние и казваш: Няма да свиря вече. Не трябва да излизам на сцената. Не, ще забравя освиркането, публиката и ще започнеш да мислиш за оня момент, когато ще се явиш отново на сцената, и публиката ще ти ръкопляска. Ще кажете, че това е заблуждение. — Много заблуждения има в света, но те трябва да се преодолеят.

Разправят за един случай от живота на Паганини. Един ден той се явил на сцената да свири. Някои не познали, Паганини и помислили, че друг някой цигулар иска да играе ролята на Паганини. Те започнали да викат: Долу, не искаме да те слушаме! Паганини запазил присъствието на духа си и казал: Господа, послушайте, нека ви посвиря малко, тогава дайте мнението си. Той успял да се наложи на публиката. Като свършил концерта, всички му ръкопляскали и благодарили за хубавото свирене.

Казвам: Всеки може да се намери пред изненади в живота си, но трябва да бъде смел, да не губи присъствието на духа си. Качиш се на сцената, но публиката вика: Долу! Защо си се качил там? Казваш: Чакайге, господа, не бързайте. Тук има някаква грешка. Някога и ти си казваш: Долу! От тебе нищо не може да излезе! Ти искаш да свалиш Паганини от сце-

ната. Това същество в тебе, което иска да свали Паганини от сцената, е публиката.

И тъй, мислете право и разсъждавайте право. Много хора не успяват в живота си, понеже преждевременно излизат на сцената. Ти се възхищаваш от поезията на някой поет, искаш да пишеш като него. Не знаеш, че тоя поет е работил в миналото: днес мисълта му тече плавно и бързо. Ти не си работил като него. Много трябва да работиш, докато дойдеш до неговата поезия. — Как ще позная, кога е дошло време да излеза на' сцената? — Пробен какък си ти сам. Ако искаш да разбереш, дали си готов за сцената, направи следния опит: Напиши едно стихотворение, прочети го и го тури настрана. Щом си неразположен, прочети си го сам. Ако неразположението ти се смени в разположение, стихотворението ти е добро. Като изменя твоето състояние, то може да 'влияе и на другите хора. Ако не може да повлияе на тебе, и на другите няма да повлияе. И музикантът може да се изпитва по същия начин. Като свири, нека следи, дали разположението му се подобрява. Ако се подобрява, той свири добре. Щом се подобрява неговото състояние, ще се подобри състоянието и на окръжаващите. Човек свири, пише и работи, за да внесе тласък първо в себе си, а после, и в своите близни. Закон е: Бъди доволен от себе си, за да бъдат и другите доволни от тебе. Ако другите те хвалят, а ти не си доволен от себе си, нищо не струваш. Ако в твоето съзнание няма дви-

жение, не очаквай никакво отражение в съзнанието на другите.

Един испански поет написал едно стихотворение. Близките му го запитали, каква е идеята, която вложил в стихотворението си. Той казал: И аз не зная. Писах нещо, но какво, нищо не разбирам. Колкото разбрахте вие, толкова и аз разбирам.

Пазете следното правило в живота си: когато ступите едно шише, не оставяйте ступелите части на пътя. Съберете ги в една торба и ги заровете в земята. Иначе, ще стъпи някой върху тях и ще се нарани. И вие може да стъпите върху тях и да се нараните. Зарови ги в земята и кажи: Ще бъда внимателен, друг път да не чупя шишета. Днес млади и стари страдат все от ступени шишета, от ступени мисли и чувства. Ако попаднете на ступени шишета, заровете ги. Ще дойде ден, когато няма да заравяте нищо. Щом нищо не се чупи, нищо няма да се заравя. Не е ли смешно, момъкът и момата, които се обичат, като се разхождат, момъкът да падне на улицата и да умре. Момата ще плаче и ще се вайка, че останала сама. Гови значи, да счупиш шишето си. Един мъдрец минимално край момата и казва: Не плачи, момъкът е жив, но се приструва на умрял. — Докажки, че е жив. Мъдрецът се приближава към момъка, хваща го за ръката и му казва: Стан! Той става и продължава пътя си. Ако момата има вяра, момъкът лесно ще оживее. Ако няма вяра, той може да остане на мястото си.

Какво става по-нататък? Момата и момъкът благодарят на мъдреца, и всеки от тях си отива: мъдрецът отива на една страна, а момъкът и момата — на друга. Питам: Разрешен ли е въпросът? Един ден и момата ще се пристори на умряла. — Това не е разрешение на въпроса. Момъкът и момата трябва да тръгнат след мъдреца, да следват неговия път. Те трябва да му кажат: Учителю, ние искаме да ни ръководиш. Без тебе нашият път е изложен на опасност. В твоя път е нашето щастие. — Какво представя щастieto? — Разумното начало, на което човек погавя живота си. Каквото и да се случи в живота ти, щом следваш пътя на мъдреца, той всичко ще изправи. Ако си нещастен, знай, че това е условие да проявиш знанието си. Ако не можеш да разрешиш някой въпрос, знай, че си невежа. Тоя въпрос е разрешен от разумния човек, както и от мъдреца. Всеки трябва да носи в себе си такава мисъл, която може да възкресява. Тази мисъл, тази идея, е идеята за Бога. Тя е мощна идея, затова може да възкресява всички мъртви неща.

Т. м.

10. Лекция от Учителя, държана на
11 декември, 1931 г. София.—Изгрев.

Стимул и любов

Размишление.

За следния път всеки да си извади едно от най-хубавите изречения от Библията. То може да бъде поетично, може да бъде и прозаично. Важно е да видим, дали ще има разнообразие или еднообразие в стиховете.

На какво се дължи прозата и поезията в живота? Прозата е свързана с обективния ум, който се занимава с близките неща. Поезията е свързана с висшия ум, с висшите способности на човека. Тя има отношение към далечните, отвлечените неща. Има два вида проза и поезия: положителна и отрицателна. Отрицателната проза в живота обича положителната поезия и обратно: отрицателната поезия обича положителната проза. Казвате: Проза е това! Да, но в положителната проза има нещо красиво. Като четете едно стихотворение, казвате: Добре, поетично е написано. В поезията нещата се преувеличават. Поетът разглежда нещата от красивата им страна. Той описва змията като гъвкава, грациозна — вижда нещо красиво в движенията ѝ. Казваш: Каква поезия има в змията? Поетът се възхищава от птичката, която цял ден хвърчи, кацва от клон на клон. Каква по-

езия има в това? Цял ден тя търси храната си, преследва малките мушици. Като се нахрани, кацне на едно дърво и пее. Ето, тук е поезията. Обаче, поетът вижда поезия там, дето обикновеният човек не я вижда.

Де е мястото на прозата и поезията в природата? Прозата се намира в корените на дървото, а поезията — в клонете. Какъв щеше да бъде животът, ако нямаше проза? Не казвайте, че прозата е проста работа. Без проза няма живот. Какво ще стане с поезията, ако клонете се отсекаат? Поезията е висшето в живота. Идеал на прозата е поезията, а основа на поезията е прозата. Де щяха да бъдат клонете, ако нямаше проза, т. е. основа? Всеки е опитал нещо красиво, но това още не е поезия. То е субективно схващане за красивото. Всеки е минал през обикновеното на живота, но това още не е проза; това още не е животът. Истинският живот не е нито поетичен, нито прозаичен. Той не е нито проза, нито поезия. Обаче, прозата и поезията са в самия човек, който живее. Без проза и поезия животът не може да се изяви. Каква поезия има в живота на слепия и глухия? Той се блъска натук-натам, не може да се движи свободно. Щом се отворят зрението и слухът му, той вижда красотата на живота, вижда поезията в него. Всъщност, неговото щастие и нещастие не определят, какво нещо е животът. Неговият личен, субективен живот е щастлив или нещастен, поетичен или прозаичен, но не и целокупният живот. Следо-

вателно, кажеш ли, че животът е лош, знай, че това е твое субективно схващане. Животът не е нито лош, нито добър. Той е реалността на Битието. Ако не схващаш живота като абсолютна реалност, знай, че нещо ти липсва. Докато на човека липсва нещо, той всякога ще има субективни схващания за живота.

Представете си, че двама души не се обичат и постоянно се карат. — Защо се карат? — Има нещо, което им пречат. Какво ще стане с воденичното колело, ако на пътя на водата поставите едно препятствие? Докато нямало препятствие, водата текла свободно, и колелото се движело бързо. Препятствието на водата намалява движението на колелото. Ако препятствието е голямо, колелото ще престане да се движи. Същото нещо става и в човешкия живот. Някога човек несъзнателно поставя препятствие на своя живот и, като не му вървят работите добре, става песимист, отчайва се. Той казва: Има нещо фатално в живота, в отношенията на хората, във времето. Това е криво тълкуване. В живота няма никаква фаталност. Също и в отношенията на хората няма фаталност, но ти виждаш някаква фаталност.

Защо? — Липсва ти нещо. Ако петелът кукурига, казваш, че ще се случи нещо лошо. Ако кучето лае, пак търсиш лошото. Ако вятърът духа силно, пак очакваш нещо лошо. Помни: лошото се крие в твоето субективно схващане на живота — липсва ти нещо. Всяко криво тълкуване на нещата произтича от стария живот.

Новият живот изисква ново разбиране. В разбирането на сегашните хора има известно препятствие, поради което те са отбили правилното течение на живота. Препятствието трябва да се махне, за да потекат нормално силите на живота. Сегашният човек търси живота там, дето не е. Питам: Де е силата на живота? — В обичта. — Кога човек е по-силен: като обича, или като го обичат? Животът е подобен на хамбар, пълен с жито. Разумният се ползува правилно от богатата на живота, а неразумният лесно ги губи. В баснята „Житото и мишките“ се разправя следното: В един хамбар пълен с жито се настанили множество мишки. Доволни от изобилната храна, те яли и се веселили до насита — мислели, че житото е на тяхно разположение. За кого, всъщност, е житото? Един ден господарят заповядал да пренесат житото в друг хамбар. Като видели, че хамбарът се изпразнил, мишките започнали да се безпокоят и се запитвали: Де отиде житото? Питам: Защо някога и за вас хамбарът, т. е. животът се изпразва? — Защото не сте работили и не работите. Вие сте яли и пили наготово. И това е добро, но готовото е случайно благо, а не постоянно. Ценно е това, което човек изработва.

И тъй, да те обичат, това е готовото жито, което си намерил в хамбара на богатия. Добре е да ядеш и да се^к веселиш, да се разхождаш в пълния хамбар, но един ден хамбарът ще се изпразни. Тогава ще питаш: Де отиде житото? Защо го взеха? Защото господарят

ни най-малко не е имал пред вид мишките. Те случайно са попаднали в хамбара. Мишките мислят, че житото е за тях, както и хората мислят, че светът е създаден за тях. Това е криво разбиране. Човек може да мисли, че светът е създаден за него — никой не му забранява да мисли това, но така ли е, в действителност? Че мишките се настанили в хамбара, това не разрешава въпросите. Че господарят пренася житото от един хамбар в друг, и това не разрешава въпросите. Като видяла, как господарят се мъчи да пренася житото, котката казала: Господарю, ако искаш да разрешиш въпроса по-лесно, пусни и мене в хамбара. Мишките се преместили във втория хамбар, но участи им била вече друга. Котката изяждала всеки ден по една мишка.

Казвам: При сегашните условия хората трябва да имат правилно разбиране за живота. Да имаш правилно разбиране, това значи, да мислиш право, като разумните хора. Светът се крепи на мисълта на разумните хора. Житото в хамбара е тяхно. Вие ядете това жито наготово. Те казват: Нека цирикат, нека се веселят хората в хамбара, има какво да ядат. Въпреки това, повечето хора са недоволни. Представете си, че разумните същества ви зададат въпроса: Какви блага искате в живота, за да бъдете доволни? Какви дарби и способности искате? Някои ще кажат, че искат да бъдат здрави, силни и богати. Други ще искат да бъдат видни музиканти, поети, писатели или художници. Ако

искаш да бъдеш богат, ще те изпратят в някоя златна мина, там да работиш, да се наситиш на злато. Ще бъдеш ли доволен? Ако искаш да бъдеш поет, ще те изпратят на луната, там да живееш. Ще бъдеш ли доволен? Мислили ли сте, кое е онова, без което човек не може да живее?

Мнозина казват: Без истината никой не може да живее. Въпреки това, никой не може да каже цялата истина. Коя майка е разправила цялата истина на дъщеря си? Коя майка би могла да разкрие на дъщеря си историята на своето битие от далечното минало досега? Тя може да ѝ каже нещо от сегашния си живот, но не и от живота си преди своето раждане. Всеки обича да говори за сегашния си живот, но питайте го нещо за миналото му, да видите, как ще свие раменете си, ще каже, че нищо не помни. — Защо човек не помни своето минало? Питам: Защо пияницата не помни, какво е правил, като пиян? Когато и да питате за миналото му, учен или прост, щом е пиян, нищо не може да ви каже. Като изтрезнее, ще каже: Помня, че бях пиян, но какво говорих и какво правих, нищо не помня. Като пиян, човек забравя своето достойнство, забравя, че трябва да живее като разумно същество. Като изтрезнее, той си казва: Няма вече да живея така. Турям чърта на миналото! Каже ли си така, той престава да говори за миналото си, за своя лош живот. И светията говори за сегашния си живот, но дойде ли до миналото, мълква.

Когато описват живота на великия човек, писателите пишат смело, изнасят всичките му добродетели. Щом дойдат до някоя отрицателна черта, започват малко да заглаждат, поставят мост и тръгват напред. Ако се натъкнат на втора отрицателна черта, пак поставят мост и продължават пътя си. Какво прави младата мома, като скъса роклята си? Тя туря нов плат, зашива го добре, да не се забелязва дупката, и казва: Моята рокля е модерна. Ето защо, като видя една модерна дреха, казвам: Много дупки има тази дреха. Аз имам особено мнение за модата. Според мене, добра дреха е оная, която има една дупка за главата, две — за ръцете и две или една за краката. Дрехата може да има копчета, може и да няма — зависи от вкуса на човека.

Кой е най-красивият живот? — Който представя едно цяло: от ранна младост до късна старост да няма никакво прекъсване. И като млад да бъдеш стар, и като стар да бъдеш млад. Това е закон. Младият желае да бъде стар, старият желае да бъде млад. Не е въпрос само да се стремиш към младост, но и като стар да се чувствуваш млад. Стар си, седиш в сгаята си, играе ти се. Ставаш и играеш. Щом се чукне на вратата и влезе някой, веднага спираш играта. Като изпратиш госта, пак започваш да играеш, търкаляш се като дете. Питам: Кой е по-близо до истината — старият, или младият? Вие сте забравили изкуството да ставате деца. Казано е, обаче, в Писанието: „Ако не

станете като децата, не може да влезете в Царството Божие.“

Сега, да се върнем към реалността на живота. — Кое наричаме реалност? Кое е реално? — Реално е това, което сега става. Значи, действителността е реалност. Казвате, че твърдата, сгъстена материя е реална. Според мене, твърдата материя, т. е. материалният свят е отживял своето време. Той е положителен свят — свят на почивка. Всеки завършен процес в природата наричаме реален. Както житото може да се пренесе от един хамбар в друг, така и реалният свят може да се измени. Сега и вие, като ученици в един клас, живеете в реалния свят. След години всеки тръгва по своя път: един отива на работа, друг се жени, трети още продължава да учи. След време се срещате и си казвате: Колко хубави бяха ония времена! Колко хубаво беше, когато учехме заедно! Сега само полицаи плащаме: къщата ни се развали, жена ми умря, или мъжът ми заболя. Не се живее лесно на земята! Минаваме през големи противоречия.

Казвам: Търсете истината! Ще я намерите и в най-големите противоречия. Ще намерите ключа на истината в азбуката на природата и на живота. Колко букви има българската азбука? Еврейската азбука има 22 букви, само съгласни. Българската азбука се състои от седем гласни и 25 съгласни. Ако си служиш с израза „ти си“ на български, работата върви добре. Обаче, прибаваш ли трета дума, ти можеш

или експлозия да произведеш, или да направиш нещо хубаво, да повдигнеш човека. Например, казваш на някого: Ти си гениален. Той се радва и ти благодари. Ако кажеш „ти си вагабонт“, причиняваш експлозия. Както думите причиняват щастие и нещастие на човека, така и мисълта може да произведе същия резултат. Една крива, неправилна мисъл произвежда голяма или малка експлозия. Това зависи от третата дума, която определя посоката на твоята мисъл. Човек сам гради своето бъдеще. Даден ти е материал да съградиш къщата си. От тебе зависи, какъв план и каква форма ще ѝ дадеш, какви прозорци ще направиш. Като направиш къщата си, ти пръв ще я опитаеш, пръв ще познаеш, какво ти носи тя — радост или страдание. Ако оставиш други хора да градят къщата ти, те ще я съградят по свой план и разбиране. При направата ѝ те ще се ръководят от своя ум.

Кое е по-хубаво: ти сам да се възпееш, да си напишеш едно стихотворение, или други да те възпеят? Някой очаква след смъртта му да го възпеят. Каква нужда има от възпяване? Всички тсзи, които възпяват умрелите, имат пред вид себе си. Значи, умрелият не се възпява, но поетът се прославя. Като четат поезията на тоя поет, казват: Гениален поет е той. От един умрял изкарал отлична поезия. Така го възпял, че като четеш поезията му, и ти да пожелаеш да умреш. Някой спира погледа си на един паметник и казва: Много красив памет-

ник! И мене ми се иска да умра, да ми направят такъв паметник. Ще кажете, че това е пресилено. Не е въпрос нито да пресилвам нещата, нито да ги отслабвам. И в единия, и в другия случай, фактите не отговарят на истината. Казваш: Смачкаха ми фасона. — Кой ти го смачка? Аз делея хората на две категории: едни със смачкани фасони отвън, а други със смачкани фасони отвътре. В първия случай, хората мачкат фасоните; във втория случай, човек сам мачка своя фасон. Например, ти си беден човек, но невежа. Работиш някъде, не ти плащат добре, под предлог, че не работиш хубаво. Господарят ти мачка фасона отвън. При друг случай, ти си богат, самоуверен, но си придобил богатството си по нечестен начин. Хората те уважават отвън, но ти не си доволен от себе си — мачкаш фасона си отвътре. Отвън си добре, но отвътре не си добре. Кое е по-добре: фасонът ти да бъде смачкан отвън, или отвътре? Ще кажеш, че за предпочитане е фасонът ти да бъде смачкан отвътре, като на богатия. — Не е така. Понеже фасонът ви трябва да бъде смачкан, затова по-добре да бъде смачкан отвън, а не отвътре.

Често, като наблюдавам хората, виждам, че мнозина правят гримаси, причината на които не могат да си обяснят. И аз няма да ви кажа, коя е, сами я намерете. Когато направиш чистосърдечно една услуга на някого, а той прави гримаси, той сам мачка фасона си отвътре. Когато малкото момченце донесе вода

на някои стар, 80 годишен дядо, последният благодари за услугата. В тоя случай, детето е смачкало фасона на дядото отвън. Щом някой ти направи услуга, трябва да имаш правилно отношение към него, да знаеш, че в услугата се крие една истина. Благодарим на Бога, че не те е забравил, че е пратил човек да ти послужи. Не казвай, че си изпаднал дотолкова, да ти услужват децата! Ако си генерал и те ранят на бойното поле, нали ще те пренасят милосърдни сестри и братя от едно място на друго? Има ли нещо обидно в това? Човек трябва да си изработи правилни възгледи за живота, да знае, как да се отнася с хората. Ще кажете, че човек трябва да бъде идеалист, да живее добре. Други поддържат обратното, че човек трябва да бъде материалист. Казвам: Нито идеалистът разбира живота, както трябва, нито материалистът го разбира.

Каква е разликата между материалиста и идеалиста? Материалистът живее в стая с големи удобства: меки столове, меко легло, хубава библиотека, електрическо осветление, но няма прозорци, през които да влиза светлината отвън. Идеалистът има същите удобства, но светлината прониква през прозорците му. Той има възможност да се ползува и от външната светлина. Материалистът казва, че вън от човека нищо не съществува. Идеалистът казва, че има нещо вън от човека. Материалистът казва: Ако, наистина, има нещо вън от човека, защо в моята стая няма светлина? Следователно, реално е

само това, което е вътре в човека. Идеалистът казва, че, въпреки всичко, светлината влиза в стаята му и показва, че има нещо и вън от човека. Докато двамата спорят, в стаята влиза окултистът, който знае законите на природата. Той отваря прозорците на двамата и казва: Вижте, какъв свят се открива пред вас! Излезте заедно с мене, да ви покажа външния свят, който не сте виждали. Материалистът се чуди, как не е знаял досега, че имал прозорци. И двамата виждат външния свят и го признават.

Питам: Какво ще направите вие, ако дойде тоя окултист при вас и пожелае да ви изведе навън? Ако сте готови да измените живота си, ще излезете вън от стаята; ако не сте готови, ще си останете в тъмнина. Той казва: Тоя въпрос не се разрешава със спор. Излезте вън, да видите светлината на деня, да се уверите в моите думи. Какво ще кажат материалистът и идеалистът, като се видят вън, на свобода? Материалистът ще каже: Заблуден бях. Сега разбрах, че вън от тоя свят, в който живеех, има и друг свят. Идеалистът ще каже: Аз разбрах по светлината, която иде отвън, че има друг свят, вън от нашия. Значи, прозаичният живот е материалният, а поетичният — идеалният. Идеалистът вижда един малък лъч от светлината на външния свят, но и той сам не е излязъл вън, да види тоя необятен свят.

И тъй, прозата и поезията трябва да станат едно и също нещо, да дойдат до еднаква

реалност. Материалистът казва, че не може да се минава през океана. Той не може да предсказва нещата. — Защо? — Защото не е минавал през океана. Значи, не може да се минава. Идеалистът казва: Аз предсказвам, че може да се мине през океана. — Защо? — Защото съм минавал през него. Щом отида и се върна, прав съм в твърденията си. Аз говоря за реалния свят. Всяко нещо, което може да се постигне, е реално.

Има известни постижения в живота, които трябва да бъдат опорна точка на човека. Пътят, по който вървите, не е равен. Достатъчно е да влезете съзнателно във вселената, за да видите, какво голямо разнообразие съществува в нея. Умът ви не може да си представи това разнообразие. То съществува не само в планетите, не само в слънцето, но даже и в празното пространство. Достатъчно е да минете през празното пространство, за да се объркате от голямото разнообразие в него. Ако минавате празното пространство като деца, ще имате един род препятствие; като възрастни, ще имате друго препятствие, а като стари — съвсем друго препятствие. Колкото повече напредвате в живота си, толкова по-големи ще бъдат препятствията ви. Това е добър признак. По него се съди, доде е дошъл човек в своето развитие.

Коя е най-важната мисъл в тая лекция? — Да излезем вън от стаята, в реалния живот. Друга важна мисъл: Обичай, без да очакваш

да те обичат. Ако любовта ти е стимул на друга любов, тя не е никаква любов. Любовта не трябва да се предизвиква от никакъв стимул. Ако очакваш някой да те стимулира в любовта ти отвън, това не е любов. Запалените дърва в печката стимулират огъня. Обаче, това не е истински огън. Следователно, реални неща са ония, които извират сами, без причина. Животът трябва да предизвика любовта в човека. Вън от него нищо не може да я стимулира. Ако моят живот може да предизвика моята любов, всеки друг живот, вън от мене, може да стане отзвук на моята любов. Ако ме питате, коя любов е най-красива, казвам: Най-красива любов е тази, която се предизвиква от живота, който тече в мене. Така трябва да се мисли. Ако стимулът на любовта ви е отвън, вие ще бъдете изложени на постоянни разочарования. Много естествено, стимулът ви ще прстане, и вие ще се намерите в областта на противоречията. Когато любовта се стимулира от живота на самия човек, този вътрешен живот е по-сигурен от външния. Затова Христос казва: „Имам власт да положа живота си, имам власт и да го взема.“

Това е новото разбиране, което хората на новото учение трябва да имат. В този смисъл, страданията не са нищо друго, освен изпит за вашата любов, да се види, на каква основа е дошла. Ако основата е външна, животът ви може да се разруши. И да стане това, не съжалявайте. — Защо? — Защото успехът ви е

резултат на крайния ви живот. Има временен успех в живота, но той не ражда нищо. Сегашните хора говорят за международното право, но, като стане въпрос за правата постъпка, прилагат насилието. Законът казва: „Насилието ражда насилие“. Така не се разрешават въпросите. Колко студенти има с пукнати глави! Аз ги похвалявам, че са готови да жертвуват живота си даже за някаква глупава идея. Жалко е, че те не жертвуват живота си за нещо велико! Те се борят с оня, който незаслужено се е качил на сцената. Не, всеки трябва да свали престъпника в себе си и да му каже: Долу от сцената! Всяка идея, която причинява престъпления, да се свали от сцената. Това трябва да важи, както за външния, така и за вътрешния живот. Всеки студент да снесе своите престъпни идеи от себе си! Да престанат престъпленията в света! Всеки трябва да се жертвува за свободата на своята душа. Без жертва човек не може да бъде свободен.

Бъдете смели и решителни, да се жертвувате за истината. Има студенти, които се жертвуват за истината, макар и с пукнати глави вече. Пожарникари ги гонят, но те пак устояват в борбата. Това е геройство! Няма герои без пукнати глави. Като знаете това, бъдете мъжествени.

Т. м.

11. Лекция от Учителя, държана на
18 декември, 1931 г. София. — Изгрев.

Вътрешното богатство

Размишление.

Сега ще ви кажа нещо за музикалните тонове във връзка с цветовете. Всеки музикален тон има специфичен цвят. Например, тонът „до“ има червен цвят, „си“ — виолетов, „ла“ — син цвят, „сол“ — светло син, „фа“ — зелен, „ми“ — жълт, „ре“ — портокалов. Значи, между музиката и цветовете има известно съотношение. При това, всеки цвят оказва влияние върху човека. Ако някой тон има надмощие в организма, и цветът на тоя тон има надмощие. Например, ако тонът „ми“ има надмощие в човека, той пожълтява; ако „ре“ има надмощие, лицето на човека става оранжево; при тона „до“, лицето става червено; при „фа“, лицето позеленява. Какво знаете, изобщо, за светлината и за нейното отражение? Тонове, както и цветовете, се отразяват и върху характера на човека. Казват за някого, че е весел, засмян човек. Кога се смее човек? Какъв е произходът на смеха? Кои цветове влияят върху смеха? Има ли връзка между смеха и плача? — Смехът е песен. Кой тон взима надмощие в смеха? Ако може да определите тона на смеха, ще определите и характера на човека, както и подбудителната при-

чина да се смее. Ако смехът ти започва с „до“, ще знаеш, как да наредиш останалите тонове в гамата. Може ли някой от вас да каже, как плачат децата? Как плачат възрастните? Как плачат майката, бащата, момата, момъкът, поетът? Бащата плаче по-рядко от майката, но, изобщо, няма човек на земята, който да не плаче.

Казвате: Какво ни интересуват музикалните тонове и техните цветове? Ние се интересуваме от хлябеца, да има какво да хапнем. Който разсъждава така, той се намира в тона „фа“, в зеления цвят, в материята. Всички животни се намират в тона „фа“ — при зеления цвят, при тревата. Говедото пасе тревата, пее „фа“. Месоядното е в тона „до“. — Де е мястото на човека? — Между „фа и до“. — Защо природата е определила, човек да яде всички храни? — За да събути всички тонове в него, да го постави в разнообразието на живота. Еднообразието в тоновете произвежда болезнено състояние в човешкия организъм. От музикално гледище, тия състояния причиняват известна дисхармония в организма. Много от сегашните лекари, особено на запад, лекуват болните с музика. За това се изисква голямо изкуство. Забелязано е, че като се разболее, човек преставал да пее. Той става замислен, тъжен,¹ само охка и плака. Докато пее и свири, човек е здрав и весел. Как пее оня, който е на оздравяване? Какъв тон взима той? Казвате, че не знаете тия неща. Чудна работа, знаете, какво е разстоянието между луната и земята, големината на

Юпитер, Марс, Слънцето и други далечни планети, а не знаете неща, които се отнасят до вас. Може някога да сте ги знаели, но сте ги забравили.

Като изучавате слънчевата система, дохождате до различните планети и казвате, че най-малката и най-близката планета до Слънцето е Меркури. Според някои учени, между Слънцето и Меркури има още една планета, по-малка, но тя мъчно се вижда. След Меркури по големина идат Венера, Земята, Марс, Юпитер, Сатурн. Колкото повече се отдалечават планетите от Слънцето, толкова са по-големи. Изключение има само между Марс и Земята. Тя е по-голяма от Марс, но се намира по-близо до Слънцето. След Марс иде най-голямата планета — Юпитер. После идат другите планети, по-малки от Юпитер. Защо планетите не са наредени последователно, от най-големите до най-малките? Знаете ли нещо по този въпрос? Някои казват, че не се интересуват от небето и от планетите. Техният интерес към небето е толкова голям, колкото интереса на петела към диаманта, който намерил в бунището. Той бутнал диаманта настрана и си казал: Не ме интересува това, което блещи отдалеч! Друго щеше да бъде, ако бях намерил едно житно зрънце. Вие се смеете на петела, но той няма интерес към диаманта. Какво ще го прави? Да го продаде, не може — в неговия свят няма търговци. В човешкия свят има търговци, които купуват и продават скъпоценни камъни и диаманти, но петлите са далеч

от тази търговия. В петльовия свят житното зърно струва повече от диаманта. Петелът има съвършено различни понятия за живота и ценностите от тия на човека.

Кога хората се интересуват едни от други? — Когато имат отношения на взимане и даване помежду си. Дал си на Иван сто лева, интересува се от него, искаш да го срещнеш, питаш, де е. Ако си му дал хиляда лева, повече се интересуваш от него, по няколко пъти на ден питаш, де е, срещал ли го е някой. Ако си му дал десет хиляди лева, още повече се интересуваш от него. Дал ли си му сто хиляди лева, интересът ти от него е изключителен. Дето го срещнеш, потупваш го по гърба, пожелаваш му дълъг живот и здраве, да живее повечко, да си изплати дълговете. Обаче, интересът на Иван към тебе е друг. Той се интересува от това, по-малко да те среща. Ако никак не те среща, по-добре за него. Значи, ако искаш да живееш повече, трябва да дължиш на хората. Ако имаш да взимаш пари от хората, те няма да те благославят. Напротив, те ще желаят по-скоро да заминеш за другия свят, да се освободят от задълженията си към тебе.

И тъй, ако искаш да живееш по-дълго време, трябва да имаш дългове. Твоят кредитор ще се интересува от тебе, ще желае да бъдеш здрав и жив, да си плащаш дълговете. Но, без да искаш, ти изопачаваш характера си и ставаш лош. — Защо? — Криеш се от кредитора си, лъжеш, че ще платиш, а не плащаш. Опасно е,

обаче, ако имаш да взимаш. Твоите длъжности не искат да те срещат и, като си помислят за тебе, казват: Дано по-скоро умре тоя човек, да се освободя от дълговете си! Казвам: Плащай задълженията си на време, за да не ставаш лош. И природата казва на човека: Пази се от греха, за да не изопачиш характера си. Който има да дава, каквото и да е, грешен човек е. Едно дете откъснало ябълка от чужда градина. Градинарят го хванал и го наказал. — Какво престъпление е направило детето? Изяло една ябълка! — Закон е: Намаш право да крадеш ябълки от чужда градина. Щом има закон, има и наказание. Казано е, че първият човек се съблазнил от ябълката и, без позволение, ял от нея. Може ли ябълката да съблазни човека? Първият човек, който внесъл греха в рая, бил лекар алеопат. Като започнал да продава плодовете си, той станал хомеопат. Той обвинил плодовете си, както правят сегашните лекари, с нещо сладко отвън, да маскират вътрешната им горчивина и отрова. Значи, плодът на греха е отвън сладък, а отвътре — горчив и отровен. Взимаш от някого сто лева на заем. Отношенията ви са приятелски, но постепенно се изменят — стават горчиви. Много естествено, не можеш да изплатиш задължението си. Кой е по-виновен: който дава, или който взима? — Който дава, е изкусителят. Чрез! него иде грехът.

Питам: Кой беше по-богат — Ева или змията, която я изкуси? — Ева беше по-богата. Змията, дяволът или адентът на изкушението

дойде при Ева да иска пари на заем. Защо дървото за познаване на доброто и злото беше в рая? Адептът пръв откъсна от плодовете на това дърво и даде на Ева да яде. Той продаде на Ева плод от забраненото дърво. Смешно е да дойде някой в дома ти, да вземе скъпоценните ти камъни и да ги продаде после на тебе. Така постъпи черният адепт с Ева: взе от плодовете на райското дърво и ги продаде на Ева. Каква философия има в това? Друг е въпросът, да дадеш нещо свое, срещу което да получиш пари. Бакалинът дава от себе си захар, ориз и получава от вас пари. Вие се възмущавате от черния адепт, но сами опитвате любовта на човека. Как я опитвате? Кой има право да опитва любовта на хората? Искаш да знаеш, дали даден човек те обича. — По какво познаваш? — По постъпките и чувствата му. Синът и дъщерята имат ли право да опитват любовта на родителите си? Приятелят има ли право да опитва любовта на своя приятел? Никой няма право да опитва любовта на своя ближен. — Защо? — Защото няма право да се съмнява в любовта. Ти изпитваш силата и здравината на едно въже. — Защо? — Защото се съмняваш в него.

Казвам: Никой няма право да изпитва любовта на хората. Ако искаш да изпитваш любовта на хората към тебе, първо опитай своята любов към тях. Ако твоята любов към хората се увеличава, и тяхната любов към тебе ще се увеличи. Ако твоята любов към тях се намалява, и тяхната любов към тебе ще се намали.

Казваш: Моята любов е неизменна, а тяхната се изменя. Такъв закон не съществува в природата. Като се говори за увеличаване и намаляване на величините, дохождате до знаковете плюс и минус. — Какво означават тия знакове? — Печалба и загуба. — Съществуват ли в природата загуби и печалби? — Съществуват. Пишем: $+5-$, $+6-$, $-7+$, $+8+$, $-9-$. Това значи: започваш с пари, свършваш без пари; започваш без пари, свършваш с пари; започваш с пари, свършваш с пари; започваш без пари, свършваш без пари. С други думи казано: вначалото си здрав, накрая — болен; вначалото си болен, накрая — здрав; вначалото си здрав, накрая — здрав; вначалото си болен, накрая — болен. Някой се ражда болен и така свършва живота си. Всяко отрицателно състояние може да се смени в положително. За това е нужно разбиране на законите. При минуса има една опасност — бездействието. Според мене, минусът е голо, сухо поле; плюсьт е обработено поле, на което растат разни плодове и цветя. Голото и сухо поле, на което растат само магарешки тръне, прави човека беден; плодородното поле го обогатява.

Всеки човек има поне по един минус в себе си, който трябва да се превърне на плюс. Това значи, да превърне отрицателните си мисли и чувства в положителни. Ако превърнеш минуса в плюс, ти изменяш енергиите на своя организъм. Който не работи, не страда. Много естествено, той е в пасивно състояние. Щом

започне да работи, той страда. Вначалото страда, а после се радва. Когато природата събужда човека към дейност, той страда. Щом започне да се движи, страданието му престава. До това време минусът се движи на една и на друга посока. Най-после човек казва: Победих! Справих се със страданието. Когато си в пасивно състояние, ти само чувствуваш нещата. Ако можеш да предизвикаш една силна мисъл, имаш положително състояние — плюс. Някога мисълта е отрицателна. Тогава ще предизвикаш едно положително чувство в себе си. Като положителни и отрицателни, мислите и чувствата взаимно се регулират.

Казвам: Колкото са важни мислите и чувствата на човека, толкова е важна и неговата реч. Човек трябва да знае да говори. Няма по-голяма магия от човешката реч. Тя е музика. Ако вярва в силата на словото, човек владее магията на живота. Той носи тая магия в устата си. Вие търсите магията в книгите, а не знаете, че тя е в думите, които излизат от устата ви. Например, думата „светлина“ на български език, *la lumière* на френски, *light* на английски, *licht* на немски, крие известна сила. Западните народи впрегнали светлината на работа, а българите и славяните още не са я впрегнали. Тя минава и заминава, тече през тях, без да я впрегнат на работа. Дето има светлина, там всичко става лесно. На английски светлина означава „лайт“. Първата сричка е „ла“, която

има отношение към синия цвят. Какво означава тоя цвят?

Това, което ви говоря днес, за тоновете и цветовете, е отвличена материя. Тази лекция може да бъде много интересна за вас. Някои не обичат червения цвят, други не обичат жълтия цвят. Обаче, аз мога в един момент да направя и двата цвята интересни. — Как? — Като завържа в червена кърпа 25 английски лири, а в жълта кърпа — 10 английски лири. Така и двете кърпи ще станат интересни. И неинтересните неща стават интересни, когато се вложи в тях известно съдържание. Всяка сутрин, като ставаш от сън, природата влага в тебе известно благо във вид на светли мисли, добри чувства или някаква добродетел. В това време, ти мислиш за други неща, не обръщаш внимание на говора на природата. Ти мислиш само за земята, а природата ти казва: Стани, събуди се, голям да станеш. Богатството ти ще дойде при тебе. Ти не обръщаш внимание на тези думи, а си мислиш, че имаш да взимаш пари от Иван Драганов. Взимаш телефона и питаш: Там ли е Иван Драганов? — Защо ти е? — Има да ми дава хиляда лева. Ти се обръщаш към природата и казваш: Като свърша работата си с Иван Драганов, тогава ще видя, какво искам от мене. В дадения случай, това, което природата дава, хиляда Драгановци не могат да ти го дадат. Знаете ли, коя е най-малката единица, с която природата оперира?

Да допуснем, че природата дава един богат обяд на човека. Може ли да изчислите, на колко хиляди пчели ще стигне тоя обяд? Трябва да знаете, по колко грама дневно яде една пчела. Един кошер съдържа приблизително 30 хиляди пчели. Знаете ли, колко грама мед изяжда дневно един кошер? Ако в един кошер има 10 — 12 кгр. мед, той ще стигне на всички пчели в кошера за около шест месеца. Колко струва едно ядене на пчелата? Ако един обяд на човека, приготвен от природата, струва хиляда лева, и на пчелата обядът ще струва хиляда лева. Разликата е само в количеството на храната, а не в самата храна. Следователно, обядът на всички пчели за един ден ще струва $30,000 \times 1000 = 30,000,000$ лева. Значи, най-малкият подарък, който природата дава на човека, е 30 милиона златни левове. Какво представят 30 милиона за природата? — Нищо. Тя не прави разлика, дали ще нахрани една пчела, или един човек. Обядът, който природата дава на човека, на пчелата, или на кое и да е живо същество, струва все по хиляда лева. Когато природата иска да ти даде едно благо за 30 милиона лева, ти губиш времето си, да търсиш Иван Драганов по телефона.

Сега и аз ви говоря, но вие държите слушалката на телефона и търсите Иван Драганов, който ви дължи хиляда лева. От толкова години ви говоря, но вие още държите слушалката. Всеки има по една слушалка, вика Иван Драганов да се яви на телефона и пренебрегва

благо, което му дава природата. Ти гледаш към земните работи, искаш по-скоро да придобиеш знание, богатство, а не виждаш благо, което природата ти предлага. Обърнеш се към нея и казваш: После ще видя, какво ми говориш. — Мъчно се ядат плодове зимно време при 35° студ. Как ще ядеш на студено? Лятно време лесно се ядат плодове. Студът представя неблагоприятните условия на живота. Имате плодове, но не можете да ги използвате. В това отношение, вие приличате на млада мома, която мечтае да има пръстени, огърлици, украшения, но нищо не получава. Като станала 80 годишна баба, тя получила и огърлица, и корона, но късно — вече умираше. Турили ѝ огърлицата и короната, и от очите ѝ потекли две сълзи. — Защо не дойдоха на време огърлицата и короната? — Защото тогава ти държеше слушалката и викаше Иван Драганов. Те дойдоха на време, но тогава ти не ги виждаше, заета беше.

Страданията и нещастията на сегашните хора се дължат на телефонните слушалки на миналото. Седиш със слушалка в ръка пред телефона и запитваш този или онзи: Как ще прекарам живота си? Ще стана ли учен човек? Ще стана ли художник? Смешно е, да питаш, ще станеш ли музикант. Ти си музикант, но не си се опитвал да пееш и да свириш. — Ще стана ли богат? — Ти си богат, няма защо сега да ставаш такъв. — Ще стана ли учен? — Ти си учен човек. Като умираш, ще видиш, колко не-

ща си знаел. Цял живот се мъчиш да прогледаш по начина на западните или източните окултисти, а като умираш, започваш да виждаш. Защо ти е това виждане, именно, сега? По-рано трябваше да виждаш, а не сега, като умираш. Ти влизаш в нова област, за която не си готов. Сърцето ти е смутено, страхуваш се, защото си изгубил условията. Без да иска, човек е ясно-видец. Било е време, когато хората са виждали без телескоп: те виждали каналите на луната, жителите на планетите, но днес всичко това е загубено. — Защо? — Защото се отклонили от пътя си. Сегашните хора си служат с малки тръби — телескопи, и се чудят на големите открития на науката. Тия открития не представят нищо особено в сравнение с миналите възможности, които са имали. Дал си на някого 30 милиона лева. Той ти връща едва 15 милиона. Ти казваш: Слава Богу, придобих нещо!

И тъй, това, което търсите, е вътре във вас. Вие трябва да се домогнете до ония методи, чрез които да развивате своите дарби и способности. Това няма да стане изведнъж. Ще започнете първо с най-силните си способности и чувства, с най-силните си добродетели. Ще работите върху себе си, без да подражавате на другите. Например, слушаш един виден музикант да свири, и пожелаваш и ти да станеш музикант. Това е външно подражаване. Ще работиш върху най-силните си дарби и способности. Те са свързани една с друга и взаимно си помагат. Казваш: Искам да работя върху музи-

калното си чувство. — Музиката е способност, а не чувство. Музикалните чувства развалиха музиката. Обаче, има морални и религиозни чувства. Ако искаш да мислиш с ума си върху идеята за Бога, ти ще осакатиш религиозното си чувство. Ще търсиш Бога със сърцето си и, като Го намериш, няма защо да Го изучаваш, ще Го приемеш. Като си служиш с лука, броиш ли, колко люспи има? Като се качиш на една кола, питаш ли, колко оси и колела има? Щом дойдеш до реалността, няма защо да броиш. В броенето няма наука, няма никаква философия. И в реалността няма наука, няма философия, няма никаква истина. — Защо? — Защото тя съдържа всичката наука, всичкото знание, всичката философия, цялата истина. Казваш: Чувствувам нещата. — Прав си, при чувствата ти схващаш нещата изведнъж, без да разсъждаваш, без да ги анализираш. Като приемеш светлината с радост, ти схващаш вече нейните трептения. Всяко трептение на светлината има свое предназначение. Ако изгубиш едно от нейните трептения, ти губиш всичко.

Колко цветове са нужни за създаването на една красива мисъл? Когато всичките цветове се съчетаят правилно, в съвършена форма, тогава се образува една красива мисъл. Без цветове никаква мисъл не съществува. Когато мисълта стигне до своето най-високо развитие, до своя апогей, тя се превръща в светлина. Под „светлина“ разбираме хармонично съчетание на всички цветове. От Божествено гледище, чер-

веният цвят означава жертва. Чрез тоя цвят Бог казва: Готов съм да дам живота си в жертва за другите. Казвате: Тоя човек се е зачервил. — Не разбирате значението на тоя цвят. Чрез червения цвят природата е готова всеки момент да даде живот на всички същества. Така разбран, червеният цвят има смисъл. Според чякои, червеният цвят е на чувствата. Обаче, първоначално, червеният цвят означавал жертва. Той е готов всякога да дава. Това, което ви давам като ключ за значението на червения цвят, нека ви послужи за обяснение значението на останалите цветове.

Сега и аз ще ви запитам, както един български свещеник запитал слушателите си, разбрали ли, какво им говори. Те казали: Разбрахме. — Щом сте разбрали, повече няма какво да ви говоря. — Не разбрахме. — Щом не сте разбрали, и да ви говоря повече, пак няма да ме разберете.

Днес мислех да ви посвирия малко, но по-добре ще бъде, вие да изпеете песента „Сила, живот, здраве.“ Ако я изпеете добре, ще ви дам един банкет. Вие пеете, но не сте свободни. Защо човек не е свободен? Защото иска да изнесс нещата свършено. Това е невъзможно. Всякога започвайте с това, с което разполагате. Не се страхувайте от грешките, които правите. Те са естествени последствия на вашия живот. Колкото повече се пазите да не грешите, толкова повече грешки ще правите. Щом грешките ви са естествени, вие дохождате до правилния

тон на живота. (Учителят свири на цигулка и пее: „Мене ли се дадоха тия страдания? — На тебе се дадоха. По-хубави от тях няма.“) Като свири и пее, човск не мисли зло. По естество, българинът е песимист. Той е създал хороводните песни, за да се лекува от песимизма. Колкото и да е болен човек, музиката лекува. Ако двама души свирят на болния, в първо време ще го успокоят, после той ще скочи от леглото и ще започне да играе.

Как действа тъжната музика на човека и как — веселата? — Тъжната музика не действа здравословно на човека. Тя е резултат на някакво паталогично, болезнено състояние. Веселата музика, обаче, действа здравословно. Има хороводни песни, които лекуват болните. Има тъжни песни, които турят и здравия на легло. Българските хороводни песни са лечебни. Направете опит. Идете при някоя ваша болна приятелка и пейте ѝ два - три дена наред хороводни, весели песни. После поиграйте, поскачайте пред нея, без да ѝ говорите нещо. Тя ще ви гледа, как играете и пеете, и ще забрави болестта си. Ще скочи от леглото си и ще започне да играе. Хванете я за ръка и продължавайте играта заедно. Пейте, скачайте и тихо си нашепвайте: Няма за какво да се тревожиш. Бог не е създал земята за болни хора. Земята не е болница. Тя е място за здрави хора, които искат да се учат. Има болести на земята, но като изключения. В природата съществува живот, сила и здраве. Щом съзнавате, че е така,

каквото и да ви се случи в живота, е все за добро.

Помни: Музиката и песента лекуват.—Цял ден ли трябва да пеем и играем на болния?

– Трябва да знаете, колко време да пеете и играете. В природата съществуват музикални часове. Изпейте още веднъж упражнението „Сила живот, здраве“. По-нататък, когато имам време, ще избира няколко певци между вас, с които ще работя една-две години, да станат певци на новото. Останалите ще пеят по стария начин. Така ще видите разликата между пеенето по нов и по стар начин. И сега има добри певци, но методите, по които работят, не могат да ги доведат до естествения тон на пеенето. Някои певци и певици не успяват много, защото не се въодушевяват от някаква велика идея, но се подават на желанието си да се прославят пред света и да спечелят много пари. Малко певци имат идея, защо пеят и как пеят. Да пееш с идея, това значи, да пееш за себе си. Първо ще пееш за себе си, а после за другите. Това значи, да пееш за Божественото в себе си. Не можеш да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш право, ако не пееш правилно. Не можеш да се явиш пред Бога, ако лицето ти е тъжно и главата увиснала надолу. Явиш ли се пред Бога, ще заличиш всякаква скръб на лицето си, всичко отрицателно в сърцето си. Ще се явиш пред Бога като малко дете, на което лицето свети от радост, че вижда Баща си. С чиста, безкористна радост ще се явиш пред

Бога, без да очакваш нещо от Него. Много деца се радват на баща си, но очакват да получат от него ябълки, круши, бонбони. Това не е чистата детска радост. Користната любов е мъртво нещо.

Какво е нужно на сегашните хора? — Положително знание, положителна наука. И днес съществува знание и наука, но отношението между сегашната и бъдещата наука ще бъде такова каквото е отношението на гъсеницата към пеперудата.

Упражнение. Всеки от вас да си носи по едно огледалце и да се оглежда по няколко пъти на ден. Ако лицето ти е скръбно, кажи си: Искам да бъда весел, засмян. Ще гледам на нещата по нов начин. Отказвам се от старото. Ще се усмихна на себе си, ще си дам една хубава, чиста усмивка. Така ще се разговаряш със себе си и ще се оглеждаш. Колкото повече се гледаш, толкова повече да се харесваш и да бъдеш доволен. Някой може и без огледало да изменя състоянието си, но с огледало е по-лесно. Гледай се в огледалото като чужд човек, когото харесваш и обичаш. Забрави старото в себе си и дай път на новото. Докато нисшето се смущава от висшето, човек всякога ще бъде недоволен. Щом дойдат в съгласие, той става спокоен и доволен от себе си. Ще се оглеждаш в огледалото, докато изправиш кривите чърти на лицето си; ще приглаждаш добре косата си. Космите не трябва да бъдат нито много пригладени, нито много чорлави. Ако космите са

много пригладени, имаш магнетизъм повече, отколкото трябва; ако са много чорлави, имаш повече електричество. Упражнението ви ще продължи една седмица.

Т. м.

12. Лекция от Учителя, държана на
25 декември, 1931 г. София.—Изгрев.

Бавни и бързи движения

Размишление.

Един основен и важен въпрос в живота е дишането. Тоя въпрос има отношение към дробовете. Човек диша и чрез кожата си. Седем милиона пори взимат участие в дишането. Ако се запушат порите на кожата, човек веднага умира. Специфичното дишане чрез дробовете не може да го спаси. Ако се отворят порите, а престане специфичното дишане, човек пак умира. Значи, специфичното дишане и дишането чрез порите трябва да бъдат в хармония. Ако не диша едновременно чрез дробовете и чрез кожата си, човек е осъден на различни болести. Природата изисква от човека да приема дажбата, която му се дава, и да я обработва правилно. Ако дажбата е въздух, човек трябва да приеме определеното количество и да го обработи на време. Ако не го обработите, както трябва, природата пише в книжката на живота ви, че не сте изпълнили задължението си. Тя ви праща различни болести и намалява заплатата, която ви е определена. Питаш: Защо боледувам? — Защото не си обработил въздуха, който природата ти е определила. Да обработиш въздуха, това значи, да извадиш от него

тази енергия, която е нужна и за тебе, и за природата. Всички съзнания са свързани в едно цяло, както клетките в един организъм. Следователно, работата, която всеки човек извършва, влиза в обща употреба на цялото. Ако нямате това разбиране и мислите, че сте независими, че нямате нищо общо с цялото, вие се заблуждавате. От ваше гледище, може да не сте полезни на природата, но, от нейно гледище, не е така. От ваше гледище, може да сте малки, но природата гледа другояче на вас. Вие трябва да знаете, де сте полезни и де не сте полезни. Малки са стрелките на часовника, но са полезни дотолкова, доколкото показват времето. Стрелките на часовника са свързани с общия механизъм. Значи, и те, колкото и да са малки, имат отношение към цялото. Какво ще стане с часовника, ако колелцата, пружината и стрелките му престанат да извършват своята служба? — Часовникът ще спре.

Сега и вие, като малките деца, трябва да изучавате елементарни работи, докато се научите да изпълнявате известна служба. Например, вие още не знаете да дишате правилно. Вие дишате само с върха на дробовете си. Като дишате, ще държите главата си изправена, точно перпендикулярно на земята. Ще теглите една права линия от центъра на земята до центъра на слънцето и ще застанете в това положение. Понеже не сте господари на себе си, може да стане едно малко отклоняване. Вие сте млади, изправени и се питате, защо старият човек вър-

ви пригърбен. — Той се е отклонил от перпендикуляра, направил е известно нарушение. — Когато се наклонява перпендикулярът? — Когато върху него се тури някаква тежест. Не туряйте на перпендикуляра никаква тежест, която може да го наведе на една, или на друга страна. Перпендикулярът трябва да бъде абсолютно без тежест. Той е права линия, в която всички сили се уравнивяват. Щом перпендикулярът уравнивява силите, човек мисли право. Неговият гръбнак е успореден на перпендикуляра. Всяка права, която не е успоредна на гръбначния стълб, не е перпендикуляр. И обратно: ако гръбнакът не е успореден на перпендикуляра, той не е прав, има нещо изкривено в него. Тогава нито перпендикулярът е мярка за определяне посоката на плоскостта, нито гръбнакът. За да бъде една права перпендикулярна на дадена плоскост, това зависи от будността на човешкото съзнание. Ако в твоя умствен или духовен свят стане известно нарушаване, ти губиш будността на съзнанието си, губиш своя перпендикуляр в живота и влизаш в бурното море. И часовникът има свой перпендикуляр. Точката, която не се движи, е свързана с перпендикуляра, т. е. с махалото, което е в постоянно движение.

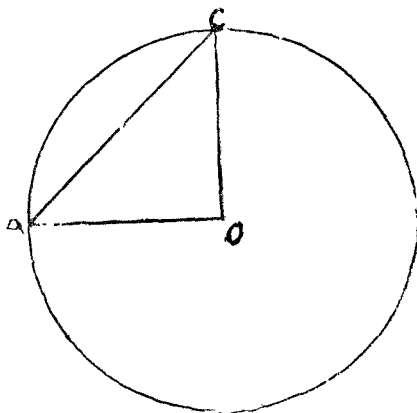
Законът за перпендикуляра е физически закон, но вие трябва да го пренесете и в духовния свят. Там този закон гласи: Двама души могат да бъдат в хармония само тогава, когато перпендикулярите им са успоредни. Не са

ли успоредни, и те не са в хармония. Ако единият е гърбав, а другият — изправен, те никога няма да бъдат в съгласие. Какво трябва да направят, за да се хармонизират?

Питам: Ако един господар отива да търси работници, какви ще вземе? — Здрави, способни за работа. Може да пазари и един гърбав, но малко ще разчита на него. Като види здравия работник, той ще го потуша по гърба, ще му се зарадва. — Кой човек е гърбав? — Гърбав е този, който не мисли право. Гърбав е този, който не чувства право. Гърбав е този, който не постъпва право. Аз говоря за онази гърбавина, която няма никакъв център, а не за гърбавината на окръжността. Тя е кривина, а не гърбавина. Окръжността е съставена от безброй прави линии. — Защо? — Защото между две точки може да се прекара само една права. Понеже окръжността е съставена от много точки, те са свързани само с прави линии. По отношение на главния център, тия точки са полюси. В окръжността могат да се прекарат безброй радиуси, които, свързани с една хорда, образуват по-големи или по-малки триъгълници. Всички радиуси на една и съща окръжност са равни.

Във всеки кръг могат да се начертаят няколко триъгълници, с основа — хорда в кръга и сът страни — радиуси. Колкото по-голяма е окръжността, толкова и правата AC ще бъде по-голяма. (фиг. 1.) Страните AO и OC , като радиуси, са еднакви, но правата AC може да бъде по-голяма или по-малка. Тя има условия да се

увеличава и намалява. Правата АС е основа на триъгълника, но се намира горе. Значи, върхът на триъгълника е долу. — Как е възможно това? — То е все едно, да питате, как е възможно върхът на платното да върви перпендикулярно на основата. Така е. Правата АС е основата на платното. Де са кросната? Ще кажете, че не се виждат. Това е заблуждение,

Фиг. 1.

както се заблуждавате, като мислите, че центърът на кръга е невидима точка. Всъщност, центърът е видим, но във вечността. Вие го виждате перспективно, като малка, невидима точка. Другите елементи изглеждат по-големи.

Всъщност, цялата дейност на кръга произлиза от центъра, от тази малка точка. Обаче, силата на тоя център не се дължи на пространството, което той заема. Малката точка е по-силна от целия кръг.

Какво ще кажете за едно колело, което заема голямо пространство? Силно ли е то? Колкото голяма окръжност да опише около себе си, това не показва, че кръгът, на който сме стъпили, е много силен. Силата е в центъра, който описва окръжността, а не в самия кръг. Често и вие, без да разсъждавате, казвате: Ние сме големи хора. — Вашата големина нищо не значи. Ти може да имаш голяма глава, голямо тело, големи ръце и крака, но това са само възможности. Ти може да бъдеш силен и голям дотолкова, доколкото си господар на телото си, доколкото можеш да работиш с мозъка си, с ръцете и краката си. Ако един ден твоята ръка се откаже да ти служи, коя е причината за това? — Причината е, че ти не си господар на ръката си. Ти работиш повече, отколкото трябва, осакатяваш ръката си, правиш престъпление спрямо живите сили на природата. Някога не работиш нищо, и пак ръката ти се отказва да работи. Тя иска да каже, че не трябва да бездействуваш. — Коя е мярката, с която се определя, колко трябва да работи човек? — Това се познава по приятността, с която работиш. Работи, докато ти е приятно. Като работиш така, ти си в съгласие със законите на природата. Почувствуваш ли най-малкото неразположение в работата

си, спри, не продължавай повече. Същият закон се отнася и до яденето. Като ядеш и дойдеш до най-сладката хапка, престани да ядеш. Като мине този момент, ти губиш разположението си, усещаш известна тежест в стомаха си. — Защо? — Преял си, т. е. работил си повече, отколкото трябва. Ако искаш да бъдеш здрав, не свършвай работата си докрай. Казваш: Трябва да свърша работата си докрай. — Не, в физическите работи трябва да остане поне малка част незавършена. Ако завършиш работите си, ти влизаш в дисхармония с общия план на природата. Първо, тя трябва да завърши работата си, после — ти своята работа. Ако завършиш работата си преди нея, ти не си в хармония, не вървиш в правия път.

Какво значи да свършиш една работа, преди определеното за нея време? Ако десет души се стремят към един общ център, и един от тях стигне по-рано, това показва ли, че той е свършил вече работата си докрай. Всички трябва да пристигнат на мястото в точно определен час, например, в 5¹/₂ часа. Ако някой пристигне 10 минути по-рано, или по-късно, той не е изпълнил задачата си, както трябва. Един може да пристигне 10 секунди по-рано, друг — 15 секунди, това не е важно. Важно е, че ти си вече в дисхармония с природата. Вследствие на това, ти чувствуваш вътрешно разногласие и в себе си. На какво се дължи това? — На бързината, с която си се хранил. Бързо си гълтал хапките. Знаеш ли, колко пъти трябва да обър-

неш една халка в устата си? Всяка храна, която не е прекарана през устата определно число пъти, не може да принесе никаква полза. Не мислете, че както и да се храните, ще имате полза от храната.

И тъй, при храненето се забелязват главно три процеса, които се извършват едновременно. Храната трябва да се дъвче дълго време, за да се използва енергията, която се съдържа в нея. Индусите я наричат прана или животворна сила, живо електричество или жив магнетизъм. Като дъвчат храната, животворната енергия минава през езика и се складира в нервната система. Колкото по-малко дъвчат храната, толкова по-малко енергия внасят в нервната система. От устата храната минава в стомаха, дето се извършва друг процес. Колкото повече енергия иде от мозъка, толкова по-лесно се смила храната; ако мозъчната енергия е по-малко, храносмилането става по-бавно. Значи, бързината на храносмилането се определя от мозъчната енергия. Учените препоръчват да се дъвче храната дълго време, за да може да се възприеме повече мозъчна енергия. Така ще може да се използва и онази енергия, необходима за мускулите и костите. Ако умът ви не е съсредоточен към яденето, то е безполезно. В храненето човек трябва да бъде като търговец, който работи със златни пари. Като види златните монети, той изпитва приятност. Щом се прибере вкъщи, той преброява парите си и ги туря в касата. Ако търговецът работи съзнателно

и с любов, той никога не боледува. Кой търговец боледува? — Който дава на кредит. Той дава стока на един, на друг и пише в тевтера си. Като се изредят няколко клиенти, търговецът преглежда сметките си и вижда, че няма пари в касата. Така, той се разболява от безпокойство. Значи, ял си на вересия, дъвкал си на вересия. И в края на краищата — заболяваш. Ти мислиш, разсъждаваш, но умът ти не присъствува там.

Следователно, когато умът не присъствува в храненето, това показва, че си дал стоката си на вересия. Ти се надяваш, че ще ти платят, но оставаш излъган и казваш: Втори път на вересия на давам! В природата няма отдел „за вересия“. Там всичко е в брой. — Скоро ще получа пари, почакай малко! — Щом нямаш пари, ще дадеш, колкото имаш. В гостилницата нищо не дават на вересия. Влезеш ли вътре, ще бръкнеш в джоба си, ще извадиш кесията си, за да разбереш, колко можеш да ядеш. Колкото имаш в кесията, с толкова можеш да разполагаш. Значи, ти ядеш правилно дотолкова, доколкото твоят ум присъствува в първата хапка. Взимаш първата хапка, но виждаш, че яденето е поставено в голяма чиния. В случая, първата хапка е центърът, а другите хапки са точки на окръжността. Всяко ядене е реално дотолкова, доколкото влиза в устата. Докато не влезе в устата, яденето не е реално: или ще го ядеш, или няма да го ядеш.

Двама другари, англичани, влезли заедно в една гостилница да се нахранят. Поръчали си ядене и започнали да ядат. Единият от тях едва хапнал, прелошало му нещо и умрял. Другият, с характерното хладнокръвие на англичанина, спокойно се нахранил. След това извикал келнера да му плати. Последният направил сметка за двамата. Обаче, англичанинът казал: Ще платя само моето ядене и половината от яденето на другаря ми. Както виждаш, половината ядене остана.

Казвам: И вие не знаете, доде ще изядете яденето си, може да остане на половината, може още на първата лъжица да спрете. Важно е, колко сте изяли. Не гледай на чинията, но на изядените хапки. Радвай се на тях. Хапката, която си изял, струва хиляди пъти повече от пълните чинии ядене. Тя принася повече полза от яденето, което си приел в себе си. Този закон има приложение и в живота. Онова, което виждаш въвн от себе си, това са пълните чинии с ядене. Онова, което чувствуваш, това са хапките, които си изял. Човек се нуждае от права философия, да знае, какво му е нужно в даден момент. Той се нуждае от здраве. То определя неговата права мисъл, неговото бъдеще развитие. Казваш: Ще стана в бъдеще голям човек. — Остави тези глупости настрана. Мисли за сегашния момент. Ако в сегашния момент не можеш да сдъвчеш хапката си, както трябва, и ако в сегашния момент не можеш да станеш човек, никакво бъдеще не те очаква. Твое-

то бъдеще зависи от настоящето. Каквото е настоящето, такова е и бъдещето.

Като ученици, вие трябва да гледате на физическия свят като на предметно учение. Като изучавате този свят, ще разберете и другите светове. Тогава ще намерите смисъла на живота. Чрез физическия свят и отношенията си в него, ти изучаваш живата геометрия. Например, изучаваш отношенията си към къщата, към нивата; ти напругаш ума си, правиш изчисления и измярвания — развиваш се. Като изучаваш отношенията си на взимане и даване, ти пак развиваш ума си, изучаваш геометрията на живота. Без тази геометрия, ти не можеш да пишеш правилно: едни букви ще бъдат големи, други — малки.

Големите букви са несдъжкана храна. По почерка познавате характера на човека. Който пише дребни, ситни букви, минава за скъперник; който пише едри букви, е щедър. Има щедри хора на своето богатство, има щедри на чуждото. Някой пише едри букви, без да е щедър. Той не вижда добре, затова буквите му са едри. На стария ще пишеш писмо с едри букви, на младия — със ситни. Има една норма в природата, която определя точно, колко големи трябва да бъдат буквите, с които си служиш. — Кое писмо е хубаво, добре написано? — От което ти сам си доволен. — Кога ще бъдеш доволен? — Когато писмото ти е написано добре, по форма, по съдържание и по смисъл. При това, всяко писмо трябва да донесе ня-

каква полза на човека. Ако не донесе някаква полза, трябва да се тури настрана, като непотребно. Писмото, което принася полза, ще го съдъвчеш и приемеш в себе си като храната, която получаваши от природата. — С каква храна се отглеждат малките деца? — С мляко. Значи, всяко писмо, което пишеш на човека, трябва да съдържа мляко. Първо ще се храниш с мляко, а после — с твърда храна.

Помни правилото: Като пишеш писмо, вложи в него своето мляко. Като получиш писмо, търси млякото в него. Ако твоето писмо не съдържа мляко, и ако писмото, което си получил, не съдържа мляко, и двете не са хубави, не са написани според изискванията на природата. — Защо хората си пишат писма? — Защото са малки деца, които се нуждаят от мляко. Като получиш писмо, първо ще го съдъвчеш, а после ще го обработиш. Вашите писма съдържат ли мляко? Някой пише писмо и бърза да го напише криво-ляво, да мине по реда си. Че нацапал писмото, че го задраскал, той не обръща внимание. Така не се пише. Ще пишеш красиво, да предадеш на писмото хубава форма, хубаво съдържане и смисъл. Ще кажеш, че не всеки човек заслужава такова писмо. Така не се разсъждава. Ти ще пишеш хубави писма, за да повдигнеш себе си, да създадеш характер. Ще пишеш за себе си. Майката яде първо за себе си. От излишъка, който се събира в гърдите ѝ, тя дава на детето. Тя туря детето на гър-

дите си и казва: Много добре се нахраних, ще има и за детето.

И досега още хората продължават да пият мляко. И досега още ги кърмят. Вие ще отрецете това, но аз подържам, че и сегашният човек се нуждае от мляко. Всички пият овче, краве или биволско мляко. От каквото животно пиеш мляко, такава е твоята майка. Значи, сегашното човечество още се намира в фазата на детинството, още се храни с мляко. В бъдеще, когато дойде до твърдата храна, то ще влезе в фазата на възрастния човек, сам ще дъвче храната си. Сегашните хора започват вече да ядат твърда храна, но не се научили още да дъвчат. Първа майката трябва да предаде на детето си урок, как да дъвче храната си. Понеже не дъвчат и не знаят още това изкуство, хората боледуват. И малкото дете, преди да глътне млякото, трябва да го прекара няколко пъти през устата си, да всмукне чрез езика си праната и тогава да го глътне. Разумните деца постъпват по тоя начин; те се хранят бавно и спокойно. Неразумните бързат, направо гълтат млякото и след това повръщат. Много естествено, стомахът им не може да се справи изведнъж с много мляко и част от него се съсирва и връща назад.

Сложен и сериозен е физическият живот. Казвате, че живеете добре. — Колко страдалия и нещастия ще се преживеят, докато започнете да живеете добре! От човека зависи здравето, щастието и бъдещето му развитие.

Щастието зависи от три неща: от правилното дишане, от правилното ядене и от правилното ходене. Ще вървиш прав, без никакво пригърбване и клатене на една и на друга страна, като пиян, и ще мислиш. Който не мисли, като ходи, не може да върви правилно. Отиваш да свършиш една работа — трябва да знаеш, отде да минеш. Не може да вървиш безразборно, по която улица искаш. Определено е, по коя улица ще минеш. Ако не минеш през тази улица, няма да свършиш работата си, както трябва. Ти си човек, който не знае да ходи. В човека има едно вътрешно чувство, което му подсказва, отде трябва да мине. Ако се вслушва в това чувство, работите му се нареждат добре. То му подсказва, надясно или наляво да върви. Ако започнеш да разсъждаваш и да се колебаеш, ще изгубиш правата посока, ще изгубиш много време. Цял ден ще се луташ, докато най-после поемеш пътя, който ти се определя. Всичко зависи от правилното дишане.

Като се говори за окръжността и за кръга, дохождаме и до радиусите. Според съвременната геометрия, те не са успоредни. Обаче, според геометрията на природата, радиусите са успоредни. Дали вярвате в това, не е важно. Дали отговаря на действителността, и това не е важно. Сянката на дървото отговаря ли на самото дърво? Дървото е в третото измерение, а сянката — в четвъртото. Така е и с всеки предмет, който виждате на физическото поле. Например, виждате една машина, която движи

цяла воденица. Колелото и оста се движат, но самата машина и нейната плоскост са в покой. Значи, движението на колелото и на оста показва, че те са в третото измерение, а плоскостта — в четвъртото. За да се подвижи тя на физическото поле, трябва да бъде в покой, да е поставена на друга основа. В природата, обаче, всичко е в движение. В самото движение се крие известна разумност. Там всяко същество се движи в свой определен път, без никакво сблъскване. В това движение има голямо разнообразие. Изобщо, движението в природата започва от най-слабите импулси и постепенно отива към силните. Например, една точка, в продължение на хиляди години, може да измине едва една хилядна част от милиметъра — толкова слабо е нейното движение. То е почти незабелязано, затова, от ваше гледище, може да се каже, че тази точка е в покой. И обратно: едно голямо тело се движи с такава бързина, че след един милион години не можеш да го намериш никъде — то е изминало голямо разстояние. Това тело се среща едновременно на много места.

Казвам: В природата съществуват бавни и бързи движения. Можеш да започнеш от най-бавното движение и свършиш до най-бързото — каквото пожелаеш. Едни тела се движат много бавно, други — много бързо, поради което движенията им се съвпадат, двете тела се достигат. Например, ако приемем, че нашата слънчева система обикаля вселената за 36 хиляди светлинни години, това бързо движение

ще се съвпадне с движението на една обикновена човешка идея, пусната в пространството. Тази идея, малка или голяма, се движи с микроскопическа бързина. — На какво се равнява една светлинна година? — На пътя, който светлината извървява за една година. Знае се, че за една секунда светлината изминава 300,000 километра. Значи, бавните и бързите движения в природата се съединяват. Най-бавното движение в природата е опорна точка, а най-бързото — периферия на тази точка. Двете движения вървят в противоположна посока. Докато бързото движение е изминало цял кръг, бавното движение е изминало едва една хилядна част от милиметъра. Обаче, двете движения се съвпадат в едно и казват: Свършихме една грамадна работа. Докато телото с бавното движение извървяло една хилядна част от милиметъра за 36 хиляди светлинни години, телото с бързото движение извървяло грамадно разстояние. И двете тела, обаче, разказват своята опитност.

Какво представят бавното и бързото движение? — Бавното движение представя вътрешния, субективния свят, а бързото движение — външния, обективния свят. Вие може да сте на особено мнение, нямам нищо против това. Може да заместите външния с вътрешния свят, важно е да спазвате отношенията. За мене е все едно, дали А е председател, а Б — слуга, или Б председател, а А — слуга. Питам: Ако А работи добре, и Б работи добре, какъв ще

бъде резултатът? Или, ако А не работи добре, и Б не работи добре, какъв е резултатът? Важно е, работата да е свършена добре. А кой е председател и кой — слуга, не е важно. Ето, жеравите, когато пътуват, имат председатели; най-силните от тях образуват триъгълник. Те вървят напред като генерали. Те отварят пътя. Като се уморят председателите, вместо тях излизат други. Изобщо, силните вървят напред, а слабите — на опашката, защото крилата им са слаби. Като изминат 100 — 200 клм., председателят казва: Да спрем малко, да си починат децата. Слезат на земята, починат си малко и пак тръгват на път. Един ден и младите ще станат председатели. Следната година крилата им ще бъдат по-яки.

Сега искам да оставя в ума ви мисълта, да се съобразявате с бавното и бързо движение в природата. Някога човек трябва да се движи с бързината на светлината, а някога — толкова бавно, че бързината на охлюва да му се вижда голяма като на светкавицата. За 36 хиляди години охлювът ще измине много път. Значи, и неговото движение не е от най-бавните. — Кое движение е за предпочитане: бавното, или бързото? — Оня, който се движи бавно, знае повече неща от оня, който се движи бързо. Който се движи бързо, вижда много неща, минава и заминава през тях, без да ги задържа в съзнанието си. Който се движи бавно, много знае; който се движи бързо, малко знае. Много естествено, с голямата си бързина, той описал гра-

маден кръг около себе си, но малко знания е придобил. Казваш: Велика идея имам. Велика идея имаш, но не си я приложил. По-добре да имаш малко идеи и знания, но добре изучени и приложени, отколкото много идеи, но неприложени. Оня, който се движи бавно, казва на тоя с голямата бързина: И аз искам да посетя местата, които ти си обходил. — И това може, но време е нужно. Знаеш ли, колко хиляди и милиони години трябва да вървиш, за да обиколиш кръга, през който той е минал? Който се движи бързо, е предприемчив. Той има малко знания, но голям периметър на движения. Който се движи бавно, изучава добре нещата и осмисля своя живот.

И тъй, съществуват две категории хора: категорията на недоволните и категорията на доволените. Първите се движат с голяма бързина. Те казват: Времето лети! Трябва да бързаме. Казвам: Дайте им свобода, нека се движат, с каквато бързина искат. Вторите казват: Вечността е пред нас. Да работим, да изучим нещата добре. — Дайте свобода и на тях. Важно е, като се срещнат един ден, да образуват правилен кръг. Между мислите, които се движат бавно, и тия, които се движат бързо, трябва да се създаде тясна връзка. Създаде ли се тази връзка, само тогава човек е доволен от това, което е свършил. — Как ще бъда доволен? — Като съдъвчеш първата хапка добре. Ако не можеш да я съдъвчеш добре, не можеш да бъдеш доволен.

Ето как разрешавам аз въпроса за доволството и недоволството. Недоволен съм. Питам се, защо съм недоволен. Отговарям: Не съм сдъвкал храната си, както трябва — бързал съм. Не съм дишал, както трябва — бързал съм. Правилно дишане подразбира, да извадя от въздуха всичката енергия, която се съдържа в него. Мога ли да дишам така, аз съм свършил някаква работа. Това ме прави благодарен и радостен. Като дишам по този начин, аз съм доволен от себе си и от окръжаващите. Искаш да станеш поет. Ако не дишаш правилно, не можеш да напишеш нещо поетично. Галиматия може да напишеш, но не и поезия. Истинската поезия зависи от правилното дишане. Както дишаш, така ще пишеш; както ядеш, така ще пишеш. Дайте ми съчиненията на няколко поети, които не познавам, за да ви кажа, дали дишат правилно, дали се хранят правилно, или ходят правилно. Същото може да се каже и за философите. Кант, един от великите философи, се отличавал с голямо постоянство в работата си. Той излизал всяка сутрин на разходка по едно и също време. Хората поправяли часовниците си по него. Едно изключение направил той в живота си — когато умрял. Като не го видели тоя ден на разходка, хората си казвали: Слу-чило се е нещо с Кант.

Помни: Колкото са важни дишането и храненето, като процеси, толкова е важно и ходенето. Ангелите от небето гледат, как ходите и си правят своите заключения. Ще ходиш

прав, не като войник, но като поет и философ, чиято мисъл е съсредоточена към това, което вършат. — Как ходи поетът? — В природата не съществува поетическо, философско, музикално, Божествено ходене. Съществува само правилно ходене. Някой върви неравномерно — засили се, поспре, пак се засили. В ходенето трябва да има ритъм. Така ще ходиш, че да развиваш търпение. Ще започнеш бавно и постепенно ще ускоряваш хода си. Някой се движи бързо, а окръжаващите се смеят. Смешното не е в бързината, но в отсъствието на ритъм. Когато ходиш и мислиш, казват, че се движиш като философ. Мисълта на философа е най-бавното движение.

Студент си, вървиш и мислиш; ту забързаш, ту забавяш стъпките си — решаващ нещо. Имаш да плащаш на гостилничаря, имаш да купуваш книги, а същевременно искаш да отидеш на театър или на концерт. Обаче, нямаш достатъчно пари. Какво ще правиш? Най-после решаващ да платиш на гостилничаря. Казано и свършено. Каквото решиш, изпълни го точно на време, не отлагай решението си. Ако нямаш пари да платиш, пак иди на време да се извиниш. И когато имаш възможност, ще платиш. Само така ще се ползвате с доброто мнение на невидимия свят. Ще кажат за вас: Този човек е изправен в отношенията си. Той държи на думата си, може да се разчита на него. Кажете ли, че това или онова не е важно, не очак-

вайте успех в живота си. Успехът зависи от малките неща.

Кои мисли останаха в ума ви от днешната лекция? — Мисълта за перпендикуляра в живота. Казвам: Бъдете изправни в отношенията си. Освободете се от всички гърбици. Никаква гърбица! Налегне ви една тъжна мисъл — не се навеждайте. Не се срамувайте от нея, не заемайте раболепно положение. Дойде ли в ума ви една тъжна мисъл, усмихнете се. Това е характер! Срещнете мечка, не се плашете. Усмихнете се насреща ѝ и продължете пътя си. Ако запазите присъствие на духа си, лесно ще се справите и с най-голямото изпитание. Духът е сила. Щом се уплашите, губите силата си. Скръбта и нещастieto не са нищо друго, освен изпити. Чрез тях ви изпитват, колко сте готови на жертва.

Един богат човек разправял своята опитност. Той живял дълго време в Франция, дето забогатял. Понеже не бил женен, решил да прекара останалата част от живота си в България, между двамата си братовчеди. Той намислил да ги изпита, да види, кой от двамата ще го приеме с по-голяма любов. Той отишъл при единия от тях и му казал: Братко, връщам се от чужбина гол и бос. Каквото имам, всичко изгубих. Ще ме приемеш ли да прекарам старините си в твоя дом? — Може, заповядай! Като минало една седмица, братовчедът казал на госта: Ще ме извиниш, жена ми е недоволна, задето те приех. Имаме деца, големи задължения, не

можем да гледаме и тебе. Той отишъл при другия братовчед и там се представил за беден, изпаднал. Братовчедът му казал: Бъди спокоен, дето сме трима-четирма, там ще бъдеш и ти. Остани между нас, колкото искаш. Гостът останал при братовчедата и семейството му доста време. Като видял, че може да остане при тях до края на живота си, един ден той открил истинското си положение. — Братко, казал той, — аз съм богат човек, разполагам с милиони. Каквото имам, оставям го на твое разположение. Първият братовчед, като чул за това, поискал да изправи грешката си, но било вече късно.

И тъй, страданието не е нищо друго, освен вашият богат братовчед, дошъл от чужбина да ви изпита, дали може да остави парите си на вас. И днес, Бог ви изпитва всеки момент, да види, какво можете да направите за Него, безкористно и от любов. Като дойде страданието, т. е. първият братовчед при вас, какжете: Заповядай, остани при мене, колкото време искаш. Ще се нареди и твоята работа. След време, страданието открива истинското си положение и казва: Аз не съм беден човек, разполагам с милиони. Цялото си богатство завещавам на тебе.

Разбрахте ли сега? Ако сте разбрали, вие се движите бавно, с една хилядна част от милиметъра в 36 хиляди години. Това е много нещо.

Задача. За следния път, всеки от вас да преведе тази лекция в геометрическа форма.

Това значи, да скицирате геометрически основните мисли на лекцията.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

..

13. Лекция от Учителя, държана на 8 януари, 1932 г. София. — Изгрев.

Свободата

Размишление.

Темни за следните две седмици: „Произход на гръцката митология.“ „Предназначение на митологията.“

Четоха се темите: „Най-хубавите стихове от Библията.“

Какво се разбира под „свобода“? Колко вида свобода познаваме? — Лична, обществена, народна, общочовешка и свобода на цялото Битие. Как се изявява личната, индивидуалната свобода на човека? Тъй както е устроен човек, докъде се простира неговата физическа свобода? Ако съберете десет души, физически силни, кой от тях е най-свободен? — Най-силният. И десетте са силни, но силата им върви по градация. Ако наредите десетте души по сила, ще образувате или възходяща, или низходяща стълбица. Всеки един се отличава от другия с единица сила, по възходяща или низходяща степен. Ако вървите по възходяща линия, десетият е най-силен, с девет единици повече от първия. Ако се бори с първите, той ще надвие всички. Обаче, него никой не може да победи. Той остава да се бори сам със себе си. Какво ще кажете за оня, който се бори със себе си и се побе-

ждава? Герой ли е той? Какво печели от това? Някой вземе нож и се прободне. Какво печели? Не само, че нищо не печели, но загубил е силата си. Той губи част от кръвта си и отслабва. Срещат се двама герои. Единият казва на другия: Знаеш ли, че мога да ти счупя главата? Мога да те застрелям, на каквото разстояние да си от мене. Другият казва: Знаеш ли, че мога с едно духане да те сваля на земята, или с мисълта си да парализирам твоите действия? Кой от двамата е по-силен?

Питам: От десетте души, кой е най-свободен? — Най-силният. Той е и най-енергичен, минава за голям юнак. Той може да се справи с всеки одного поотделно, обаче, деветте, събрани заедно, ще го съборят. Той е юнак, може да събори девет деца, но не и девет юнака. Истински юнак е оня, на когото силата е равна на силата на деветте. Не е въпрос да се гордееш със своята сила. Колкото и да се хвалиш със силата си, все ще се намери някой по-силен от тебе. Герои, юнаци има навсякъде: в физическия, в астралния, в умствения и в Божествения свят. Когато някой герой от Божествения свят иска да прояви силата си, той слиза на земята, за да спаси хората от греховете им. Земните герои режат главите на хората, взаимно се избиват. Както между хората, така става и между растенията, и между животните. Така се проявява всеки физически герой. Ако неприятелът ти е на физическия свят, или той ще те унищожи, или ти него. Ако ти не го унищо-

жиш, той ще те унищожи. Как ще постъпиш, ако неприятелят ти е на физическото поле? Ако решаващ един въпрос на физическия свят, имаш право да набиеш неприятеля си — нямам нищо против това. Няма човек на земята, който да не е бит. Ако не като голям, поне като дете, все го е бил някой. И като порасне детето, пак ще се намери някой силен човек да го набие.

Синът на един турчин се хвалел на баща си, че биел гяурите. Всеки ден се връщал у дома си и казвал: Татко, и днес набих добре един гяурин. Бащата бил умен, добър човек, затова казвал на сина си: Синко, не се хвали със своето геройство. Ще се намери някой посилен от тебе, който ще ти плати за всичките гяури. — Никой не може да ме бие, те са страховливи като плъхове. Един ден синът се нахвърлил на един овчар гяурин, да го бие. Последният бил смел и самостоятелен. Затичал се към турчина, хвърлил тоягата си върху него и му пукнал главата.

Сега и вие искате да бъдете силни, нищо да не ви изненадва. Как може да запазите силата си? Аз не говоря само за физическата сила, макар че и боговете, най-силните и разумни същества, се биеха физически, на общо основание. Те слязоха на земята и влязоха в стълковение помежду си. Силните оцеляха и останаха на земята, а слабите се върнаха там, отдето бяха дошли. Днес и хората се бият, както боговете, но, както боговете заминаха, така и те ще заминат. Всеки, който иска да прояви геройство,

пращат го на земята. Ако човек е направен от твърда материя, ще го бият с тояга. С какво ще го бият, ако е направен от течна, въздухообразна или огнена материя? Вие биете огъня с дилафа, но с какво ще биете оня, който може да запали цялата земя? С огъня лесно се справяш — духнеш го няколко пъти, мушнеш го с дилафа и казваш: Ако не слушаш, ще те изпъдя, друг ще дойде на твоето място. Огънят погледне към дилафа и въздуха и казва: Познавам ви, зная, колко сте герои. Повечето хора са такива герои. Някой се натъкне на едно малко зло и цял ден се бори с него, иска да го победи. Например, някой пияница се въздържал два-три дена, нищо не пил. Отива на гости, и там му предлагат една чаша вино. Като погледне чашата, той започва да трепери, не може да издържи. Значи, чашата с вино го победи. Едно малко зло, малко изкушение излезе по-голям юнак от него. Изкушението на пияницата е вътре в него. Как ще се справи той с този юнак? С дилаф не може, с духане, също не може. Кой от вас се е борил с чашата, да знае, какво представя тя. Силна е чашата. Ако речеш да се бориш с нея, тя те захлупва, като капак, и ти оставаш отдолу. Ти се намиращ в положението на мишка, затворена в капан.

Някога съществувал един голям, силен плъх. Той се борил с всички плъхове и всякога излизал победител. Обикалял всички къщи, свободно се движел и задоволявал глада си. Случило се, че дето ходил, никъде не намерил

ядене. Опитвал се да направи дупки, да се вмъкне, както по-рано, но не могъл — навсякъде било затворено. По едно време той видял един капан. Приблизил се, помирисал, нещо го събланило, влязъл в капана. На кукичката висяло парче пастърма. Той захапал пастърмата и започнал да тегли. Каква изненада! Капанът се затворил, и той останал вътре. Ужасен, плъхът започнал да гризе капана — разчитал на здравите си зъби, но се оказало, че всичко било от желязо. Така прекарал той два - три деня, и най-после си казал: Дотук беше моето геройство. Оня, който направил капана, бил по-умен и по-голям юнак от мене. — Как ще излезе плъхът вън от капана? — Като научи свойството на огъня. Той знаеше свойството на тоягата, на духането, но до огъня още не беше стигнал. Всяко живо същество на земята воюва дотогава, докато се справи с неблагоприятните условия. Какви усилия направиха растенията, докато пробият твърдата материя и започнат да извличат от нея хранителни материали! Тяхната война беше химическа. Така воюват и хората. Растенията подчиниха елементите и започнаха да извличат от земята материал, необходим за съграждане на техния организъм.

Казвате: Ти подържаш ли войната? — Аз не съм от миролюбивите, но казвам: Бий, без да те бият. Ако биеш и с това даваш повод да те бият, по-добре не се бий. Първо измери силата си, и тогава се бий. Това е свобода. Следователно, когато се говори за геройство, за

юначество, имам пред вид вътрешната свобода на човека. Външната свобода заробва човека и прави чашата още по-горчива.

Сега, като изучавате числата, може да предсказвате съдбата на всеки герой. Едни числа са рационални, а други — ирационални. Съберат се двама герои на едно място да опитат силата си. Единият казва: Виждаш ли тази тояга? — Виждам я. — Ей сега ще заиграе по гърба ти. — Не можеш. В миналото, тази тояга е била мой учител, тя ме познава добре, не може да я сложиш на гърба ми. — Мога. — Опитай се! Вдига тоягата, не може да я вдигне. — Защо? — Този, когото тя учила, внесъл в нея силата си, и днес не може да го бие. Ти не можеш да биеш оня, който е внесъл силата си в твоята тояга. Какво значи да внесеш силата си в една тояга? Вие искате да станете герои и да успявате в живота си. За тази цел, някои стават учители, други стават занаятчии, трети — майки и бащи, искат да имат деца, да ги възпитават. Станеш учител, но скоро те уволняват. — Защо? — Не се подчиняваш на законите, искаш да покажеш, че си герой. Ставаш майка, но не се подчиняваш на своя възлюбен; той те пъди от дома си. Мъчиш се да възпиташ децата си добре, но те не слушат — мъжът ти пак те пъди навън. Искаш да станеш майка, а не можеш да се справиш с децата си. Каква майка си, ако децата ти те бият? Майка е оная, която внушава уважение и респект на децата си. Като чуят, че иде, те стават на крака и каз-

ни: Майка иде! Не мислете, че майката е мекушава, безхарактерна жена. Тя е голяма героиня. Вие още не сте научили изкуството да бъдат майка. Докато израснат нейните гарджета, ти ходи, като лисицата, от един курник на друг, ли взима по една кокошка. Като влезе в курник, лисицата казва: Не признавам никакви писани закони! Кокошката трябва да дойде при мене. Като приспи малките, тя влиза в курника и си взима толкова кокошки, колкото ѝ трябва. Ще кажете, че лисиците са укротени вече. Физическите лисици са укротени донякъде, но духовните не са още. Мислите ли, че сте се справили с лисицата и мечката в себе си? Няма човек на земята, който да не е приспиван от някоя мечка или лисица.

Един българин минавал през една гора и си мислел: Ако ме срещне мечка, лесно ще се справя, нося два револвера в джобовесте си. Случило се, че, наистина, срещнал мечка в гората, но от страх, забравил да употреби револверите. Мечката го наплюла и си заминала. Близките го питали, какво му казала мечката.

Каза ми, друг път да не нося револвери, щом не ги използвам, когато трябва. — Така е, когато се уплаши, човек забравя всичко и мисли по друг начин. Ако искаш мечката да мине и чимине край тебе, без да те засегне, не стреляй върху нея. Ако стреляш, скъпо ще платиш. Тя се хвърля върху човека, изтръгва револвера от ръката му и откъсва цялата ръка. Колко ловджии на мечки са осганали с една ръка! Ако

ват: Майка иде! Не мислете, че майката е мекушава, безхарактерна жена. Тя е голяма героиня. Вие още не сте научили изкуството да бъдете майка. Докато израснат нейните гарджета, тя ходи, като лисицата, от един курник на друг, да взима по една кокошка. Като влезе в курника, лисицата казва: Не признавам никакви писани закони! Кокошката трябва да дойде при мене. Като приспи малките, тя влиза в курника и си взима толкова кокошки, колкото ѝ трябва. Ще кажете, че лисиците са укротени вече. Физическите лисици са укротени донякъде, но духовните не са още. Мислите ли, че сте се справили с лисицата и мечката в себе си? Няма човек на земята, който да не е приспиван от някоя мечка или лисица.

Един българин минавал през една гора и си мислел: Ако ме срещне мечка, лесно ще се справя, нося два револвера в джобовите си. Случило се, че, наистина, срещнал мечка в гората, но от страх, забравил да употреби револверите. Мечката го наплюла и си заминала. Близките го питали, какво му казала мечката. — Каза ми, друг път да не нося револвери, щом не ги използвам, когато трябва. — Така е, когато се уплаши, човек забравя всичко и мисли по друг начин. Ако искаш мечката да мине и замине край тебе, без да те засегне, не стреляй върху нея. Ако стреляш, скъпо ще платиш. Тя се хвърля върху човека, изтръгва револвера от ръката му и откъсва цялата ръка. Колко ловджии на мечки са останали с една ръка! Ако

успее да убие мечката, спасен е, но ако само я рани, ще опита силата ѝ. Има много примери в живота за борба на човека с мечката.

Казвам: Освен външната борба на човека с мечката, съществува и вътрешна борба. Често човек се бори със своите мисли, чувства и постъпки и, ако те го победят, той пада на земята. Какъв герой е оня, който не може да издържи в борбата със своите мисли, чувства и постъпки? Външната борба отчасти е завършена. Сега човек се бори вътрешно и, ако не успее в тази борба, не може да се нарече юнак. Геройството трябва да се пренесе вътре в човека. Като става въпрос за постъпки, трябва да знаете, как да постъпвате. Може ли да постъпвате като Иоан Кронщадтски?

Един ден епископът в Петербург извикал Иоан Кронщадтски при себе си и му казал: Чух, че си проповядвал учение, несъгласно с Православната църква. От днес ти забранявам да проповядваш това учение. — Ще изпълня волята ти, отговорил Кронщадтски. Ще постъпя, както желаш. Поклонил се и излязъл вън. Какво се случило с епископа? Веднага след това заболял и, каквото и да правил, болестта не го напускала. Той заповядал пак да извикат Иоан Кронщадтски при него и му казал: Направих една грешка към тебе. Забраних ти да проповядваш, но заболях. Помоли се за мене, да оздравея. Кронщадтски се помолил, и епископът оздравял. Герой е бил Иоан Кронщадтски!

Сега и на вас желая, да бъдете герои като Кронщадтски. Герои, но дето трябва. Да бъдеш герой пред слабия, това не е геройство. Да бъдеш герой с детето, да го биеш, това не е геройство. Да бъдеш герой пред по-силния от тебе, това значи геройство. Да го простреш на земята, и после да те вика, да се молиш за него. Много епископи и владци имате и вие в себс си. Аз познавам вашите епископи и владци. — В какъв смисъл се разбира това? — И в буквален, и в преносен смисъл. Иоан Кронщадтски беше под ведомството на епископа, но не остана при него да служи. Той имаше власт, дадена му отгоре, и свободно проповядваше. Казвате, че всяка власт е дадена от Бога. — Това се отнася за децата, за ония, които не разбират закона. Под „всяка власт е дадена от Бога“, излиза, че Бог е вън от човека и му дава нещо. Само свободния има власт, дадена от Бога, и той знае, как да я употребява. С други думи казано: „Всяка свобода е дадена от Бога“. От кого е дадено робството? Някой те набие, пукне главата ти и казва: Така е писано. — От кого е писано така? Наистина, много неща са писани по гърбовете на хората, но важно е, кой ги е писал. Когато майката бие детето си, и тя пише нещо. Някога пише по главата, някога по ръцете, някога по гърба. Майката пише на общо основание, но кой от вас е запазил и превел онова, косто майката е писала? Казваш: Моят майка не е знаела, как да пише. Нейните стихотворения не могат да се превеждат. Оста-

вете тия въпроси настрана! Кажете, какво сте написали вие досега? Ако от всичко, което сте писали, 99 на сто е погрешно, а само едно на сто правилно, какво знание е това? Ако от всичко писано, 99 на сто е верно, а само едно на сто погрешно, разбирам. Това знание е на място.

Като ученици на окултна школа, вие трябва да изучавате окултните науки, да ги прилагате в живота си. Не може ли да ги прилагате, ще приличате на оня млад момък, на когото баба му казала: Синко, ела, баба да ти бае, като срещнеш мечка, да не те напада. Той казал: Бабо, по-добре ми бай, никак да не ме среща мечка. Това е по-добре за мене. Как мислите, кой от двамата е по-умен: бабата или внукът? Според мене, бабата е по-умна. Вие ще кажете, че оня, който писал тоя анекдот, дал криво тълкуване. Той искал да каже, че внукът не вярвал в баенето на баба си. Тя била умна жена, искала да каже на внука си, че трябва да учи, да знае езика на мечката, да се разговаря с нея. Който не знае езика на мечката, тя всякога ще го тълче и плюе. Човек е господар на това, което разбира. Ако не разбира нещо, той му става роб. Значи, ще владееш, което разбираш; ще те владее, което не разбираш. Кое е по-силно: воденичното колело, или водата, която го върти? Привидно, колелото е по-силно, защото е твърдо, яко. Всъщност, водата е по-силна.

Казвам: Учете се да превеждате образите, да се ползвате от тях. Очакват ви борби, ще

ви пуснат в света да се борите. Не мислете, че са дошли вече мирните години. Не са дошли още. Вие очаквате да ви посрещнат с венци. — Ще ви посрещнат с венци, но както посрещат агнетата за Георгиев ден. Посрещат ги, заколят ги и им запалят една свещ. Истинският венец не е сух. Той не гори, както горят венците по главите на агнетата. И на Христа туриха венец, но Го заковаха на кръст. Това е страшното в живота. Казвате: Значи, страдания ни очакват! Не само вие ще страдате, но и малките деца ще страдат. Докато са малки, майката ги пази, храни и облича, грижи се за тях. Щом замине майката, те остават сами. Кой остава на нейно място? Ако има голям брат или голяма сестра, те ще поемат грижата за малките деца. Добре е, ако могат да изпълнят ролята на майката. Какво ще стане с децата, ако големият брат или голямата сестра не могат да заместят майката?

Ще ви задам следния въпрос: Защо пръстите ви болят, когато ръцете ви истиват от студа? В този случай, децата плачат, не издържат на студ. — Какво казва студът? — Който не може да се справя с мене, да стои настрана, да не ме закача. Който е опитал силата на студа, страх го е, не му се излиза вън. — Какво правят хората, за да не ги брули вятърът? Те носят дебели дрехи, вълнени чорапи, хубави обувки, шапка, ръкавици. Според мене, това са страховници. Първите човече бяха герои, те ходеха голи, не се страхуваха от студа. Като сгресиха, и те започнаха да се обличат с дебели дрехи, да

се пазят от студа. Виждаш някой добре облечен, харесваш палтото му. Казвам: Страхлив е тоя човек. — Обувките му са здрави и хубави. — Страхливец е той. — Шапката му е дебела. — Страхливец е той. Не си правете илюзии. Всеки, който се облича с дебели дрехи, той се страхува от студа. С каквито дрехи и да се обличаш, знай, че това е халатът на затвора. Ти се намираш в ограниченията на живота. Като знаеш това, не казвай, че съдбата ти е лоша, трябва да се примириш. Не, задача на всеки човек е да се освободи от затвора. По какъвто и да е начин, ти трябва да хвърлиш халата и да излезеш от затвора.

Сега вие търсите начин, как по-лесно да излезете от затвора. — Няма лесен път. — Ще се самоубия. — Ще се натъкнеш на по-голямо зло. На страхливия човек работите не вървят добре. Той не може да намери правия път. Ако си герой, лесно ще го намериш. — Ще отстъпвам. — Ако си юнак, ще знаеш, как да отстъпиш. Ако си страхлив, и с отстъпване няма да имаш успех. И на другия свят да отидеш, пак ще те върнат на земята. Другият свят е за героите. Казано е в Писанието: „Страхливите няма да влезат в Царството Божие“. Казваш: Така се говори, но ние не сме баби. — Според мене, всички сте баби, страхливци сте. Учете, мислете правилно, за да се подмладите. Вие се нуждаете от истинско знание. Бъдете герои, да се борите не само с един противник, но с много, и всички да победите. Каз-

ваш: Победих неприятеля си. — Още много неприятели имаш. Ще вземеш нож и револвер, ще минеш край неприятелите си и ще воюваш, докато ги победиш. След това ще отидеш пред вратата на Царството Божие, там ще сложиш ножа и револвера и ще станеш свободен човек. Ще дойде ден, когато ще победиш всичките си врагове.

Като говоря за борба, аз взимам тази дума в широк смисъл. Всеки човек се бори, докато разреши известен въпрос. Щом го разреши, борбата свършва. Героите се борят. Страхливите не обичат борбата. — Кой е страхлив човек? — Който лъже, който не държи на обещанието си, който нищо не работи, не учи. Ще се бориш, ще учиш, ще работиш. Иначе, никаква култура няма да придобиеш. Като наблюдавам птиците, намирам, че в известно отношение, те са по-културни от хората. Те не крадат дрехите си, както хората правят. Да откраднеш дрехата на една птица, това значи, цяла да я задигнеш. Хората си крадаг дрехите, обувките, парите, и най-последно се вмъкват в живота си и взаимно си създават борби. Обаче, мечката няма културата на птицата. Като срещне един вол, тя го напада и започва да смуче кръвта му. Волът пада на земята, слаб, отмалял, моли се да го пощадят. В случая, аз похвалявам мечката, а укорявам вола, намирам, че е голям страхливец. Защо носи рога? Той трябва да се сражава с мечката. Трябва ли човек да носи два револвера и да се остави да го убият?

Преди няколко деня четох един разказ, как мечоносците убиват големи китове. Това се случило в Атлантическия океан. Те погнали един голям кит — женски, който наскоро щял да има малки. Големите усилия направили, но не могли да го улучат. В това време се родило малко китче, което майката грижливо отглеждала. Един ден мечоносците я забелязали и започнали да я атакуват. Като майка, тя се мъчела да запази малкото си, но не успяла, те го ранили. След това атакували и нея. И тя станала жертва на техните мечове.

Сега привеждам този пример, за да изнеса аналогията между вашия живот и този на кита. И вие сте в голямото море, дето ви преследват мечоносци. Те са малки, дребни, но и вие, като кита, не може да се справите с техните оръжия. И вие, като женския кит, имате едно малко желание, на което не сте господари. Като дойдат изпитанията върху вас, мушкат ви с ножове, докато ви изтече кръвта. После казвате: Дотегна ни животът. — Какво трябва да правите тогава? Казвате: Нашите бащи не са разрешили още този въпрос, и ние няма да го разрешим. — Не се разсъждава така. Всяка мъчнотия, всяко изпитание е ваш неприятел, с когото трябва да се справите. Не мислете, че лесно се излиза срещу неприятел. За да победиш, трябва да имаш пред вид силите на своя неприятел. След това трябва да измериш своите сили и тогава да приемеш борбата. Иначе, ще се натъкнеш на големи изненади, които не водят към до-

бър край. И досега учените правят изследвания и изчисления на природните явления, но, въпреки това, не могат да разрешат мъчнотиите си. За тях мъчнотиите са като задачата за изчисляване квадратурата на кръга. Учените казват, че тази задача е неразрешима. Обаче, природата я разрешила. Ако по един начин не може да се разреши, по друг начин ще може. В бъдеще и тази задача ще се разреши. Какъв е смисълът на кръга в живота? Важни елементи в кръга са центърът и кривата линия—окръжността. Следователно, всяка сила — физическа, духовна и умствена има свой център, от който изхожда, и крива линия — периферия, до която достига. В този смисъл, силен човек е онзи, който знае възможностите, с които разполага дадената сила в кръга. Ако знаете тия възможности, лесно ще се справите с мъчнотиите си. Ако не ги знаете, ще се чудите, какво да правите.

Ще ви приведа един пример. Да допуснем, че ти си студент, искаш да свършиш университета с отличие. Всички професори са доволни от тебе, хвалят те, и ти се радваш. Обаче, един от професорите, човек с по-голяма амбиция от твоята, иска да ти покаже, че не си избрал прав път за развитие. Ти учиш, работиш, но той те кърса на изпита. Погледне те проникателно, и веднага познава, кои въпроси не знаеш. Ти мислиш, че лесно ще се справиш с професора, но той е по-голям юнак от тебе. Ти намазваш телото си с масло, както правят пехливаните,

но професорът е по-голям майстор, със сунгер измива маслото и пак те събаря на земята. Така, ти се излагаш пред другарите си, но професорът не отстъпва. Герой е този професор. Ти се готвиш да го биеш, но той е по-силен от тебе. Той е готов да ти пише хубава бележка, ако можеш да го набиеш. Не можеш ли да го повалиш на земята, не се опитвай да излизаш срещу него. Преди да излезеш на борба с неприятеля си, опитай първо силите си.

Някой влиза в живота с идеали, които го повдигат, дават му сила да върви напред. Обаче, излизаш на изпит, и професорът те скъсва. Това е неговият юмрук. Падаш на земята и казваш: Лошо нещо е робството. Победи ме този човек. Тежка е съдбата ми. — Лошо нещо е робството, но не е по-лошо от нас. Тежка е съдбата, но не е по-лоша от нас. Съдбата е професорът, който мачка студентите. Ако си силен и го победиш, той ще ти пише шесторка. Ако си слаб, ще ти пише двойка. — Знаеш ли, кой съм аз? — Щом кажеш така, професорът ти обявява двубой. — Какво да правя тогава? — Намери дъщерята на професора и бъди готов да ѝ услужваш във всичко, от което тя се нуждае. Ако си мома, ще намериш сина на професора и ще му услужваш. Това са символи, които трябва да преведете. Казвате: Ние знаем тези работи. — Не ги знаете. Вие вършите само любовни работи, за които ви бият. Аз не съм срещал досега човек, който да не е бит за

любовни работи. — И това не е лошо, но трябва да се учите, да се поучавате.

Какво правя аз, когато се спъна някъде? Стана, изчистя се, усмихна се и казвам: Трябва да бъда внимателен. Не се извинявам, не обвинявам другите, но започвам да мисля, защо се спънах. Ако отивам по работа, свързана с някой човек, разбирам, че по този начин разумните същества ме предупреждават да не правя връзка с този човек. Следователно, всичко, което ви спъва, противодействува или ви огражда, е съзнателно, разумно. Като наблюдавате живота си, ще забележите, че нещо постоянно ви спъва. Способните ученици се спъват по-малко, а неспособните — повече. Неспособният ученик очаква на благоволенieto на учителя си. Учителите са по-разположени към ученици с висок успех и немирни, отколкото към ученици със слаб успех и крайно миролюбиви. Като учител, аз имам голямо отвращение към лицемерието на учениците. Ученикът казва: Не смея да се изкажа. — Кажи, каквото знаеш, не се страхувай. Страхът води към лицемерие. Казваш: Имам мнение по този въпрос, но сега бързам, не мога да се изкажа. — Не, ще се изкажеш, колкото и да бързаш. Кажи мнението си, дето трябва, а не, дето не трябва. — Ако ме бият? — Дали ще те бият, или не, щом трябва, кажи си мнението. Така поне ще научиш, какво ти липсва. Макар и бит, ще се върнеш у дома си и ще се готвиш за нова борба. Ако не излезеш на борба, няма да знаеш, с каква сила разполагаш.

Сегашните хора се нуждаят от ново разбиране на живота, да знаят, де се крие тайната на неговата сила. Тя е във вътрешното геройство. И тогава, като срещнеш нещастен човек, не го съжaliaвай за нещастieto му; съжaliaвай го, че не е праведен. Като срещнеш един гладен и бос човек, не го съжaliaвай, но кажи: Жал ми е, че не си праведен. Той казва: Ех, ако бях богат и добре облечен! — Аз имам особено мнение за богатите и добре облечени хора. Ти си страхливец, нищо повече. Казваш: Учен човек е този! — И той е страхливец. Учен човек е тоя, който може да си служи със знанието, когато му потрябва. А така, да се товариш със знание, което всеки може да ти вземе и да те бие заради него, това не е знание, не е ученост. Колко учени хора са бити заради техните теории! Какво знание, какво богатство е това, заради което могат да те бият? Истинско знание, истинско богатство е това, което никой не може да ти го вземе. Стремете се към това знание и богатство.

Сега, хвърлете дрехите си, които ви спъват. Може да хвърлиш дрехите си и пак да се страхуваш. Ще кажеш: Какво ли мислят хората за мене? Защо ли ходя гол? Ако си облечен, ще уповаваш на нещо. Хората ще мислят за тебе, че си праведен човек. — И това е хубаво, но казвам: Не уповавай на едно оръжие, което може да ти изневери във всеки важен момент. Ако уповаваш на преходното, всеки момент ще изпадаш в борба. Ще се бориш, но ще изгу-

биш условията. Друго нещо е, ако разчиташ на твоето оръжие. Само то може да ти помогне, да издържиш борбата докрай.

Кое е най-важното за вас? — Да направите връзка с дъщерята или със сина на професора. Това значи: Ако не можете да направите връзка с любовта, ако не можете да направите връзка с мъдростта, професорът всякога ще ви къса. Не казвам, че трябва да завладеете любовта и мъдростта, но да се свържете с тях. Какво ще пишете на професорската дъщеря? Няма да се оплакваш от баща ѝ, колко пъти те късал; ще ѝ напишеш нещо хубаво. Нека един брат и една сестра напишат по едно любовно писмо на дъщерята и на сина на професора. Вие сте страхливци, не смеете да пишете такова писмо. Сега аз ви говоря на разбран език. Казвам: Бъди смел, напиши едно любовно писмо! Ти се страхуваш да напишеш любовно писмо и казваш: Тия тук ще ме вдигнат на вили и могили. Не мисли за това. Напиши такова писмо, от което и ти да останеш доволен. Не само това, но и отговор да получиш. Ако нямаш отговор, напиши второ писмо. Не получиш ли отговор, ще знаеш, че работата ти няма да се нареди. По бащата ще познаеш, дали писмото е получено и харесала ли го е дъщерята. Като те срещне, професорът ще те погледне с разположение, ще те спре, ще те потупа по гърба и ще ти каже: Аз те късах, за да те опитам. Ти си добър и даровит момък. И дъщерята ще каже на баща си: Татко,

получих писмо от един студент, много си го наплашил. Сърцето му ще се пръсне от страх. Бъди внимателен към него. Бащата обича дъщеря си и заради нея поставя по-добра бележка на студента.

Като ученици, вие трябва да правите преводи на явленията в живота и в природата, и да се помогнете до техния вътрешен смисъл. Трябва да знаете произхода на всички неща, на противоречията, на всички мисли и чувства, които се явяват в ума и в сърцето ви. Ако не дойдете до вътрешната философия на живота, не може да разберете сегашния си живот. Много мъчнотии ще срещате, но трябва да ги разрешите. Ако не ги разрешите, ще ви осмеят. Не си правете илюзии да мислите, че ще вървите по гладък път. Христос, най-великият човек в света, беше подиграван и осмиван. Най-после Го разпнаха и Му казаха: „Като си Син Божи, слез от кръста!“ Няма човек на земята, който да не е бил осмиван и подиграван. Ако мислите, че вие ще минете по друг път, лъжете се. Че ще ви осмиват и подиграват, в това няма нищо лошо. Вашата задача е да търсите причината за това и да се поучавате. Това значи, да бъдеш герой. Герой е оня, който може да се справя с мъчнотиите си.

Какво разбрахте от днешната лекция? — Че не сте герои. Ако досега сте мислили, че сте герои, днес разбрахте, че не сте такива, но може да станете — от вас зависи.

И тъй, напишете първото любовно писмо! Дъщерята на професора отдавна е издържала своя изпит. Синът на професора също е издържал своя изпит. Никога не пиши любовно писмо на човек, който не е издържал своя изпит. Разбирам, да искаш помощ от човек, който може да ти помогне. Да искаш помощ от оня, който и на себе си не може да помогне, това е глупава работа. Безумието на човечеството се заключава в това, че то търси помощ оттам, отдето не може да дойде. Безумие е да търсиш изходен път в живота си там, дето го няма. Всички хора търсят разрешение на своя живот, не еднократно, но за вечността. Намерят ли това разрешение, те са дошли до най-щастливия момент на живота.

Сега, да не оставя в ума ви мисълта, защо живеете. — Живеете, за да намерите разрешението на живота. Живеете, за да станете истински герои. Колкото пъти те бият, кажи: Ще стана герой! Страхливият се обезличава, но герой не става. За страхливия никой не си спомня, а за юнака — всички. Вие сте кандидати за герои, но още не сте истински герои. Никой от вас още не е бил професора си. Други хора може да сте били, но оня професор-герой, никой не се е докоснал до него. Ще кажете, че професорът не се бие. — Бие се, но трябва да знаеш, кога и как да биеш. Под „професор“ разбирам съдбата. Помни: Професорът, с когото трябва да се справиш, това е твоята съдба. Ще срещнеш професора си и ще за-

станеш пред него като ученик. Като разбере, че си страхлив, той казва: Този ученик да излезе вън! Не го искам при мене. Ако си умен, смел и даровит, той казва: От този ученик ще излезе нещо. Съдбата е безпощадна, строга, но справедлива. Някога тя постъпва с хората така, както е постъпил Тарас Булба със синовете си. Башата, т. е. съдбата изпитва сина си, но и синът изпитва баща си. Синът казва: Как така ще оставя баща ми да ме бие? Запретва се синът, запретва се и бащата и се бият. Бащата казва: Бива го този синковец!

Желая на всички, и вие да бъдете такива юнаци, да се биете със своята съдба. Не да се биете със слабия и да го победите, но да се биете със силния. Ако не си се борил със своята съдба, със своя професор, не си никакъв юнак.

Какво ви остана от лекцията? Да напишете по едно любовно писмо. Дали ще се приеме, или не, не е важно. Всеки да напише по едно писмо. Кое от писмата ще се приеме, не се знае. Бъдете герои!

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

»

14. Лекция от Учителя, държана на
15 януари. 1932 г. София.—Изгрев.

Сенки на Битието

— Само светлият път на мъдростта води към истинната.

— В истината е скрит животът.

Четоха се работите върху темата: „Произход на митологията.“

Под „митология“ се разбира останки на предпотопни същества, изразени чрез новия език на хората. Това е азбуката, чрез която се тълкуват нещата. Защо египтяните са нарекли един от своите богове Озирис, гърците — Зевс, а римляните — Юпитер? Това се дължи на вътрешни причини. С какво се занимава аритметиката? — С числата и действията с тях. — Алгебрата? — Тя е разширена аритметика. — Висшата математика? — Тя е още по-разширена. Значи, и в науката има растене, както и в органическия живот.

Сега, като дойдем до поетите, виждаме, че те разглеждат митологията по друг начин. Там, във вид на митове, изнасят живота на боговете. Съществуват ли днес тия богове? И донес има картини, рисувани от различни художници, но де са художниците? — Заминали са някъде. — Де са старите гръцки скулптори? Творенията им съществуват и донес, но скулп-

торите ги няма. Важно е, дали съзнанието на скулпторите е свързано с техните творения. Ако един виден поет напусне земята, ще се интересува ли той от своите кости? — Не се интересува. Обаче, близките и почитателите на поета се интересуват от неговите кости. Френолозите се интересуват специално от черепа на човека, особено на някой виден поет, учен или философ, заминал преди векове.

И тъй, митологията е знание на миналото, преведено в алегорична форма. Обаче, сегашната митология е още разхвърляна, не е приведена в строга, научна форма. От гледището на сегашния живот, миналото трябва да се свърже с настоящето, а настоящето с бъдещето. Какво ще кажете за правата линия? Коя е причината за създаването на правата линия, на точката, като център или средоточие? Дето се явява известна дейност, там хората съсредоточават вниманието си като в център. Посоката, в която точката се развива, образува права линия. Същото става със семката. Като се посади в земята, тя се стреми да се прояви. Това не става изведнъж. Постепенно тя пробива земята и поема посока нагоре, по права линия. Обаче, средата, в която семето се проявява, не е много благоприятна, поради което правата линия се огъва. Значи, препятствията, които среща тя на пътя си, я огъват. Като наблюдавате старите дървета, виждате, че едни от тях са прави, а други — изкривени. Повечето са изкривени. Има нещо красиво в това, но важно е, коя е

причината за тяхното изкривяване. Неблагоприятните условия в природата са причина за изкривяване на стъблата и клоните на дърветата. Криви линии, т. е. изкривяване става и в човешкия организъм. Всяка кривина създава известна дисхармония в характера на човека.

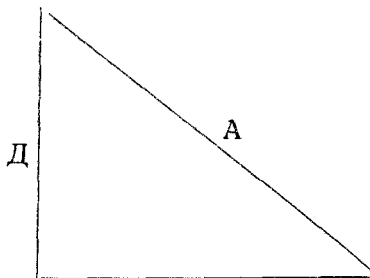
Какво определение дава геометрията за кръга и за триъгълника? — Кръгът е хармонична линия, без никакво противоречие. Изобщо, геометричните форми не са нищо друго, освен език на природата. Когато кръгът изгуби своята хармонична форма, казваме, че и силите, които действуват в него, претърпяват известна промяна. Когато яйцето се излюпи, и то губи своята форма. Това е неизбежен закон. Казвате: Моите възгледи са установени, като правата линия, като триъгълника и като кръга. Какво ще стане с вас, ако тия форми се изменят? Трябва ли да се чувствувате нещастни? Има ли нещо лошо в това, че възгледите ви се изменили? Докато разполага с парите си, богатият е щастлив — има нещо установено във възгледите му; щом изгуби богатството си, възгледите му се изменят. Докато магарето му носи богатството, богатият е доволен и щастлив; щом магарето престане да носи богатството му на гърба си, богатият става недоволен. В тоя случай, магарето се радва, а богатият скърби. Това са символи, математически формули и числа, които трябва да се преведат.

Питам: Кое свързва богатия с магарето? — Богатството, т. е. неговият товар. Значи, бо-

гати́ят не може сам да пренесе́ богатството си от едно място на друго. — Кой е богати́ят: който носи богатството, или на когото принадлежи то? Магарето носи богатството, без да е богато. Богати́ят не носи богатството си, въпреки това, е богат. Ще кажете, че магарето е глупаво, а човек умен. — Как е възможно глупавото да е по-силно, а умното — по-слабо? — Това е така, защото човек е по-умен и не иска да носи товар. — Това е криво тълкуване. Между човека и магарето има известно отношение, т. е. съдружие. Това е теория, а не самата истина. Ако си в истината, ти ще се ползуваш, ще тълкуваш нещата правилно. Ако е въпрос за фактите, ти можеш да тълкуваш един факт, както искаш; обаче, не всякога тълкуването е истинско. Можеш да вземеш един тон, както искаш, без да бъде той музикален. Коя е причината за това?

На фиг. 1 имате един триъгълник. Какъв е тоя триъгълник? — Правоъгълен. Защо е правоъгълен? Ако тия страни са живи, как се проявяват? Как се нарича страната А в триъгълника? — Хипотенуза. — Защо тази страна е най-голяма в правоъгълния триъгълник? — Тя е взела част от страната Д и сама се е увеличила. Какво ще стане с триъгълника, ако постоянно съкръщаваме страната Д и удължаваме хипотенузата А? Следователно, за да се дойде до вътрешното равновесие на триъгълника, трябва да вземем част от хипотенузата и да се прибави към страната Д. Така ще се получи равно-

странен триъгълник. Ако триъгълникът е правоъгълен, това показва, че трима души се споразумели така, че едната страна да е по-голяма или по-малка — хипотенузата. И катетите също могат да бъдат равни или неравни.

фиг. 1.

Кой от вас може да каже, как се изчислява бързината на светлината? По колко начина става това? — По три начина. Ако един светлинен лъч падне в окото на човека по права линия, може ли да бъде видим? — За да се види, лъчът трябва да претърпи поне едно микроскопическо пречупване. Лъчът, който се вижда, е сянка на самия лъч. Лъч, който не хвърля сянка, е невидим. Мисъл, която не дава сянка, е неразбрана. Чувство, което не хвърля сянка, остава непознато. Така ще дойдем до въпроса, какво представя страданието. — То е необходима сянка за разбиране на радостта. Ако не съществуваше сянка, лъчът щеше да минава и за-

минава, без да се използва. За човешкото съзнание той щеше да бъде непознат, т. е. недостъпен.

Значи, каквато и да е светлината, тя трябва да има сянка. Щом лъчът се пречупва, явяват се известни цветове. Според физиците, пречупването на лъча подразбира разлагането му на цветове. — Какво представят цветовете? — Елементи на светлината. — На колко цвята се разлага бялата светлина? — На седем цвята, които, съединени в едно, дават пак белия цвят. — Възможно ли е това? — Бялата светлина прилича ли на цветовете? — Не прилича. Щом е така, цветовете не са елементи на светлината, но нейни сенки. Това твърдение да си остане за вас. Много естествено, ако съедините два елемента, това, което получите, трябва да прилича на тях. Ако съедините водород и кислород, ще получите вода; тя не прилича на съставните си елементи. Всъщност, водата трябва да прилича на водорода и кислорода, от които е получена. Щом е така, излиза, че водородът и кислородът са само проводници на водата, а не нейни съставни елементи. Истинските учени казват, че водата е съставена от други елементи, които се крият зад водорода и кислорода. Значи, за простите хора те казват едно, а за учените — друго. Простите хора знаят, че водата е съставена от водород и кислород. Обаче, истинските учени знаят самата истина. Иначе, не може да се обясни, как едни елементи дават съединения, които не приличат на тях. — На

кого прилича детето? — На майка си и на баща си. Колкото и да не прилича на двамата, ще прилича поне на единия от тях. Ако не прилича на майка си, ще прилича на баща си; ако не прилича на баща си, ще прилича на майка си.

Важният въпрос за вас е да се научите да мислите правилно. Много пъти ще се питате защо сте нещастни, но, докато не мислите право, не можете да си отговорите право. Искате да бъдете щастливи. — Трябва да се научите да мислите право. — От какво зависи щастието? — Майка на щастието е добродетелта. Баща на щастието е разумността. Дето доброто отсъства, там няма щастие; дете няма разумност, няма щастие. Дето няма добродетел и разумност, там има нещастие. Майка на нещастията е грехът. Това е Агар, слугинята, която роди Исмаил. Какво се разбира под „слуга“? — Защо слугува човек? Питам: Защо човек пие вода? — За да утоли жаждата си. Ако нямаше жажда, той не би пил вода. — Защо яде човек? — За да утоли глада си. Ако не гладуваше, никога не би ял. — Защо гледа човек? — За да възприема светлината. — Защо му е светлината? — За да вижда нещата ясно. Ако нямаше желание да вижда, нямаше да се стреми към светлината. Щом влезе някъде, светлината става господар, а човек — слуга. Докато светлината не влезе в твоя дом, ти седиш на едно място и почиваш; щом влезе в къщата

ти, ставаш на крак и започваш да се движиш навсякъде.

Сега, аз не изнасям никакви противоречия, но говоря за неразбирането между хората. То създава голям хаос в философията и науката, в търсене смисъла на живота. И досега учениците се питат, съществува ли задгробен живот, има ли душа и дух. Това са сериозни научни въпроси. И досега се питате, имат ли душата и духът сенки? — Имат, разбира се. Сянка на духа е умът, а на душата — сърцето. Сянка на ума са мислите, а на сърцето — чувствата. Ето защо, като говорим за физическия свят, трябва да имаме пред вид сенките. Без сенки животът не може да се обясни. Щом имате сенки, ще дойдете до истината на физическия свят. Влезе ли в ума ви известно противоречие, веднага ще го снемете на физическия свят. — Защо страдам? — За да не се натъкнеш на по-голямо зло. Страданието е най-малкото зло в света. Следователно, от две злини ще избереш по-малката. Щом сте на физическото поле, какъвто живот и да се прояви, не може без страдания. Ако някой поддържа обратното, нека покаже живот без страдания. Птичката глътне една муха и казва: Така е рекъл Бог. Соколът сграбчи птицата и казва: Така е наредил Бог. Човек хваща птицата и нарежда: Така е определил Бог. Дойде друг човек, хване първия и казва: Това е Божията воля! Така, живите същества се изяждат едни - други.

Закон е: Умният гълта глупавия. Любовта гълта безлюбието. Радостта гълта страданието. Ако нямаше страдание, радостта щеше да умре гладна. Трябва да има страдание, за да го гълта радостта. За да живее радостта ви, непременно трябва да има страдание, от което тя да се храни. Като разсъждавате така, вие ставате силни, укрепвате се. Казвате: Светът не е създаден, както трябва. — Защо? — Или светът не е разумен, или вие не го обяснявате разумно. Ако, наистина, светът не е разумен, в него има някакво противоречие. Ще излезе, че вие сте по-разумни от него. Създайте тогава един разумен свят, какъвто вие искате. — Нещастен е моят живот. — Ако си убеден в това, сам си създай щастлив живот.

Казвам: Който съзнава, че страда, той може и да се радва; който съзнава, че е беден, той може да бъде и богат. Нещастен е оня, който съзнава, че е беден; щастлив е оня, който съзнава, че е богат. Щом съзнаваш, че си богат, това е богатство; щом съзнаваш, че си беден, и това е богатство. Ако съзнаваш, че не си учен, можеш да бъдеш учен; ако съзнаваш, че не си добър, можеш да бъдеш добър. Който мисли, че е добър, той е разрешил въпроса на своето време. Който съзнава, че е грешен, той още не е разрешил този въпрос. Какво му струва да го разреши? В това отношение, грешният прилича на ония млади моми, които отишли при свещеника да се изповядат. Той бил малко разположен от винцето, което пил, затова ка-

зал на момите: Елате при мене, млади моми, да видя, какви грехове сте направили. Взел една голяма пила и казал: Ето, сега ще изтъркам греховете ви. Като видяли пилата, те се уплашили и казали: Нямаме никакви грехове.

Страданието и противоречието в живота не са нищо друго, освен попската пила. Като я видиш, уплашиш се и бягаш. Казваш: Нямам грехове. В живота има една голяма пила, която пили всички млади моми и момци, на общо основание. Учителите и професорите не ви ли пият с голямата пила за поведението и успеха ви? За успеха ви пишат различни бележки: шесторка, петорка, четворка и т. н. Те казват: Ако учиш, ще останеш в университета. Ако не учиш, хайде, вълн! Да те изпъдят вълн, това значи, да умреш. Животът е подобен на университет. — Де отиваш след смъртта? — В света на свободата. Там не учат всичко, но само онова, което обичат.

Това са разсъждения, които трябва да преведете, за да се ползвате от тях. Само така ще станете силни и свободни. Искате да бъдете щастливи — трябва да излезете от условията на сегашния живот. За тази цел, трябва да владеете елементите на щастието. — Кой са тия елементи? — Представи си, че отиваш в една хижа зимно време. Цял трепериш от студ, вкоченясал си. Там има дърва, печка, но огънят не гори. Чудиш се, какво да правиш. Сам си в хижата, никой не може да ти помогне. Търсиш кибрит, не намираш. Туряш ръцете си

в джобовете да се стоплят и напипваш нещо твърдо. Какво? Кибрит! Веднага нареждаш дървата, драсваш клечка кибрит, и огънят започва да гори. Излизаш вече от противоречието. Следователно, като попаднеш в противоречие, бръкни в джоба на ума и на сърцето си, все ще намериш една запалка, която ще те освободи от мъчнотията. Много блага са вложени в човешката душа, но човек сам трябва да си ги намери. Като знаеш това, търси ги в себе си, а не отвън. Някога може да дойде човек отвън, да донесе кибрит и да запали огъня, но когато си сам, при неблагоприятни условия, трябва да имаш поне една клечка кибрит в джоба си, сам да си запалиш огъня. Ако дойде някой отвън, да ти помогне, това е друг въпрос.

Първото нещо: Природата изисква от вас добра обхода. Вие мислите, че в природата няма разумност. Лъжете се. Тя е най-разумната сила, най-разумното същество. Тя представя сбор от съзнанията на всички разумни същества. Те имат съзнателно отношение към нея. Когато страдате, природата взима участие в страданието ви, иска да ви даде най-малкото щастие. Вашето щастие е и нейно щастие. — Защо страдате, защо вършим глупости и грешки? — Всичко това е необходимо за Бога. Той го приема в себе си, обработва го, и вие излизате от Него радостни и щастливи. Без страдания и противоречия, Божественото съзнание не би ви приело в себе си. Казано е в Писанието: „Потърсете ме в ден скръбен.“ — Как да Го тър-

сим? — Как търсите светлината? Отвори клепачите си, и светлината сама ще влезе в очите ти. Тя веднага ще разкрие пред тебе света такъв, какъвто е в действителност.

Какво правят хората? Гледат света със своите очи, но си го представят такъв, какъвто не е. Така те осакатяват мисълта си. Гледайте на света по нов начин. Гледайте го такъв, какъвто Бог го е създал. Казвате: Човек трябва да върви по права линия. — Така е, но кой върви по права линия? Като ходите, каква линия образувате? Говорите за права линия, а криволичите. Говорите за човеколюбие. Де е то? Говорите за добра обхода. Де е добрата обхода? Говорите за добри мисли и чувства. Де са добрите мисли и чувства? Всеки се дразни — и слабият, и силният. Всеки си има мярка, как да се отнася със слабия и как — със силния. Човек трябва да бъде справедлив! Срещнеш един силен човек, блъсне те. — Защо ме блъсна? — Да мислиш право. Не е достатъчно само да се преместиш, да му отвориш път. Трябва да знаеш, хармонично ли отстъпваш, или дисхармонично. Ако музикантът тегли своя лък, когато другите не свирят, това теглене на лъка създава дисхармония, шум. Всички му казват. Спри и излез вън! Ако ти не излезеш, ние ще излезем.

Днес повечето хора са музиканти, които не знаят да свирят — само теглят лъка. Като ги слушат, казват: Престанете да свирите! Излезте вън! Ако вие не излезете, ние ще изле-

зем. И аз ви казвам, че не сте знаменити музиканти. Срецам някой млад поет, въодушевил се, чете поезията си. При мене са идвали млади, въодушевени поети, четат стихотворенията си, доволни. След една-две години пак ги срещам, навели глава, вървят. — Какво става? Де е поезията? — Не се живее с поезия — гладен ще умреш. — Защо така? По-рано казваше, че без поезия не може, а сега казваш, че с поезия не може. Казвам: Той не е поставил поезията на място. С поезията аз бих наредил живота си по-добре, отколкото с прозата. Според мене, прозата е ревът на магарето, а поезията — песента на славея. Понеже магарето ми носи товара, ще търпя рева му, ще търпя неговата проза. Когато искам да изпитам приятността на живота, ще стана рано сутринта и ще слушам песента на славея. Кой не слуша с удоволствие песента на славея? Всеки човек има по един сладкопоен славей в себе си. Престане ли славеят му да пее, той става нещастен. Ако и магарето му престане да реве, той пак е нещастен.

И тъй, щастието на човека се определя от неговия ум. То върви по мъжка линия. Не-щастието върви по женска линия. Щом има ум, всеки може да бъде щастлив. Само едно условие е нужно: да има пред вид щастието и на другите хора. Ако мислиш само за своето щастие, никога няма да бъдеш щастлив. Дръж в ума си едновременно мисълта за своето щастие, както и за щастието на другите хора. Това ще усили ума ти. Търси своето право, но едно-

временно търси и правото на другите. Само така ще бъдеш силен. Това е закон за самоусъвършенствуване. Обедини се с всички хора, за да се усъвършенствуваш. Каквото желаеш за себе си, пожелавай и за другите. Това значи, да се събуди в хората общо, колективно съзнание. Сегашните хора живеят още в своето единично съзнание. Всеки казва: Аз да съм щастлив, пък за другите, каквото ще да става! Така става разслабване, разкъсване на връзката между съзнанията на хората. Така те се сблъскват. Ще кажете, че търкането, сблъскването създава мисълта. Някога е така, но някога търкането скъсва връзките на мисълта.

Желая на всички да се създаде у вас мощна, светла мисъл! Не изменяйте на основните си възгледи, с които сте родени. Тълкувайте нещата правилно. Вие се нуждаете от права линия, от триъгълник и от кръг. Това са мощни сили, с които можете да воювате. Ако искаш да оправиш работите си, върви по права линия. Ако искаш да растеш, работи и воювай с кръга. Ако искаш да имаш завършен резултат, да постигнеш целта си, дръж се за триъгълника. Това знаят практичните хора и го прилагат. Те си носят нож и стрела да си пробиват път. Това е наука, която съществува от памети-века. Силната мисъл е здравият нож, който не се пречупва никъде. Мисълта трябва да прониква навсякъде, да се справя с всички мъчнотии. Ако твоят нож се троши от всеки камък, нищо не можеш да направиш с него. Ако твоята ми-

съл отстъпва пред всяка мъчнотия, не разчитай на нея. Ако твоята мисъл спира пред всяка спънка, това не е мисъл.

Сега, вие сте дошли на земята, не като фактори, но като удове на едно велико Съзнание, да свършите работата си, както трябва. Не се индивидуализирайте, но бъдете в хармония с това велико Съзнание. Вашето съзнание е лист, цвят или малко клонче от дървото на великото Съзнание. Ако сте в хармония с Него, силите Му ще потекът и през вас. Нещо велико ще се роди във вас. Изгубите ли връзката си с това Съзнание, вие ще изгубите смисъла на своя живот и ще се превърнете на сух клон и лист. Кажеш ли, че не ти се живее, ти си в дисхармония с Бигието, със силите, които текат в него.

Питам: Може ли сухият клон да се подобри? Какво ще направите с него? — Ще го отрежем. — Ако сте обидили приятеля си, как ще изправите погрешката си? Ако сте осакатили една своя мисъл, как ще я изправите? Ако сте осакатили едно свое чувство, как ще го оправите? Ако сте осакатили една своя постъпка, как ще я оправите? Ще кажете, че не знаете как. Ако, наистина, не знаете, вие сте инвалид, който очаква на помощта на външните хора. Ще мислиш, че можеш да оправяш една своя осакатена мисъл, едно свое осакатено чувство и една своя осакатена постъпка. Щом съзнаеш, че можеш, ти си в нормално състояние. Кажеш ли, че твоя работа не може да се оправи, твоето знание

е безпредметно. Защо ти е това знание? С него ти ще бъдеш едно натоварено животно, както магарето, което носи товара на господаря си и реве. Ако мислиш по нов начин, ти си славей, който пее всяка сутрин. — Защо пее славеят? Той казва: Пея, защото разреших въпросите на магарето. — Защо пее магарето? — На тоя въпрос вие сами ще си отговорите.

Желая на всички да разрешите въпросите си, като славея. А защо реве магарето, оставете тоя въпрос настрана. Аз наричам магарето „маг-ха-харец“. Следователно, ако можете да съедините мисълта си, да работи правилно, вие ще се превърнете на светлина. Да знаете, как да впрягате мисълта си на работа, в това се крие силата или магията на живота.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

15. Лекция от Учителя, държана на
22 януари, 1932 г. София. — Изгрев.

Съзнателни и несъзнателни движения

Размишление.

Нека десет души от вас да напишат по две думи, от които да се състави едно изречение или един период. От написаните думи се съставиха следните изречения: Мъдрост, любов, светлина, живот, майка, девица, първоизточник, безкрайност са начало на Битието. Те съграждат човека. Истината и свободата дават простор. Любовта е в Бога. — Ако за написването на две думи се плаща по две английски лири, всеки ще иска да напише нещо. Понеже даром се пишат, не се решавате да излезете пред дъската. Може ли мъдростта да се яви преди любовта? Може ли синът да се яви преди майката? Може ли старостта да се яви преди младостта? Може ли светлината да се яви преди живота? Какво представят любовта, мъдростта, безкрайността и първоизточникът? Това са служби. Да любиш, това е служба. Да бъдеш майка, това е служба. Съществува ли любовта, сама за себе си? Срещали ли сте я някъде? Любовта и мъдростта са извън физическия свят. Каква ще бъде любовта, която може да срещнете? Ако сте я срещнали, желая да я

опитате. Човек отчасти проявява любовта. Как познавате тази любов? Как познавате, кой има любов в себе си? — Който има любов, той твори и създава. Значи, любовта и мъдростта са атрибути на творчеството.

Питам: На какво се дължи порядъка, който съществува в природата? Защо там нещата изглеждат разхвърляни? — Защото много същества работят в нея. Как изглежда тяхната работа? — Без връзка. Между тия същества има разстояние от 10, 20, 100 и повече години. Всеки на времето си, когато е работил, направил нещо. Външно нещата в природата изглеждат разхвърляни, но, всъщност, не е така. И думите в речта изглеждат разхвърляни, но между тях има тясна връзка. Какво място заемат глаголите в речта? Какво представят те в живота? Кога се явили глаголите и местоименията? Има ли в живота глаголи и местоимения? Ако някой те пита, кой съм аз, какво ще му отговориш? Защо ти задава този въпрос? Друг те пита: Знаеш ли, кой съм аз? Какво ще му отговориш? Его една задача. Ако я решиш, ще спечелиш нещо. Ако не я решиш, нищо не печелиш. Същото се отнася до мислите и чувствата на човека. Ако имаш много мисли и чувства, няма да бързаш да отговориш на всички, но първо ще ги подредиш и ще решиш, на кои от тях да дадеш първенство. Ако срещнеш един овчар, с него ще се разговаряш по-лесно и по-свободно, отколкото с царя.

Каква е разликата между царя и овчаря? Защо, като говориш с царя, се стесняваш, а като говориш с овчаря, си свободен? Защо, като имаш да даваш сто лева, си спокоен, а каго дължиш сто - двеста хиляди лева, си неспокоен? Кредиторът, който има да взима сто лева, съжалява за изгубеното време. Друг е въпросът, ако има да взима двеста хиляди лева. Той ще употреби малко време, докато отиде да ги вземе, но поне ще получи голяма сума. В случая, кредиторът ще се радва, а длъжникът ще скърби. Полицата е лека, малко тежи, но написаното на нея има голямо тегло. Там е написана сумата двеста хиляди лева. Лев или лъв — все едно. Не е лесно да си в гората и да срещнеш 200 хиляди лъва. Тежко на оня, който има да взима. Длъжникът му ще го покани в гората, там да се издължи. Ще пусне срещу него 200 хиляди лъва! Какво ще прави кредиторът? Страшно нещо са лъвовете! Когато българите имат да плащат данък, нека пуснат лъвовете.

Да се върнем към думите, които написаха лесните души. Много загадки има в природата, но те трябва да се разбират правилно. Защо първата дума беше мъдрост? — Кой е мъдър? — Който жертвува времето си за другите. Първата буква „М“ означава закон на самопожертвуване. Българинът казва „мъдрост“, руснакът — „мудрость“, германецът — „Weise“, а французинът „Sage“. Буквата „Ж“ означава човек. Значи, човек има отношение към движението. Господ означава закон на владение. Бу-

квата „Д“, която на български се пише по два начина — нагоре и надолу, означава преодоляване на мъчнотиите. Буквата „Р“ показва, че държиш нещо в ръката си. Буквата „О“ означава условия, „С“ — закон на промени. С една дума, мъдростта има много страни и много лица. Каквито лъжи и да има в света, мъдростта ще ги обърне надолу. Мъдростта не седи на едно място. Това се вижда от буквата „Б“, с която свършва мъдростта.

Кои са отличителните качества на мъдрец? Кои са отличителните качества на разбраната и на неразбраната любов? Най-силната буква в думата любов е „Л“, която означава велик стремеж. Обърната, същата буква означава противоречие „У“. Значи, думата „любов“ подразбира връзка с Битието, с разумността в природата. Буквата „Л“ означава още закон на единство. Буквата „Ю“ е сложна, съставена е от буквите „И“ и „У“. Буквата „И“ означава Първата Причина на нещата, с която човек трябва да бъде в единство. Буквата „О“ означава, че любовта носи в себе си зародиш, който трябва да се развие. — Отде е излязъл зародишът? — От Първата Причина.

Още в средните векове се е задавал въпросът: Яйцето ли се явило по-рано, или кокошката? Това е мъчен въпрос. Аз казвам, че кокошката се явила по-рано от яйцето. Като слязла на земята, кокошката започнала да снася яйца. Както и да се разисква този въпрос, той е подобен на Колумбовото яйце.

Питам: В какво положение се намира ученикът пред своя учител? — В право положение. С това той иска да каже, че стремежът му е нагоре. Щом учителят си отиде, той сяда на чина и спуща ръцете си надолу. Така правят и децата пред ябълката. Ако пазачът е в градината, ръцете им са надолу; ако пазача го няма, те веднага вдигат ръцете си нагоре, към ябълката, дето е техният стремеж. Това е тактика. Значи, когато човек стои прав, стражарят е пред него; щом вземе свободно положение, стражарят си е отишъл. Това са мои научни изводи. Някой дължи голяма сума. Туря ръката си в джоба и казва: Трябва да платя. После се почесва по главата и казва: Може и да не платя. Само с плащане ли се уреждат работите?

Представи си, че срещаш на пътя си един свой приятел, който ти е писал едно любовно, приятелско писмо. Като те види, първо той се навежда, после се почесва по главата, и най-после вдигне главата си и те погледне право в очите. Това са движения, съзнателни или несъзнателни, които имат отношение към човека. Ако похитните науката за движенията, от тях може да сълият за резултатите на тия движения. Те имат значение при самовъзпитанието на човека. Той трябва да знае, как да си движи ръцете си и да ги държи. Слушате един сказчик или оратор. Той говори добре, но се смущава, не знае, де да постави ръцете си: ту ги туря в джобовете си, ту ги вади; ту ги кръстосва

на гърдите, ту ги туря на корема. Седнеш на стол, не знаеш, как да поставиш краката си: туряш десния крак върху левия, после — левия върху десния и т. н. Мислиш върху един въпрос и наклоняваш главата си наляво и надясно; после я вдигаш нагоре, сваляш надолу. Това са положения, които се дължат на човешките мисли и чувства. Някога движението на човека е резултат на неговите мисли и чувства, а някога — на влиянието, което са оказали върху него майка му, баща му и окръжаващите. Човек трябва да знае, под чие влияние се намира. Никой не е свободен в движенията си. Колкото и да желаш да бъдеш свободен, ти се намиращ под влиянието на външната среда и условия, както лодката се влияе от вятъра.

И тъй, работете върху себе си, да се освободите от страничните влияния. Страх, съмнение, безверие, скръб, радост — това са чужди чувства и настроения, под влиянието на които често изпадате. Това са малки препятствия, които трябва да отстраните от пътя си. Това е закон, който трябва да изучавате от научна гледна точка. Изучавате астрологията, но знаете ли, какво взаимно влияние съществува между самите планети? Казвате, че планетите влияят върху човека. Така е, но една и съща планета, в продължение само на една година, оказва различно влияние върху даден човек. — Защо? — Защото и в нея стават различни промени. Видимите звезди и планети са свързани с други някои, които често оказват върху човека обрат-

но влияние на първите. Има тъмни и светли планети. Някога светлината на светлата планета, като минава близо до тъмна планета, оказва известно влияние върху нея.

Да се върнем към предмета. Коя беше първата дума, написана на дъската? — Мъдрост. Значи, за да разреши мъчнотиите и противоречията си, човек трябва да има мъдрост, да разполага с нейните сили.

Т. м.

16. Лекция от Учителя, държана на
29 януари, 1932 г. София. — Изгрев.

Свещеното място

Размишление.

Ще прочета 23 гл. на Притчите, от 1 — 27 стих. Какво означава притчата като литературно произведение? — Скрита реч, от която може да се разбере и много, и малко.

Една българска поговорка казва: „Не отваряй стара рана.“ Какво ще спечелиш, ако отвориш стара рана? Друг е въпросът, ако е живеница, някъде на петата. Иначе, не отваряй стара рана в ума си или в сърцето си. Намажи раната с дървено масло, тури бяла книжка отгоре и напиши нещо. — Какво би написал? — Не пипай! Гледането, пипането и яденето са донесли на хората най-големите нещастия. Погледнеш нещо, пипнеш го и пожелаеш да го изядеш. Ето отде идат нещастията. И облеклото носи нещастие за човека. Например, облечеш дрехата на прокажения. Какво ще спечелиш? Какво ще спечелиш, ако облечеш грозната дреха на своя ближен? Какво ще спечелиш, ако туриш върху себе си ред лъжливи учения? Най-малкото, ще изопачиш характера си. Казваш: Млад съм, ще си поживея като млад. — Млад си, ще си поживееш, както разбираш, но ще понесеш последствията на тоя живот. Всяко

нещо, добро или зло, носи своите последствия.

Един американски апаш влязъл в кабинета на един учен физик, с намерение да го обере. Той имал желание да задигне двата златни цилиндра, с които професорът правел своите опити. В това време, професорът влязъл в кабинета си и, като видял апаша, спрял се пред него и свързал цилиндрите с тока. Изненадан от това, апашът се вкаменил на мястото си. Понеже не могъл да отнеме ръцете си от цилиндрите, токът започнал да му действа, а професорът го разхождал заедно с цилиндрите из кабинета си. Най-после го запитал: Ще крадеш ли друг път цилиндрите на учения?

Казвам: Имаш едно малко желание, искаш да го реализираш и мислиш, че то е невежо. Не, това желание е учено, то е професор, който се занимава с великите сили в природата. Хващаш златния цилиндър, но оставаш изненадан. Токът протича през цилиндъра, и ти не можеш да се освободиш от него. Нищо друго не остава, освен да обикаляш с цилиндъра заедно стаята на професора. Той бил благороден човек, пуснал апаша на свобода, като му казал: Радвам се, че ме посети. Ако обичаш, можеш да дойдеш и друг път. Помни: Има опасни неща в света, които не трябва да се пипат. Не пипай златния цилиндър на професора! Той е свързан със сила, на която не можеш да издържиш. Има свещени неща в природата, които нямаш право да пипаш. Аз наричам опасните неща, свещени области, све-

щени места. Дървото за познаване на доброто и злото беше една от свещените области, на която човешки крак не трябваше да стъпва. За да се докосне до такава област, човек трябва да бъде чист. Първият човек не беше дораснал за тази област. Той нямаше нужното знание. Бог му каза: „От всички дървета можеш да ядеш, но до свещеното дърво да не се докосваш. Докоснеш ли се до него, ще умреш.“ Не мисли, че дървото за познаване на доброто и злото е дърво на греха. Не е така. То е свещена област, за която малцина са готови. Който не е готов и стъпи на това място, непременно ще пострада. Когато Мойсей се доближи до горящата къпина, глас от нея му проговори: „Събуй обувките си, защото мястото, на което стоиш, е свето.“ Не мислете, че мястото, дето може да направите едно престъпление, е лошо и нечисто. Ако беше така, нямаше да ви държат отговорни. Кого държат отговорен?

„Не премествай ветхи меджи (здание)“
(— 10 ст).

Когато взимаш от сандъка на богатия веhti неща, той обръща ли внимание? Може да напълниш торбата си, той нищо не казва, но ако бутнеш свещената му каса, скоро ще намериш участъка. Следователно, човек е отговорен само за ценните неща и за ония, които пипа без разрешение. Има мисли и желания във вас, които никога не трябва да се бутат, понеже са свещени. Това е морал, който, особено младите,

трябва да спазват. Ако опорочиш този морал, ти изгубваш равновесието си и преставаши да се наричаш човек. С изгубване на равновесието си, ти нарушаваш правилното си кръвообращение, дишане и своята права мисъл. Ти губиш и достойнството си. В какво се заключава достойнството на човека? В какво се състои достойнството на ученика и на студента? — В учене и разбиране на предметите, които изучават. — Още в какво се състои достойнството им? — Никога да не си позволяват и най-малката лъжа. Това качество е нужно не само на ученика и на студента, но и на всяко общество.

Какво ви липсва на вас? — Добра обхода. Мислите ли, че ви е позволено всичко да правите? Младият трябва да живее като стария, а старият — като млад. Ако младият мисли, че като млад му се позволява да прави всичко — това е стара философия; и ако старият мисли, че като стар може да си позволява всичко — това е стара философия. Старият дявол, който яде от забраненото дърво, оголя напълно и дойде да измами младия човек, като му каза: Аз съм стар, имам голяма опитност. Едно време и аз бях, като тебе, млад, ядох от това дърво. Той, старият адепт — маг, погледна Ева и се зарадва. Тя беше млада студентка, свършила университет, на 21 годишна възраст. Тя казва: Искам да пиша доктората си върху нова теза. Вие казвате: Закъсахме я! — Разбира се, че ще я закъсате. Щом веднъж ядеш от този плод, работата непременно ще закъса. Това е все

едно, да накладеш огън в своята къща. Ако огънят може да се запали, има смисъл да чакаш — ще можеш да живееш в тази къща. Ще гледаш, по кое време ще се запали огънят, за да имаш възможност да го изгасиш и, каквото извадиш от огъня, спасено е вече. Останалото ще изгори. Аз изнасям нещата, както ще станат в бъдеще. То и сега може да стане. Аз не говоря за това, което е станало, но говоря за три неща: За това, което се случило с младата студентка в рая. Знаете ли, как се казвала тя тогава? — Не знаем. В знанието има една свещена област. Когато човек не спазва тази област, нищо не може да сполучи в живота си, по простата причина, че той поставя един инвалид. Какво може да направи инвалидът? Може ли да чете оня, на когото очите са развалени? Може ли да свири оня, на когото слухът е слаб? Може ли да стане ху-дожник оня, на когото ръцете са парализирани?

Често моралистите проповядват на хората, че трябва да се живее добре. — Това е най-лесната работа, но как се изразява добрият живот? В какво се заключава доброто учение? — Това, което учиш, че е добро, да го прилагаш на време. — В какво се крие цената на парите? — В службата, която изпълняват. Ако не могат да ти услужат, дето трябва, те са непотребен товар за тебе. Ако знанието не може да ти помогне в трудни моменти, то е непотребен товар. И ако веруюто, което изповядваш, не е в сила да разреши мъчнотиите ти, и то е

непотребен товар. И вие, които ме слушате, младите студентки и студенти, нямате едно определено верую. Вие сте още в многобожието, не сте дошли до еднобожието. Всеки ден си създавате нова религия; всеки ден вярвате в ново божество. Едно Божество трябва да имаш. Едно свещено място трябва да имаш, дето човешки крак не е стъпвал. Това значи, да имаш убеждение! Ако човек е обходил всички места в себе си и не е оставил едно свято място, това е човек без морал, без убеждение, без вътрешна култура. Смисълът на твоя живот е в това, да запазиш чистота на свещеното място в твоята душа, в твоето сърце и в твоя ум. — В какво да вярвам? — Ще вярваш в свещеното място в себе си.

Сега вие искате да влезете в света, там да работите. — С това знание, което имате, нищо не можете да направите. Силните ще ви разиграват, както американският професор разигравал апаша. Да не кажете, като турчина: „Теле дошъл, вол си отишъл“. Казвате: Няма ли нещо добро в нас? — Има нещо добро, за което, именно, аз говоря. Който е запазил чистотата на своето свещено място, е добър. Пазете това място! Не казвам, че не трябва да влизате в живота. Влизайте в живота, но не бутайте свещеното дърво на своя живот. То е дървото за познаване на доброто и злото. То е свещеното дърво на рая, което не трябва да се бута. Провидението иска да научи хората да не бутат това дърво.

Ето една нова идея. Ако ме питате, какво трябва да правите, казвам: Не бутайте свещеното дърво за познаване на доброто и злото. Не слушайте стария брадат професор, който казва, че откак ял от плода на забраненото дърво, всичко научил. Нищо не е научил! Какво са допринесли суеверията, на които старият професор ви е учил? Ако той е проповядвал истината, де е силата на човека? Де е неговото знание? И вие, младите, сте яли от това дърво. Кажете, тогава, какво има на слънцето? Каква е неговата температура? Най-после кажете, какво има в центъра на земята? Нали всичко знаете? Земята е много богата. Де са скрити нейните богатства? Какво има на слънцето, не знаете; какво има в земята, не знаете. Какво знаете, тогава? Казано е, обаче, че ще бъдеш като Бога. Какво значи, да бъдеш като Бога? Бог е навсякъде и всичко знае. Нали е казано, че ако ядете от забранения плод, ще бъдете като Бога. Ходили ли сте на слънцето? Знаете ли, какви са последните новини оттам? Вие не знаете последните новини на земята, че ще знаете, какво става на слънцето! Ще ви кажа, какво става сега на земята.

Събрали се трима души, все учени хора, на една воденица да мелят брашно. Те носели със себе си една печена кокошка. Решили заедно да я изядат, но като я погледнали, видяла им се малка. Помислили си: ако я разделим, все едно, че нищо не сме яли, ще се падне на всеки по едно малко парченце. По-добре да поспим

малко, и който от тримата сънува най-хубав сън, на него ще се даде цялата кокошка. Легнали да спят. Като се събудили, започнали да разказват сънищата си. Първият казал: Като заспах, видях една голяма пропаст и започнах да слизам. Слизах, слизах, дойдох до центъра на земята. Като разбрах, че не мога да се върна назад, уплаших се и се събудих. Вторият казал: Аз сънувах, че се качвам нагоре, на небето. Започнах да летя от една звезда към друга, докато стигнах до слънцето. Качих се и на слънцето, отдето погледнах към земята. Видя ми се малка светла точица. Обаче, стреснах се и се събудих. Третият казал: Аз пък сънувах и двама ви. Видях, че единият отива към центъра на слънцето, другият — към центъра на земята. Казах си: Тия хора няма да се върнат на земята, ами аз да стана, да видя, какво става около мене. Станах и изядох кокошката.

Това става днес в света, но то е политика. Това става днес и с вас. И вие, като се съберете трима души, лягате да спите. Единият сънува, че отива в центъра на земята, другият — в центъра на слънцето, а третият следи, кой момент да стане да изяде кокошката. Има ли нещо реално в това? Двамата сънували, а третият нищо не сънувал, но изял кокошката. — Кой изяжда кокошката? — Само оня, който не се докосва до свещеното дърво. Двамата, които сънуваха хубавите сънища, са студентите, които ядоха от дървото за познаване на доброто и злото. Същото става и в живота. Каквато ра-

бота и да започнете, все същият край ще има. — Защо? — Защото, дето е лъжата, нищо не може да се гради. Изучавайте истинската, положителна наука, да знаете, кои неща във вас са верни и кои не са, коя мисъл е права и коя — крива. Как ще познаете, коя мисъл е права и коя — илюзорна? Когато мътната вода минава през пясъчливи пластове, тя се пречиства и става бистра. Когато чистата вода тече по повърхността на земята, тя става мътна. Това е закон на земята. Преведете този закон и към вашия живот.

Като ученици, изучавайте реките, моретата, растенията, животните, светлината и топлината, и превеждайте законите, на които те се подчиняват, към вашия живот. Така, именно, ще разберете ония велики закони, които работят в цялото Битие. Като изучавате тия закони, сами ще се домогнете до истината. Никой няма право да нарушава великите Божествени закони. Първите човеци — студентът и студентката, ги нарушиха, за което ги изпъдиха от рая. На студента казаха: Ще работиш земята и с пот на челото ще изкарваш прехраната си. Много ще работиш, малко плод ще придобиваш. На студентката казаха: С големи мъки ще раждаш. Страданията ти постоянно ще се увеличават. Следователно, ако работиш много, малко придобиваш и живееш в беднотия, ти си студентът. Ако страданията ти от ден на ден се увеличават, ти си студентката.

Казваш: Умът и сърцето ми се смутиха. — От какво? Едно време пророк Илия се смути от една жена и избяга. — Кога стана това? — След като изби 400 еврейски пророци. Тези пророци влязоха в него; той не можа да ги носи, и сърцето му се смути. Една жена го срещна и го запита: Как ще реформираш света? Със своята крива мисъл ли? Аз ще ти покажа, какъв реформатор си ти! Илия мислеше, че, като избие лъжливите еврейски пророци, ще оправи света. Оправи ли го? Ето, три хиляди години се изминаха след него, но светът и донес още не е оправен. Като съзна грешката си, той се уплаши и избяга. Той разбра, че с убийства светът не може да се оправи. Всеки човек изпада в положението на пророк Илия. Вначалото е самоуверен, смел, но като сгреша, сгуши се и казва: Господи, сам останах в света. Искат да ми отнемат живота.

Един ден дойде при мене един господин и ми каза: Ти си учен човек. — Учен съм. — Много неща си знаел. — Зная. — Искам да те изпитам, да видя, колко знаеш. Сега ще се тегли лотария. Искам да си купя един билет, който печели сто хиляди лева. Каж ми, кой номер печели тази сума. — Много глупав ме мислиш.

Защо? Ще ти дам 25 хиляди лева. — Пак няма ли се съглася. — Повече ли искаш? Достатъчно ти да 25 хиляди лева. Аз имам нужда от повече пари. — Криво мислиш. Аз бих ти казал номера на билета, само ако трябва да откупя жена си и децата си. Понеже не ги откупява, и ти нямаш нужда от пари. А пък

аз, докато имам това знание, не се нуждая от никакви пари. Нито аз се нуждая от пари, нито вие. Знание ви е нужно сега. Яж сухи корички хляб, но знание да имаш. Аз не говоря за сегашния ви живот. Сега вие сте в затвора: едни са в предверието, на излизане; други са вътре, с букаи на ръцете и краката; трети са осъдени вече, без букаи и вериги — седат в затвора и ядат. Умира ли затворникът гладен? — Не, той е пенсионер, осигурена е прехраната му. — Позволява ли се на затворника да носи пари със себе си? — Той няма право да разполага с парите си, други му държат парите. Само свободният човек може да разполага с пари. Само свободният, който има знание, може да бъде богат и да разполага със своето богатство. На какво прилича оня, който не е свободен и който не разбира новото учение?

Ще ви приведа един анекдот из турския живот. Един турски ходжа, много набожен, постоянно чел Корана и се молел на Господа. Като му трябвали пари, пак се обръщал към Господа с молитва, да му задоволи по някакъв начин нуждите. Обаче, не получавал отговор на молитвите си. Това продължавало цели 20 години. Най-после, случило се, че получил двеста лири наследство от дядо си. Той си казал: Ще дам парите с лихва 100%, да спечеля нещо от тях. Господ не плаща за молитвите, поне така да забогатяя. Един турчин отишъл при ходжата да му иска на заем 200 лири. Ходжата му дал всичките си пари,

с 100% лихва, при условие, след шест месеца да изплати всичкия си дълг. Турчинът се съгласил, взел парите и си отишъл. Шест месеца редовно плащал лихвите. След това ходжата го запитал: Ами майката на парите? — За тях не мисли. Значи, за шест месеца турчинът дал на ходжата само сто лири. Останалите сто задържал за себе си.

Помнете: Светът ще постъпи с вас така, както турчинът постъпил с ходжата. Ще вземе всичкия ви капитал и ще ви върне само половината от него. След това ще ви запита: Доволни ли сте? — Ами майката на парите? — За майката не мислете. Казвам: Докато човек очаква нещо от света, всякога ще се разочарова. И в млади и в стари, и в този и в онзи свят — навсякъде разочарования. — Защо идат разочарованията? — Да оставим този въпрос настрана. Щом сте на земята, вие искате да бъдете полезни. Всеки ще бъде полезен на другите, според способностите и дарбите си. За да бъде полезен, човек трябва да се ръководи от един свещен идеал, да се стреми да служи на Божественото Съзнание на Бога, на Божественото в своя ближен и на Божественото в себе си. За това е нужно истинско, положително знание. Казваш: Искам да имам много знания, много мисли, много желания, много чувства. — И това е възможно, но как ще ги реализираш? Можеш ли, всеки момент да реализираш поне по една от своите мисли? Можеш ли всеки момент да реализираш поне

по едно свое желание? Ако не можеш, ти само се товариш. Човек се ползува само от онова, което може да приложи.

Изучавайте науката за самовъзпитанието, за да познаете качеството на своите мисли. Една мисъл е ценна, когато може да допринесе нещо на човека. Някой те гони. Какво можеш да направиш? Постави на пътя му една своя мисъл, като преграда. Щом дойде до това място, оня, който те гони, ще спре. Така можеш да се противопоставиш не само на един човек, но на цял полк. Мисълта е сила, но само за оня, който познава законите. Това е истинското знание. То е достояние на оня, който никога не е опетнявал священото място на своя живот. Адептите, които разполагат с мощните сили на природата, са ония верни хора, които никога не са изменили на Божествените принципи, на Священото Начало в света. Природата има велико доверие в тях, затова им разкрива своите тайни. Природата е разумна. Ти цял ден се занимаваш с нея, говориш, оплакваш се, тя те наблюдава и слуша. В края на краищата, ще ти даде малка част от това, което искаш, и казва: Това ти е достатъчно. Гледай него да обработиш. Ти си болен, гладен, бос, гол, печелиш, губиш и най-после казваш: Животът няма смисъл. — Не, животът има смисъл, но ти нямаш вътрешно разбиране на нещата.

Сега вие живеете в един крайно дисхармоничен свят. На пътя си срещате големи препятствия. Как ще ги преодолеете? Представи си,

че пътуваш през една гъста гора и на пътя си срещаш десет мечки. Какво ще правиш? Да се върнеш назад, не можеш, те са те видели вече. Да вървиш напред, страх те е. Да стреляш с пушката, нямаш сила. Ръцете ти са сковани, не могат да се движат. Колко опитни ловци са били хипнотизирани от погледа на лъв или мечка в гората! Стои той с пушката си и не може да вдигне ръката си. Друг е въпросът, ако вълкът или мечката още не са го видели. Вълкът е много смел, особено зимно време. Като види човек в гората или на планината, той се отправя смело към него и казва: От нищо не се страхувам, нищо не искам да зная.

Един свещеник ми разказваше своята опитност. Един зимен, снежен ден тръгнал той за с. Чатма — варненско. Насреща му излязъл един вълк. Свещеникът се спрял, и вълкът се спрял — гледат се в очите. Свещеникът прочел набързо една молитва, но вълкът не иска да знае, не мърда от мястото си. Казва: С моята молитва мога да намажа корема на вълка, но не и да го прогоня. По едно време вълкът направил една-две крачки назад и го чакал. Разбрал, че ако продължи пътя си, ще стане жертва на вълка. Уплашил се, разпуснал пояса си и се върнал назад, отказал се да отива в селото. Казвам: Срещнеш ли една мъчнотия в живота си, ще знаеш, че това е вълкът, мечката, змията или боата, които срещаш на пътя си. Ще се уплашиш от мъчнотията си, но ще се справиш, ще

намериш начин да я преодолееш. Кой не се страхува от вълк или мечка?

И тъй, стремете се към вътрешно разбиране на живота. Като нямате това разбиране, казвате: Верни ли са идеите, които Учителят изнася, или не са верни? — Аз зная, че са верни, а вие може да разсъждавате и да предполагате — това е ваша работа. Питате: Верно ли е, че познавам, кой лотариен билет е пълен и кой — празен? — Верно е. — Тогава, кажи ни да знаем, че да подобрим живота си. — И това мога да направя, но само при един случай: ако ще откупваш жена си и децата си. Тогава ще кажа: Ето, този билет печели. Купете го, за да освободите от робство жена си и децата си. А така, да спечелиш, за да си поживееш, и на мене да дадеш 25 хиляди лева, това няма да направя. Да спечелиш, да подобриш положението си и после да служиш на Бога, това е залъгалка. Ти не служиш на Бога с това, което имаш, а трябва да забогатееш и тогава да Му служиш!

Казвате: Да дойдем до положителното знание! — Това знание се дава само на ония, които работят съзнателно и придобиват нещо. Има учени, които вършат работата си добре и създават нещо. Те се проявяват в областта на химията, физиката, техниката, математиката. Има учени, които не вършат работата си, както трябва; те свършват зле. Първите са носители на истинската култура. Има учени, които използват науката, като средство за подобряване на

материалното си положение. Те са на крив път. Задачата на всеки човек, учен и прост, е да пази връзката си с Първата Причина на нещата, с Оня, Който му е дал живот и го е кредитирал да дойде на земята. Дали Го познаваш, това не е важно. Дръж връзката си с Бога. За да те обича Бог, ти си длъжен да познаваш доброто в хората. И за да обичаш, ти пак трябва да познаваш доброто в хората. Това е закон, който може да приложите. Ако си ученик и вярваш абсолютно в учителя си, и той ще има разположение към тебе. Ако не вярваш в учителя си, той ще затвори крана си за тебе. — Защо? — Защото не познаваш доброто в него. Следователно, не могат да те обичат, ако не познаваш доброто в хората. И ти не можеш да обичаш, ако другите не познават доброто в тебе. За да обичате и да ви обичат, не прекъсвайте тока на любовта. Ще вярваш в хората, за да вярват и те в тебе. Обичта се познава и по това, че дава нещо от себе си.

И тъй, да обичаш, това значи, да познаваш хората, т. е. да познаваш тяхното добро. Де е човекът въвн от доброто? Да обичаш, значи, да дадеш нещо от себе си. Като познаеш човека, пусни доброто да тече към другите, да те рентира. Бъдете проводници на живата природа със своя ум, със светото сърце, със своята душа и със своя дух. Стане ли човек проводник на това, което природата иска да прояви чрез него, той може правилно да се развива. Ако не е проводник, не може да се развива. Като

работиш съзнателно със силите на природата, ти ставаш алхимик, можеш лесно да забогатееш. Ако по алхимически начин си приготвиш един диамант, ти ликвидираш вече с беднотията. Можеш да отидеш в странство, да се учиш, но природата не се шегува, тя прилага своите закони. Ако продадеш този диамант на някого, последният започва да те търси, не може без тебе. Той е готов да заведе дело против тебе, че си го лишил от свободата му.

Като ученици на окултна школа, вие сте изучавали геометрия. Какво ще кажете за правата и кривата линии? — Правата линия представя кристалите, а кривата линия — организмите на растенията и животните. Правата линия носи безсмъртието. Кристалът се отличава по това, че се топи, без да изгаря. При силни атмосферни влияния — крайно висока температура, той се топи и кристализира, и след милиони години се превръща в скъпоценен камък. Затова се казва, че правата линия издържа на високо налягане и голяма температура. Обаче, смъртта е резултат на изгаряне. Следователно, ако махнете правите линии в живота на човека, вие го излагате на смърт. Във всяко ваше желание трябва да има поне една права линия. Само така то може да издържи на високо налягане и голяма температура. Голямата мъчнотия е голямо налягане, като атмосферното; терзанието, което човек изпитва, е висока температура, огън.

Сега, като изучавате алхимията, първо ще се заемете с изучаване на кристалите, които висшето съзнание е изучавало първоначално. После ще дойдете до микроорганизмите, до растенията, животните и най-после до човека. Казваш: Аз съм човек. — По какво се отличава човекът от другите живи същества? По големите паметници ли? Четеш: Тук почива млад, 25 годишен момък, добър и благороден човек. Тук почива стара, 85 годишна жена. Тук почива цар или царица. Това ли е човекът? Дава ли се диплом за това? Туй са дипломите на ония, които са свършили живота си на земята; това са дипломи на умрелите, а не на живите. Смъртта е неразбиране на живота. Тя не е нещо съществено. Тя не е закон за влизане в университета. Човек трябва да измени този закон. Това казвам на вас, младите, но понеже всички сте млади, не може да разберете учението. И старите, ако между тях няма млади, пак не могат да разберат учението. Учението се разбира, когато се постави между две крайности — между млади и стари.

Какъв процес е остаряването: съзнателен, или несъзнателен? Вие остарявате, без да знаете, как сте остарели. Един ден се погледнете в огледалото и тук-там виждате бели коси. Как е станало това, не знаете. Тук-там виждате бръчки. Как е станало това, също не знаете. Забелязваш, че мъчно се навеждаш, лицето ти отслабва и т. н. Като млад, лицето ти е гладко.

пълничко, като месечинка. Като стар, то отслабва, страните ти хлътват, а с това заедно и стомахът хлътва. Лицето е малка книга, върху която се пише всичко. Телото е също книга, на която е написана дейността на миналото и това, което сега се върши. Като четете тази книга, трябва да знаете, кога какво да се прави. Ако дойде при мене един човек, първо ще го изпратя на баня да се окъпе добре. После ще му дам очистително, да се пречисти вътрешно. След това ще го накарам да се обръсне и остриже, да си изреже ноктите. Тук спирам, няма да дам заключението. Ще ви оставя да мислите. Тази лекция е за младите. Като мислите, все ще измислите нещо. Ако не можете, ще ви накарам насила да мислите. Ако ходиш сам, ще бъдеш свободен. Ако чакаш, другите да те водят, както инвалидите, ще те водят, дето те искат. Страшно е положението на инвалида!

Много окултни школи, на запад и на изток, пропадат, защото нямат приложение. Учителите говорят, а учениците не прилагат. Най-после един след друг напушат школата. Всеки човек иска да има резултат от това, което работи. Никой не обича да си губи времето. Някои изучават висшата математика, без да я прилагат. Защо им е тази математика? Ще изчисляват квадратурата на кръга, без да могат да я разрешат. Квадратурата на кръга подразбира познаване на условията, при които квадратът е построен; познаване на оня принцип,

при който квадратът никога не губи силата си. Магията е в квадрата. С него си служат всички маги. Магът, който знае силата на квадрата, си служи с неговите линии. Затова, именно, учените търсят онези линии, които правят кръга, т. е. органическият живот издържлив. Това са правите линии. Те определят истинския морал. Да бъдеш морален, това значи, да издържаш на голямото налягане, на големия огън, 35 хиляди градуса, без да изгориш. Да се стопиш, може, но не и да изгориш.

Защо трябва да се изчислява квадратурата на кръга? — За да се намерят елементите на безсмъртието. Тази идея е скрита в органическият живот. Дали знаят това учените, или не знаят, не е важно. Важно е, че и досега още не са я открили, а трябва да я открият и разрешат. Може да кажете, че кръгът е затворена фигура — това е друг въпрос. Кръгът е фигура, която постоянно се развива. В кръга човек лесно губи силите си. Казват за някого: Попаднал е на крив път. Това и простите хора го знаят. Ако кръгът не се определи от квадрата, няма да имаме никакъв резултат. С други думи казано: В квадрата ще имаш едно определено верую, на което всякога ще разчиташ. То е все едно, да имаш телефон, чрез който да се съобщаваш. Ще вземеш дръжката на телефона, ще я туриш на ухото си и ще започнеш да говориш. Каквото искаш, ще ти се даде. Лошо е, ако не знаеш да говориш. Обаче, и да не знаеш,

ще се научиш. Важно е да имаш телефон. Всеки от вас има телефон, чрез който може да се съобщава с всички станции.

Т. М.

+

17. Лекция от Учителя, държана на
5 февруари, 1932 г. София.—Изгрев.

Силата на възможностите

Т. м.

Какво означава думата „ученик“? В обикновен смисъл, под „ученик“ разбираме оня, който се учи. Какво означава думата „Бог“? Защо Бог е станал Бог, не знаете. И защо ученикът е станал ученик, и това не знаете.—Кой яде: ситият, или гладният? — Гладният. Ситият не може да яде. — В кос шише може да налееш вода: в празното, или в пълното? — В празното. Пълното шише не приема нищо. — Какво ще стане с ученика като учи? Това са ред въпроси, които имат своите естествени отговори.

Сега вие живеете в един ограничен свят, с ограничени разбирания, поради което мъчно се развивате. И най-малкага мъчнотия може да ви обезсърчи. — В какво се заключава учението? В каквата наука и да попаднете, ще се намерите в една система от сплигания. Математиката, например, алгебрата, която се занимава с числата, представя ред сплигания, както в тантелата. Добре е да знаеш, как да правиш сплитанията, но по-добре е да знаеш, как да ги разплиташ. Едно сплитане е една задача, която трябва да решиш. Казваш: Сложна е тази задача. — Слож-

на е, оплетена от ред формули, които трябва да разплетеш. Ученият е направил един модел, а ученикът трябва да го разплете. Някога може да го разплете, а някога не може. За това, което не може да се разплете, казват, че е неразрешимо. Питам: Може ли една оплетена задача да не се разреши? Щом една задача е оплетена, може да се разплете.

Какво представя изпитът, мъчнотията, сплитането? Какво представя радостта? — Разрешена задача. — А скръбта? — Неразрешена задача. Скъръбиш, мъчи те нещо. Гладен си, искаш да ядеш, но не можеш да намериш хляб. Това е неразрешена задача. Гладът те мъчи. Намериш хляб, започваш да ядеш и се радваш — задачата е разрешена. Вие искате да знаете, какъв е произходът на скръбта и на радостта. — Никакъв не е произходът им. Те са две състояния, две фази на разбиране. Казвате, че това са отвлечени работи, които не разбирате. — Не са отвлечени работи, но аз искам да насоча мисълта ви в нова посока, да мислите за живота по нов начин.

Представете си, че един голям богаташ — милиардер — е поставен в златен ковчег. Облечен е с богати дрехи, със златни пръстени на ръцете си, с диаманти по тях. Той съзнава, че не е умрял, чува и вижда всичко, каквото се говори и става около него, но не може да се обади. Хората се възхищават от златния човчег, но не могат да му помогнат. До него има друг ковчег, скован от няколко дъски.

Вътре лежи беден, окъсан човек. Хората го съжаляват, но и на него не могат да помогнат. Има ли някаква разлика между двамата? Външно има разлика, но и двамата са при едно и също положение. С тия примери аз искам да изчисля квадратурата на кръга и от полученото число да извадя кубически корен. След това изваждат и двамата от ковчезите им и ги турят в затвор, като окоават краката им, на богатия със златни вериги, а на бедния — с железни. Те се разхождат из затвора, и веригите им дрънкат на краката. — Защо са в затвора? — За престъпление. Не може човек да бъде в затвор, или да умре, без да е извършил някакво престъпление. Богатият има едно преимущество над бедния, че веригите му са златни. Той вдига краката си един след друг и показва веригите си. Неговите вериги са по-скъпи, но в случая, като затворници, златните вериги не спасяват богатия от затвора. Богатият е ограничен с веригите си толкова, колкото и бедният. И двамата лягат и стават с веригите си. Един ден виждаш, че бедният плаче и се вайка, дето нямам златни вериги. Всеки ден плаче за едно и също нещо: нямам златни вериги. Да се доставят на всички затворници златни вериги, това е мъчна работа. Обаче, още по-мъчно се носят на краката железни вериги. Златните вериги са по-скъпи от железните. Дали веригите са железни или златни, не е важно, те тежат по десет килограма. Ще кажете, че са тежки. — Тежки са за онзи, който ги носи, но не и

за онзи, който ги туря. Той не иска да знае, колко тежат, не се интересува за това. Какво е положението на богатия в златния ковчег и на бедния в дъсчения ковчег? — Еднакво. И двамата чуват и виждат, и двамата съзнават положението си, но не могат да дадат израз на това, което става с тях.

Страданията на сегашните хора са подобни на това, което двамата души преживяват. Те имат еднакво съзнание за страданията си, но окръжаващите не гледат така. Те предпочитат да бъдат в положението на богатия, отколкото в положението на бедния. Те не мислят за пресъпленията, които са направили, но мислят за ковчезите на двамата. Някой казва: Като умра искам да бъда в златен ковчег, като богатия. — Какво ще те ползува неговото злато? Като те заровят в земята, смъртта ще почне да чопли и в двата сандъка по един и същ начин. Тя ще си вземе лисг и молив и ще пише, какво има в главата на богатия и какво — в главата на бедния. Един ден, като разровите гробовете, в гроба на богатия ще намерите злато и скъпоценни камъни, а в гроба на бедния нищо няма да намерите. Какво означава ковчегът на богатия със златото и скъпоценните камъни, и какво — ковчегът на бедния?

Това е ребус, залача за разрешаване. Богатият, със златото и скъпоценните камъни, представя радостта, а бедният — скръбта. Обаче, и радостта, и скръбта умират. Вярвате ли в това? Според мене, когато изгубите радостта

си, тя умира; когато изгубите скръбта си, и тя умира. Каква е разликата между радостта и скръбта? — Когато радостта посети човека, тя оставя своето злато и скъпоценности; когато скръбта го посети, нищо не му оставя. — Защо младите не обичат да скърбят и страдат? — Защото, като умре, скръбта не им оставя нищо. — Защо младите обичат радостта? — Защото им оставя нещо. Когато богатият умре, ако не оставя много неща, поне един златен пръстен ще остави. Радостта ще ви направи наследник на част от своето богатство. Какъв е смисълът това, да имаш майка на скръбта, баща на скръбта, брат на скръбта и сестра на скръбта? В реда на нещата е да избягваш скръбта. Колкото и да се бяга от скръбта, тя е спътница на човека. Всяка неразрешена задача в живота ражда скръб. Ти скърбиш, защото преди осем или повече хиляди години не си разрешил една задача. Като изпъкне това в ума ти, веднага започваш да скърбиш. Всяка разрешена задача в миналото произвежда радост. Следователно, произходът на вашите скърби и радости се крие в неразрешените и разрешени задачи в миналото.

И тъй, всяка задача очаква своето разрешаване. Казваш: Трябва да се живее. Това значи: дадени ти са известни задачи, и ти трябва да ги решиш. Ако ги решиш правилно, и сега ще имаш радост, и в бъдеще ще имаш радост; ако не ги решиш правилно, и сега ще скърбиш, и в бъдеще ще скърбиш. — Защо трябва да живея? — За да разрешиш задачите си. Като ги

решиш правилно, ще се радваш. Радостта при-
дава нещо към живота, а скръбта отнима. —
Какво отнима? — Благото, което носи радостта.
Скръбта овлажнява гърлото. Като гълташ, от
устата се отделят повече слюнки, които по-
магат на яденето да минава по-лесно, по-гладко.
Значи, скръбта е дотолкова необходима, докол-
кото може да овлажни гърлото, за да минава
храната по-лесно. Без скръб човек не може да
яде. Радостта е голяма аристократка. Като ста-
не въпрос за хранене, тя казва на човека: Не
трябва да ядеш. Като се радва, човек не мисли
за ядене. Той е толкова увлечен в радостта си,
че може да прекара два-три деня без ядене.
Това забелязах и аз в моите наблюдения, затова
казвам: Скръбецният яде много, а радостният —
малко или почти никак.

Това е закон, който се потвърждава в
живота на грешните и на светиите. Грешният
яде много, а светията — малко. — Защо? — За-
щото грешният скърби за греховете си, а све-
тията живее само с любов и се радва на лю-
бовта си. Светията е влюбен човек. Дето ходи,
все за любовта си мисли. От сутрин до вечер
той мисли само за своята възлюбена, де да я
срещне и какво да ѝ каже. И грешният мисли
за своята възлюбена, но тя е грозна. Той е не-
доволен от нея и постоянно се оплаква. И той
иска по-красива мома, но момите не го харе-
сват. Като не може да намери по-хубава, той е
принуден да се задоволи с тази, която има, но
постоянно пъшка и плаче от нея. Значи, и све-

тията, и грешникът са влюбени в нещо, но обектът на любовта им е различен.

Като ученици, вие трябва да имате ясна представа за живота. Ако си скърбен, ще знаеш, че не си разрешил една от задачите си. Ако си радостен, ще знаеш, че си разрешил една от задачите си. — Защо трябва да живея добре? — За да разрешиш задачите на живота си. — Защо трябва да ги реша? — За да бъдеш радостен. Радостта носи благата на живота. Който рови Божествените блага, пипа бомба. И любовта е Божествено благо, следователно, не я пипай. И живогът е Божествено благо — не го пипай. Седиш и се сравняваш с другите. — Не рови живота си, не се сравнявай. Ще кажеш, че тоя човек е голям простак, не може да решава задачите си. — Той е простак, но ще дойде друг по-горен от тебе и ще те нарече простак. Ще дойде трети, по-горен от него и т. н. Така не се говори. Ще се наредят все учени простаци. Това се отнася за учениците в един клас, но същевременно и за учените капцитети в света. Като се сравняваш с хората, все ще намериш, че нещо не ти достига. Не човъркай това, което не разбираш и не познаваш. Ако го разбираш, ти си простак. Искаш да знаеш, колко си учен. — Не обтягай конца до крайния предел. Ако го обтягаш, ще го скъсаш. И ластик да опъваш, все ще дойдеш до един предел, дето не може да издържи, и ще се скъса. Следователно, не желай да дойдеш до крайното разрешение на задачите. Не же-

лай да постигнеш крайното знание. Пожелалеш ли това, конецът на твоя живот ще се скъса.

Помни: Има два вида реалност в живота — относителна и абсолютна. Относителна реалност е тази, в която всички задачи могат да се решат. Абсолютна реалност е тази, в която има неразрешени задачи. В абсолютната реалност всички задачи са разрешими, но няма същество на земята, което да е разрешило всичките си задачи — все ще останат някои неразрешени. В анализите на цялото човечество не е отбелязано същество, което да е решило всички задачи на живота. Все ще остане една задача в човешкия ум, която не може да се разреши.

Като ви наблюдавам, виждам — едни са доволни, а други — недоволни. На недоволния казвам един път браво, а на доволния — два пъти. На оня, който направил една грешка, казвам един път браво; на оня, който изправил грешката, казвам два пъти браво. — Какво ще кажете на оня, който прави грешки, а не ги изправя? — На него казвам, че положението му ще стане по-лошо.

И тъй, на оня, който греши, казвам един път браво, защото е свободен да се прояви. Той има единица свобода. Който греши и изправя грешката си, има две единици свобода. На него казвам два пъти браво. Следователно, ако изправяш грешката си, ти си силен човек. За да изпита постоянството си, човек трябва да види, може ли да изправя грешките си. Само при усилието, което правиш за изправяне

на грешките си, ти имаш право да се ползуваш от вложения в тебе капитал. Ако направиш една грешка и не я изправиш, нямаш право да направиш втора грешка. Това е моето заключение. Какво ще кажете за оня, който никога не греши? Според мене, той е слаб човек, няма никаква сила в себе си. Какво ще кажете за оня, който може да греши, а не иска? Той казва: Аз съм решавал вече тази задача, втори път не искам да я решавам.

Един беден човек влязъл в една гостилница да се нахрани. Гостилничарят му дал, каквото ядене иска, и се отдалечил. Като се нахранил, бедният се обърнал към гостилничаря с думите: Ще те моля, да ме почакаш за парите, нямам сега пари. Недоволен от това, гостилничарят му ударил една плесница и го запитал: Не виждаш ли, какво пише тук? — Какво пише? — Днес с пари, утре на вересия. Ударил му още две плесници и му казал: Сега ще си платиш; ще измиеш чиниите и тенджерите, ще изметеш и тогава ще си отидеш. Друг път няма да изменям реда в гостилницата. Казвам: Така постъпва и гостилничарят на природата с вас. Като нарушите нейния порядък, тя ви удря една-две плесници и ви пита: Защо изменихте моя ред? Казваш: Тежко е положението ми. Не мога да си платя. — Ще измиеш чиниите, ще изметеш гостилницата и така ще си платиш. Правилото гласи: „Днес с пари, утре без пари.“ Ще спазвате това священо правило. Днес ще

направиш една грешка и ще я изправиш, а за утрешния ден друг да му мисли.

Мнозина грешат и се обезсърчават. На какво се дължи обезсърчението? Помни: Обезсърчението се крие или в миналото, или в бъдещето, но никога в настоящето. То има две майки: миналото и бъдещето. Ти се безпокоиш, как ще свършиш училището, като нямаш достатъчно средства. — Едва влизаш в университета, първа година си, а мислиш, какво ще стане в бъдеще, след четири-пет години. Не мисли за това бъдеще, което те обезсърчава. Каква е задачата на обезсърчението? Какъв човек е оня, който се обезсърчава, без да се насърчава? — Слаб. Правило е: Който се обезсърчава и не може да се насърчи, втори път той не може да се обезсърчи. Обаче, оня, който се обезсърчава и насърчава, и втори път може да се обезсърчи. Обезсърчаването и насърчаването са проблеми на висшата математика. Който постоянно се обезсърчава и насърчава, влага капитала си, като печели и губи, докато си направи следния баланс: всяка загуба е условие за нова печалба; и всяка печалба е условие за нова загуба. Това е проверена истина, от която не може да се освободите. В който университет и да отидете, навсякъде ще ви кажат същото.

Питате: Защо е създаден животът? — Животът не е създаден. — Защо съществува животът? — За да направиш една грешка. — Защо грешиш? — За да ти кажат един път браво. — А после? — После трябва да изпра-

виш грешката си, за да ти кажат два пъти браво. — Защо трябва да сгресиш? За да направиш един опит и да имаш поне едно малко страдание. — След това? — Страданието ти ще се превърне на радост. След всяко страдание иде радост. Силите в природата се превръщат, минават от едно състояние в друго. Скръбта е необходима в живота, като акумулятор на силите, г. е. тя ги събира. В това отношение, скръбта е начало на задачата, а радостта — разрешение на задачата.

Сега, разбрахте ли всичко, което ви говорих? Няма човек на земята, който да живее само в радостта. Скръбта и радостта са сплетени заедно; те живеят всякога заедно. — Какъв е процентът на радостта в живота? Кажете ви: като скърбиш, имаш право да ти се каже един път браво; като се радваш, ще чуеш два пъти браво. Радостта има сто милиона. Ако и скръбта има сто милиона, радостта ще има двеста милиона лева.

Изпейте песента „Сила, живот и здраве“. Вън атмосферното налягане се повдига, а вашето налягане се понижава — гласовете ви са спаднали. Някога гласът върви според времето: налягането се повдига, и гласът се повдига. Някога става обратно: налягането се повдига, а гласът спада. Сега вие сте се нагърбили с тежки задачи, много се тревожите, затова не можете да пеете.

Сега, кажете една дума, от която да съставим една песен. — Изгрев. — Изгревът за

едного е залез за друго. Кажете друга дума, която да няма залез. — Прогрес. — И тя има противоположна дума. — Хармония — И тя има обратна дума. Вие се стеснявате, не знаете, каква дума да изберете.

Питам: Знаете ли нещо върху историята на хляба? Защо е дошъл хлябът на земята? Като бил на небето, хлябът чул, че се говори за страданията на земята. Той се заинтересувал да разбере, какво нещо е страданието, и пожелал да слезе на земята, между хората, да го разбере. Той тръгнал от град на град, от село на село, от човек на човек, дано чуе и разбере нещо за страданието. Обаче, и досега още той не е срещнал нито едно страдание. На въпроса, докога ще остане на земята, хлябът отговорил: Докато срещна страданието. И аз съм опълномощен от хляба, ако срещна някъде страданието, да му съобща, да го види и разбере. Щом намери страданието, хлябът ще се върне на небето. Какво ще стане тогава с хората? Благодарете, че нито един от вас още не знае, де е страданието.

Какво, всъщност, е страданието? — Най-красивата мома в света. Обаче, тя постоянно се дегизира, че не можеш да я познаеш. Докато я срещнеш красива, напета мома, изведнъж се изменя, скрива красотата си. Ти тичаш след нея, търсиш изгубената красота и се чувствуваш нещастен. Казвам: Намерете красивата мома и ми я доведете. — Не можем, тя постоянно бяга от нас. И ние се питаме, защо тази мома

ни поставя пред такива изиснали? — За да има нещо, което да ги заете. Казвате: Чудно нещо, защо Бог е допуснал страданието в света, създаден от Него? — Щом Бог го е допуснал, то има свое велико предназначение, по днес тоя въпрос не може и не трябва да се разреши. И аз не съм съгласен да се разреши тоя въпрос. Ако се реши, хлябът ще напусне земята. Ако хлябът срещне страданието, непременно ще се влюби в него. Нека стъпи далеч от него! Хлябът казва: Чудно нещо, още не мога да срещна страданието! Казвам: Много време ще седите на земята, и пак няма да го срещнете. Ако и вас гита, кажете му: Няма го страданието! Срещне ли го, хлябът ще си замине. Като знаете това, вие постоянно се оплаквате от страданията си, да ви чуе хлябът и да ви посети. Щом дойде при вас, вие си хапнете достатъчно хляб и преставате да се оплаквате. Хлябът пита: Де е страданието? — Отиде си. — Защо ме излъгахте? — Не съм лъговец, страданието дойде и си замина. Хлябът е крайно доверчив. Чуе ли ви, че страдате, пак иде, с надежда да срещне страданието. Обаче, пак не го намира. Там, дето хлябът влиза, страданието излиза.

Велика е задачата на стрададанието и на хляба! Цял роман има за това, но не искам да го изнасям пред хората. Роман за любовта между хляба и страданието. Той е голям и интересен. По-интересен от тоя роман не съм чел. Написан е с големи подробности и на художествен език. Интересно е, как се е създала тази

любов. И най-видните писатели и поети са чели само по два листа от този роман и досега продължават да пишат върху тях, да ги тълкуват. Благодарете, че като ядете хляб, и вие научавате нещо за любовта на хляба към страданието. Достатъчно е да чуе хлябът, че някой страда, за да се пожертвува. За да зърне страданието, хлябът е готов на всички жертви: да го мелят, да го месят, в огън да го пекат, да го продават. Но, щом го зърне, страданието веднага бяга, крие се от него.

Хайде, тогава, да пеем за любовта на хляба към страданието. Кой ще даде тона? Какъв тон ще вземете? Да оставим тази песен за друг път.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

~

18. Лекция от Учителя, държана на
12 февруари, 1932 г. София.—Изгрев.

Съдържание

	стр.
1. Живот и отношения	3
2. Опитност и знание	16
3. Прави и криви линии	30
4. Методи за усилване на паметта . .	39
5. Силови центрове	56
6. Везните на природата	74
7. Първият предвестник	87
8. Човешките косми	104
9. На своето време	117
10. Щастливи числа	130
11. Стимул и любов	143
12. Вътрешното богатство	158
13. Бавни и бързи движения	176
14. Свободата	199
15. Сенки на Битието	221
16. Съзнателни и несъзнателни . . .	
движения	237
17. Свещеното място	244
18. Силата на възможностите	: